

CONSILIUL SUPERIOR AL PROCURORILOR

*RAPORT
DE ACTIVITATE*

2019

***Consiliul Superior al
Procurorilor***

***garantul independenței și imparțialității
procurorilor***

***Organ
independent***

***Asigurare a
autoadministrării
sistemului Procuraturii***

Previzibilitate

Transparența

Legalitate

CUPRINS

Considerații generale

CAPITOLUL I.

Îndeplinirea rolului constituțional de garant al independenței și imparțialității procurorilor

CAPITOLUL II.

Activitatea Consiliului Superior al Procurorilor în materie legislativă

- 2.1. Elaborarea și ajustarea cadrului normativ instituțional
- 2.2. Avizarea proiectelor de acte normative
- 2.3. Opinii vizavi de modificările la Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură
- 2.4. Procesul de incorporare a amendărilor în cadrul normativ în vigoare

CAPITOLUL III.

Activitatea administrativă

- 3.1. Coordonarea structurii și personalului scriptic al organelor Procuraturii
- 3.2. Structura internă și statul de personal al Consiliului Superior al Procurorilor
- 3.3. Bugetul Consiliului Superior al Procurorilor
- 3.4. Lansarea paginii electronice oficiale –www.csp.md
- 3.5. Numirea noilor membri în Consiliul Superior al Procurorilor și în colegiile din subordine

CAPITOLUL IV.

Selecția candidaților la funcția de procuror și cariera procurorilor

- 4.1. Aspecte generale privind activitatea de suplinire a funcțiilor de procuror
- 4.2. Selecția candidaților la funcția de procuror
- 4.3. Numirea procurorilor conducători, promovarea și transferul
- 4.4. Concursul pentru funcția de Procuror General
- 4.5. Numirea adjuncților Procurorului General

CAPITOLUL V.

Evaluarea și formarea profesională a procurorilor

- 5.1. Evaluarea performanțelor procurorilor
- 5.2. Formarea profesională a candidaților la funcția de procuror și a procurorilor în funcție
- 5.3. Cumularea funcției de procuror cu activitatea didactică/științifică

CAPITOLUL VI.

Competențe în materie de încurajare, răspundere disciplinară și deontologie

- 6.1. Încurajarea procurorilor pentru succese în activitate
- 6.2. Proceduri privind deontologia procurorilor
- 6.3. Suspendarea din funcție a procurorilor pentru fapte de corupție
- 6.4. Rolul Inspecției procurorilor și implementarea Codului de etică a procurorilor

CAPITOLUL VII.

Alte domenii de intervenție

- 7.1. Contestarea hotărârilor Consiliului Superior al Procurorilor
- 7.2. Cooperarea internațională, cu instituțiile de drept naționale și cu partenerii de dezvoltare
- 7.3. Desemnarea reprezentanților Consiliului Superior al Procurorilor în cadrul diferitor autorități
- 7.4. Transparența în activitatea Consiliului Superior al Procurorilor
- 7.5. Politica de instruire profesională a personalului propriu

CAPITOLUL VIII.

Activitatea Aparatului în asigurarea asistenței Consiliului Superior al Procurorilor și Colegiilor din subordine

- 8.1. Structura și statul de personal ale Aparatului Consiliului Superior al Procurorilor

CAPITOLUL IX.

Prioritățile Consiliului Superior al Procurorilor pentru anul 2020

CONSIDERAȚII GENERALE

Anul 2019 a fost un an plin de evenimente legate de sistemul Procuraturii și Consiliul Superior al Procurorilor, care s-au reflectat constant în agenda publică, făcându-i pe procurori un subiect de interes major.

Polemicile, discuțiile și criticile lansate în adresa Consiliului Superior al Procurorilor, au reprezentat adevărate provocări și în asemenea circumstanțe am mizat, de fiecare dată, pe dialogul deschis, obiectiv și echidistant, care este, în opinia noastră, posibilitatea cea mai eficientă, să ofere răspunsuri pe măsura așteptărilor societății.

În anul 2019 au fost aduse modificări substanțiale Legii cu privire la Procuratură și, implicit, algoritmului de funcționare a Consiliului Superior al Procurorilor. Astfel, prin lege a fost sistat concursul de selectare a candidaților la funcția de Procuror General, a fost extinsă componența numerică a Consiliului Superior al Procurorilor, a fost reglementat modul de exercitare a funcției de Procuror General interimar, a fost modificat esențial mecanismul de selecție a candidatului la funcția de Procuror General.

Toate aceste evenimente au generat schimbări de viziune și, în context, Consiliul Superior al Procurorilor, rezultând din rolul său constituțional, a adoptat poziții publice și instituționale în sensul respectării principiilor independenței procurorilor.

Respectiv, în premieră pentru sistemul Procuraturii din Republica Moldova, a fost expediată, o adresare către Consiliul Consultativ al Procurorilor Europeni, în care au fost reflectate îngrijorările identificate urmare a modificării cadrului legislativ, solicitându-se opinia acestui for

europăean specializat în care se raportează remanierea vizată la standardele profesionale.

Este important că în opinia sa, Consiliul Consultativ al Procurorilor Europeni a dezvoltat și a extins constatările Comisei de la Veneția și a notat că „ar trebui evitată orice ingerință nejustificată în activitatea de procuror de către alte ramuri ale puterii de stat, în special în problemele legate de selecția, numirea și promovarea procurorilor.”

De asemenea, la demersul Curții Constituționale, a fost exprimată opinia instituțională în contextul procedurilor controlului de constituționalitate a modificărilor la Legea cu privire la Procuratură.

Consiliul Superior al Procurorilor s-a aflat sub lupa opiniei publice îndeosebi când a derulat etapa selecției din concursul pentru funcția de Procuror General. A fost un examen instituțional, desfășurat conform unor prevederi legale noi și este important că procedurile s-au realizat transparent, în conformitate cu criteriile stabilite.

Pe dimensiunea ce vizează cariera procurorilor, domeniul disciplinar prezintă mai multe aspecte sensibile, însă Consiliul Superior al Procurorilor reiterează că va menține întotdeauna o abordare obiectivă, dar exigentă. Conștientizăm că standardele impuse activității procurorilor nu lasă loc de compromisuri, iar severitatea cerințelor este o condiție firească, deoarece munca de procuror înseamnă contribuire la îndeplinirea actului de justiție.

Interesul public cere ca prestația procurorilor să fie onestă, corectă, bazată pe lege și aceste principii vor călăuzi și în continuare Consiliul Superior al Procurorilor atunci când sunt deduse analizei cazuri disciplinare în privința procurorilor.

Pentru anul 2019 Consiliul Superior al Procurorilor a consemnat un progres valoros la compartimentul transparenței activității și anume – a fost lansată pagina electronică oficială – csp.md.

Lansarea paginii web a fost unul dintre angajamentele prioritare asumate la începutul mandatului actualei componente a Consiliului Superior al Procurorilor și, prin eforturi comune, susținute de partenerii de dezvoltare, a fost posibilă realizarea acțiunii de referință, destinată facilitării dialogului cu societatea.

Această platformă de comunicare a asigurat consolidarea identității instituționale și a contribuit la vizibilitatea entității.

În anul 2019, a fost lansată inițiativa de reformă a sectorului Justiției, care a cuprins și acțiuni privind sistemul Procuraturii.

Una dintre acțiunile incluse în inițiativa de referință a vizat evaluarea judecătorilor și procurorilor, pentru care a fost elaborat și un proiect separat de lege în acest sens.

Consiliul Superior al Procurorilor a venit cu poziție publică vis-a-vis de acel proiect de lege, în care a enunțat aspectele problematice și a lansat îndemnul existenței unui dialog pe subiect.

În opinia formulată, Consiliul Superior al Procurorilor a pus în atenția autorităților principiile în baza cărora urmează să se desfășoare procedurile de evaluare a procurorilor, astfel încât ele să fie credibile și eficiente.

În implementarea politicilor publice ce vizează sectorul justiției, Consiliul Superior al Procurorilor este disponibil să aibă un rol pro-activ, prin participarea la grupurile comune de lucru, dezbaterile publice și dialogul permanent pentru rezolvarea problemelor ce trenează de mai mult timp.

Realitățile din sistemul Procuraturii denotă existența problemelor de funcționare și Consiliul Superior al Procurorilor analizează cu toată atenția inițiativele de implementare a reformelor. Este necesară identificarea unui consens larg privind modul în care urmează a fi îmbunătățite sau, după caz, extinse criteriile în procedurile de evaluare și selecție a procurorilor.

În prezent, evaluarea procurorilor este o prioritate pe agenda publică, dar este important să înțelegem că nu avem nevoie de experimente, care în loc să rezolve problemele, au riscul să le perpetueze.

Toate amendamentele pe acest domeniu trebuie să fie elaborate în baza unor analize de impact, prin evaluarea riscurilor și beneficiilor aduse de măsurile propuse. Desigur, foarte important este ca aceste modificări să fie conectate la realitățile sistemului Procuraturii.

Evaluarea trebuie să se bazeze pe reguli clare și previzibile și să nu constituie o amenințare la adresa independenței procurorilor, pentru a asigura cetățeanului un serviciu public de calitate, liber de orice presiuni de ordin intern sau extern.

Principiul care guvernează activitatea Procuraturii dictează imperativ că nimeni nu este mai presus de lege și procurorilor le revine sarcina de a se implica, alături de partenerii instituționali, alături de partenerii de dezvoltare și alături de societatea civilă în regândirea, resetarea și actualizarea formelor de evaluare a procurorilor.

Pentru a asigura proceduri autentice, explicite și convingătoare este necesar ca procurorii să dea dovadă de un nivel adecvat de sinceritate și să se alinieze ferm, fără condiționalități la principiile statului de drept.

Pentru anul 2020, Consiliul Superior al Procurorilor își propune să insiste în cadrul discuțiilor publice, ca în contextul reformelor anunțate pentru sectorul justiției, conceptul de evaluare a judecătorilor și procurorilor să fie tratat cu atenția necesară și să fie promovat numai dacă obține consensul larg al tuturor părților implicate în aprecierea acestuia.

Consiliul Superior al Procurorilor exprimă convingerea că autoritățile naționale cu competență relevantă dispun de resursele necesare pentru ca,

fiind asistați de experiența partenerilor de dezvoltare și bunele practici ale țărilor cu o democrație avansată, să identifice formula pentru elaborarea și punerea în aplicare a reformelor pe domeniul evaluării procurorilor și judecătorilor.

Pentru succesul acestor reforme este imperioasă responsabilizarea procurorilor cu privire la obligațiile și atribuțiile funcționale, precum și conștientizarea limitărilor impuse de profesie.

Anul 2020 subsumează 10 ani de activitate a Consiliului Superior al Procurorilor, perioadă care a înregistrat evoluții importante vizând instituția, dar pentru Republica Moldova autoadministrarea Procuraturii este, încă, la început de drum din perspectiva stabilirii tradițiilor de activitate și ne dorim ca toate aceste procese să evolueze în spiritul standardelor internaționale de respectare a drepturilor omului.

Suntem conștienți că tot ce a realizat Consiliul Superior al Procurorilor în anul trecut urmează a fi apreciat de societate și de procurori. Nu suntem în măsură să ne acordăm calificative și, de fapt, nu am activat în sensul acumulării indicatorilor statistici.

Evident, acțiunile realizate de Consiliul Superior al Procurorilor urmează a fi continuate și îmbunătățite. Acestea nu sunt în măsură să rezolve, cu efect imediat, toate problemele cu care se confruntă sistemul Procuraturii. Important este, însă, că prin tot ce s-a realizat, s-a reușit crearea premiselor necesare pentru schimbări în funcționarea procuraturilor și pentru responsabilizarea întregului corp profesional.

Rămâne, totuși, o temă de reflecție, dezideratul de a identifica mecanismele adecvate pentru a spori nivelul de calitate în activitatea procurorilor și pentru a consolida independența și imparțialitatea procurorilor, care să ne ajute să îmbunătățim percepția publică despre cultura instituțională și valorile profesionale asumate de corpul de procurori.

Competența, bună-credința și demnitatea profesională sunt piesele de rezistență care dau valoare actului de justiție și doar în considerarea acestora procurorii vor putea face recurs la recunoașterea prestigiului instituției și vor reuși să sporească încrederea societății în probitatea instituțională.

*Angela MOTUZOC,
Președinte al Consiliului Superior al Procurorilor*

CAPITOLUL I. Îndeplinirea rolului constituțional de garant al independenței și imparțialității procurorilor

Consiliul Superior al Procurorilor este la al treilea mandat de activitate, care, din perspectiva atribuțiilor funcționale a fost marcată de modificări esențiale la fiecare dintre aceste etape.

În această ordine de idei este semnificativă constatarea că anul 2019 reprezintă un punct strategic de referință, deoarece este baremul care denotă configurarea, de facto, a identității instituționale a Consiliului Superior al Procurorilor.

Astfel, în anul 2019 instituția și-a desfășurat activitatea într-un sediu separat, având posibilitatea dezvoltării capacităților administrative și logistice.

Evident, una dintre prioritățile esențiale, pe dimensiunea administrativă, a fost angajarea personalului pentru Aparatul Consiliului Superior al Procurorilor, exerciții care au necesitat un volum mare de muncă, avându-se în vedere relevanța și importanța recrutării cadrelor profesionale.

Obiectivul membrilor Consiliului Superior al Procurorilor a fost să asigure o echipă calificată, aliniată realităților de activitate a instituției, conștientizând necesitățile ce derivă din acțiunile primare de stabilire a practicilor administrative.

Consolidarea funcționalității la nivelul aparatului tehnic a fost o prioritate instituțională, conștientizându-se importanța stabilității și continuitatea actului de management.

Scopul major al acestor acțiuni a vizat eficientizarea activității Consiliului Superior al Procurorilor ca efect al îmbunătățirii calității pregătirii lucrărilor pentru ședințele în plen.

Toate aceste aspecte au derulat pe fundalul necesității firești de a continua, în traiectorie ascendentă, activitatea fundamentală ce este prevăzută de competența departamentală.

Totodată, în anul 2019, activitatea Consiliului Superior al Procurorilor a fost modificată în virtutea amendamentelor aduse Legii cu privire la Procuratură, circumstanțe care au generat schimbări organizatorice, dar și la nivel administrativ.

Concomitent, în perioada de raport au fost re-definite mai multe dintre competențele Consiliului Superior al Procurorilor, iar alinierea la noile cerințe legislative a constituit un test de maturitate instituțională.

În cadrul acestui demers, Consiliul Superior al Procurorilor i-a revenit o misiune complicată de afirmare a rolului său de garant al independenței și imparțialității procurorilor, în spiritul afirmării valorilor statului de drept.

Pe aceste coordonate, conștientizând importante promovări unei veritabile culturi juridice și creării unui climat de încredere în societate, Consiliului Superior al Procurorilor a continuat asumarea unui rol activ, în limita activităților stabilite de lege.

Pentru realizarea obiectivelor de activitate, Consiliul a reușit -

- ❖ să finalizeze aprobarea actelor normative care să asigure funcționalitatea sa și a Colegiilor din subordine;
- ❖ să consolideze transparența în activitatea sa;
- ❖ să participe activ la avizarea structurii instituționale a Procuraturii și la optimizarea numărului de procurori, personal detașat sau alți funcționari publici;
- ❖ să promoveze instrumente îmbunătățite în procedurile de selecție și carieră a procurorilor;

Urmare a modificărilor operate în Legea nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură, algoritmul componenței Consiliului Superior al Procurorilor s-a modificat și este constituit din 15 membri:

- **5 procurori aleși** de procurori prin vot secret, direct și liber exprimat la Adunarea Generală a procurorilor (- 1 membru din rîndul procurorilor Procuraturii Generale; - 4 membri din rîndul procurorilor de la procuraturile teritoriale și de la cele specializate) și ulterior detașați din funcțiile deținute. (Din data de 10.01.2018 Președinte al Consiliului Superior al Procurorilor este aleasă doamna **Angela Motuzoc**);

- **6 membri de drept** - Procurorul General, procurorul-șef al Procuraturii UTA Găgăuzia, Președintele Consiliului Superior al Magistraturii, Ministrul Justiției, Președintele Uniunii Avocaților și Avocatul Poporului;

- **4 membri aleși prin concurs din rîndul societății civile** de către Președintele Republicii, Parlament, Academia de Științe a Moldovei și Guvern.

Pe parcursul anului 2019 Consiliul Superior al Procurorilor s-a convocat **în 24 de ședințe** și a **adoptat 141 de hotărâri**.

Coraportul grafic al ședințelor organizate, subiectelor examinate și al hotărârilor emise de Consiliul Superior al Procurorilor în actualul mandat se exprimă astfel:

Nr.de ordine	ANUL de referință	Numărul de ședințe	Numărul de subiecte examinate	Numărul de hotărâri emise
1.	2018	23	142	169
2.	2019	24	114	146

Deciziile adoptate au vizat competențele instituționale:

- *fortificarea capacităților Consiliului Superior al Procurorilor;*
- *amendarea actelor instituționale ce reglementează activitatea organelor de autoadministrare a procurorilor și a propriului aparat;*
- *avizarea inițiativelor Procurorului General privind modificarea structurii interne a organelor procuraturii;*
- *organizarea procedurilor de selecție, numire și promovare a procurorilor;*
- *organizarea concursurilor între candidați pentru accederea în funcția de procuror;*
- *aprobarea planurilor de studii pentru formarea inițială și continuă a candidaților la funcția de procuror și a procurorilor în funcție;*
- *instruirea și evaluarea profesională a procurorilor și a propriului personal;*
- *înregistrarea sesizărilor parvenite de la justițiabili sau de la alte persoane privind pretinsele abateri disciplinare comise de procurori;*
- *examinarea contestațiilor împotriva hotărârilor adoptate de colegiile din subordine;*
- *organizarea concursurilor pentru asigurarea activității propriului Aparat;*
- *organizarea etapei de selecție și numire pe post a noului Procuror General;*
- *consolidarea transparenței în activitatea sa, inclusiv prin lansarea propriei pagini de internet web - www.csp.md*

CAPITOLUL II. Activitatea Consiliului Superior al Procurorilor în materie legislativă

2.1. Elaborarea și ajustarea cadrului normativ instituțional

În contextul exercitării atribuțiilor prescrise în articolul 70 din *Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură*, în anul 2019 Consiliul Superior al Procurorilor **a elaborat și a modificat** mai multe acte instituționale, cu referire la domeniul său de activitate.

Scopul acestor intervenții normative a fost dictat de:

- ✚ necesitatea promovării exigente a unei culturi de protecție a datelor cu caracter personal și a integrării acesteia în sistemul de garanții ale drepturilor omului;

- ✚ asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale gestionate de Consiliu;
- ✚ instituționalizarea culturii de perfecționare continuă și mecanismelor pentru identificarea necesităților suplimentare de instruire a procurorilor, inspectorilor în cadrul Inspecției procurorilor și consultanților procurorilor, precum și crearea unei comisii permanente pentru instruire;
- ✚ asigurarea executării de către Consiliu a funcțiilor sale prin reglementarea activității Aparatului din subordine, etc.

❖ **Acte normative instituționale elaborate, aprobate de către Consiliul Superior al Procurorilor în anul 2019:**

- *Proiectul bugetului Consiliului Superior al Procurorilor pentru anul 2020 (Hotărârea CSP nr.1-96/2019 din 27.09.2019);*
- *Regulamentul privind modul de organizare, desfășurare și evaluare a rezultatelor selecției candidatului la funcția de Procuror General (Hotărârea CSP nr.1-122/2019 din 19.11.2019);*
- *Planul de achiziții pentru anul 2019 al Consiliului Superior al Procurorilor, (Ordinul Președintelui CSP nr.5/1 din 02.01.2019);*
- *Aprobarea codurilor numerice ale Consiliului Superior al Procurorilor, colegiilor din subordine și ale subdiviziunilor Aparatului Consiliului, utilizate la înregistrarea corespondenței (Ordinul Președintelui CSP nr.5/2 din 10.01.2019);*
- *Metodologia procedurii de predare-primire a documentelor și bunurilor materiale de către membrii Consiliului Superior al Procurorilor, ai colgiilor din subordine și personalul din cadrul Aparatului Consiliului (Ordinul Președintelui CSP nr.5-29 din 11.07.2019);*
- *19 Instrucțiuni în domeniul securității și sănătății în muncă în cadrul Consiliului Superior al Procurorilor (Ordinul Președintelui CSP nr.5/4-45 din 31.10.2019).*

❖ **Acte normative instituționale modificate de către Consiliul Superior al Procurorilor în perioada ianuarie-decembrie 2019:**

Modificările operate la nivelul cadrului normativ instituțional au vizat:

- descrierea detaliată a principiilor și regulilor de conduită pentru procurori, ținând cont de reglementările europene privind etica și conduita procurorilor „Liniile directe de la Budapesta”, adoptate la Conferința procurorilor generali din Europa la 31 mai 2005; definirea transparenței drept o regulă și un factor capabil de a crește încrederea în Procuratură, în spiritul Recomandării Rec(2003)13 a Comitetului Miniștrilor către statele membre privind furnizarea de informații prin intermediul mass-media în legătură cu

procesele penale; dezvoltarea institutului consilierii etice, în conformitate cu recomandările Grupului de State contra Corupției (GRECO);

- îmbunătățirea procedurilor de concurs, asigurarea previzibilității procedurii de selecție și carieră, atribuirea caracterului echitabil al actului de evaluare, dar și îmbunătățirea reglementărilor în domeniul vizat;

- armonizarea și actualizarea cadrului normativ instituțional privind cariera procurorilor.

Actele normative instituționale modificate în perioada ianuarie-decembrie 2019 sunt:

- *Codul de etică al procurorilor (Hotărârea CSP nr.1-16/2019 din 14.02.2019);*
- *Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor, aprobat prin Hotărârea nr.12-225/16 din 14.09.2016 (Hotărârea CSP nr.1-50/2019 din 30.05.2019);*
- *Regulamentul cu privire la Colegiul pentru selecția și cariera procurorilor și procedura de selecție și carieră a procurorilor, aprobat prin Hotărârea nr.12-14/17 din 23.02.2017 (Hotărârea CSP nr.1-50/2019 din 30.05.2019).*

2.2. Avizarea proiectelor de acte normative

În anul 2019, în limita competențelor sale funcționale, conferite prin *Legea nr.3/2016*, Consiliul Superior al Procurorilor i-au fost înaintat spre avizare mai multe proiecte de acte normative legislative, acte normative subordonate legii și documente de politici, în privința cărora instituția și-a expus opinia:

❖ Acte normative legislative avizate de către Consiliul Superior al Procurorilor în anul 2019:

- *Proiectul Legii pentru modificarea Legii nr.3/2016 cu privire la Procuratură (numărul unic 487/MJ/2019), elaborat de Comisia juridică, numiri și imunități a Parlamentului Republicii Moldova (Avizul Consiliului Superior al Procurorilor din 21.06.2019 cu propuneri și obiecții).*
- *Proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.3/2016 cu privire la Procuratură (inițiativa Guvernatorului Găgăuziei) (Hotărârea nr.1-84/2019 din 29.08.2019). (Notă: Fără a se expune asupra fondului documentului prezentat cu titlu de inițiativă de modificare a legii, Consiliul Superior al Procurorilor a concluzionat că nu este posibilă avizarea acestuia, din motiv că nu a fost inițiat de către o autoritate publică abilitată).*

❖ Acte normative subordonate legii examinate/avizate de către Consiliul Superior al Procurorilor în anul 2019:

- *Proiectele de Ordine cu privire la modificarea Ordinului Procurorului General nr.681-p din 15.06.2017 privind structura internă, reședințele și statul de personal*

ale sistemului Procuraturii (Hotărârile nr.1-42/2019 din 23.04.2019 și nr.1-79/2019 din 09.08.2019).

- *Proiectul hotărârii de Guvern pentru modificarea anexelor nr.1 și nr.2 la Hotărârea Guvernului nr.65/2019 cu privire la Consiliul Național pentru drepturile omului, elaborat de Cancelari de Stat (Notă: Consiliul Superior al Procurorilor a expus lipsa propunerilor și obiecțiilor de ordin juridic).*
- *Proiectul hotărârii de Guvern privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr.3/2016 cu privire la Procuratură (numărul unic 487/MJ/2019), elaborat de Ministerul Justiției (Avizul Consiliului Superior al Procurorilor din 05.09.2019 cu propuneri și obiecții de ordin juridic).*

❖ Documente de politici avizate de către Consiliul Superior al Procurorilor în anul 2019:

- *Prioritățile Procuraturii pentru anul 2019 (Hotărârea nr.1-7/2019 din 14.02.2019).*
- *Proiectul Planului de formare inițială a candidaților la funcțiile de procuror și judecător în perioada 15 octombrie 2019 – 15 aprilie 2021 (Hotărârea nr.1-86/2019 din 27.09.2019).*
- *Proiectul Planului modular de formare continuă a judecătorilor și procurorilor pentru anul 2020 (Hotărârea nr.1-136/2019 din 06.12.2019).*
- *Proiectul Planului modular de formare continuă a consultanților procurorului, pentru anul 2020 (Hotărârea nr.1-136/2019 din 06.12.2019).*
- *Proiectul de buget al Procuraturii pentru anul 2020 (Hotărârea nr.1-135/2019 din 06.12.2019)*

2.3. Opiniile vizavi de modificările la Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură. Procesul de incorporare a amendărilor în cadrul normativ în vigoare.

În anul 2019 au fost operate mai multe modificări în Legea nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură, fiind vizate aspecte importante atât din activitatea instituției, cât și cu referință la algoritmul de funcționare al Consiliului Superior al Procurorilor.

Astfel, actele normative care au introdus amendamente sunt:

- **Legea nr. 87 din 19.07.2019, prin care a fost modificat articolul 11** (*instituirea procedurii de desemnare a Procurorului General interimar*);
- **Legea nr.128 din 16.09.2019, care a introdus schimbări în articolele 17, 18, 20, 22, 57, 58, 67, 69, 70, 98** (*instituirea în competența comisiei de la MJ a etapei de preselecție/demitere a Procurorului General, modificarea cerințelor pentru adjuncții Procurorului General, modificarea condițiilor pentru a candida la funcția de procuror și a regulilor de ținere a Registrului funcțiilor vacante, precum și modificarea componenței și a competențelor Consiliului Superior al Procurorilor*)

- și, totodată, a sistat concursul demarat de Consiliul Superior al Procurorilor pentru selecția candidatului la funcția de Procuror General;**
- **Legea nr.163 din 06.12.2019, care a modificat articolul 20 alin.(5) (cerințele pentru funcția de procuror-șef al Procuraturii UTA Găgăuzia).**

De asemenea, în anul 2019 Ministerul Justiției a înaintat proiectul Legii cu privire la reformarea Curții Supreme de Justiție și organelor Procuraturii, care a vizat inclusiv și prevederi referitoare la introducerea mecanismului de evaluare extraordinară a judecătorilor și a procurorilor.

Reieșind din rolul său constituțional de garant al independenței și imparțialității procurorilor, Consiliul Superior al Procurorilor a exprimat, la etapa dezbaterilor pe proiect, opinii cu referire la modificările legislative menționate, ghidându-se de principiul cooperării loiale a puterilor în stat, care impune respect reciproc și o exigență specială în ceea ce privește consolidarea cadrului normativ național.

Pornind de la circumstanța că Legea cu privire la Procuratură, în redacția sa inițială, a primit avizul pozitiv al Comisiei de la Veneția, se deduce gradul înalt de încredere față de conceptul abordat în acest act normativ pentru așa dimensiuni importante cum sunt – independența procurorilor, criteriile de selecție, previzibilitatea procedurilor disciplinare, mandatul Procurorului General, algoritmul de funcționare a Consiliului Superior al Procurorilor, sporirea competențelor Adunării Generale a Procurorilor.

Respectiv, în avizele elaborate, Consiliul Superior al Procurorilor a consemnat că nu sunt argumentate propunerile de modificare a mecanismului de selecție a candidatului la funcția de Procuror General, existând riscul de neconstituționalitate a unor asemenea norme și proceduri.

Raționamentele prezentate în avize au enunțat că chiar de la etapa elaborării Concepției de reformă a Procuraturii, legiuitorul a susținut concluzia că *”pentru ca Procurorul General să fie considerat independent, acesta trebuie să fie numit în baza unei selecții imparțiale și transparente, condițiile angajării sale să fie stabilite în mod legal și să i se asigure anumite garanții pentru ca să nu poată fi destituit în mod neîntemeiat. În caz contrar, există riscul apariției unor îngrijorări precum că Procurorul General și procurorii pe care acesta nu este capabil să-i protejeze vor primi indicații prin telefon de la politicieni sau de la alte persoane influente”*.

Referințele la Concepție au fost necesare pentru a demonstra că acest concept a fost rezultatul unor analize temeinice și se caracterizează printr-o continuitate firească, fiind discutat în grupurile de lucru pentru identificarea soluției care cel mai bine să corespundă așteptărilor privind independența și profesionalismul Procurorului General.

Astfel, în textul Legii cu privire la Procuratură s-au regăsit garanțiile adecvate pentru mandatul de Procuror General, obiectivul primordial fiind scoaterea acestei funcții din influența politicului.

Consiliul Superior al Procurorilor nu a susținut propunerea de modificare prin care pentru accederea la postul de Procuror General se renunța la condiția de 5 ani experiență în funcția de procuror, notând că scopul instituirii cerințelor este ca

procedura să fie clară și previzibilă, iar prezența unei experiențe profesionale anume în domeniul pe care urmează să-l gestioneze este o condiție *sine qua non* pentru a asigura o activitate eficientă și corespunzătoare realităților instituției.

Potrivit argumentelor s-a estimat că Procurorul General urmează să administreze o instituție și un corp profesional cu statut special, să promoveze valorile instituționale, care trebuie să fie parte integrantă a unei percepții trăite la propriu.

La etapa adoptării Legii cu privire la Procuratură, în nota informativă s-a consemnat că ”Stabilirea Consiliului Superior al Procurorilor ca organ de selecție a candidatului la funcția de Procuror General are scopul de a reduce la maximum influența politică asupra procedurii de selecție”, or, autorii Proiectului nu au prezentat argumente în măsură să răstoarne această concluzie a legiuitorului, care, de altfel, a fost agreată în cadrul discuțiilor în grupurile comune de lucru și nu se poate susține că este o expresie a voinței unilaterale a Procuraturii.

Legea cu privire la Procuratură a consolidat garanțiile mandatului Procurorului General ca răspuns la așteptările privind asigurarea independenței acestuia, procedura de selecție a candidatului la această funcție fiind corespunzătoare criteriilor de claritate, transparență și previzibilitate.

În aceste condiții, Consiliul Superior al Procurorilor a enunțat că instituirea unei comisii de concurs pentru selecția candidatului la funcția de Procuror General se prezintă a fi o încercare de a crea o formă de control asupra instituției și descalifică flagrant însăși esența conceptului funcționării acestei entități publice.

La 16 septembrie 2019 Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea nr.128 de modificare a *Legii nr.3/2016 cu privire la Procuratura*, prin care a fost modificată componența Consiliului Superior al Procurorilor, totodată a fost introdusă și noua procedură atât pentru numirea, cât și pentru demiterea Procurorului General.

În ceea ce privește componența CSP, numărul membrilor a fost majorat de la 12 la 15. Numărul membrilor de drept a fost schimbat de la patru la șase, suplimentat cu președintele Uniunii Avocatilor și Avocatul Poporului. S-a mai adăugat încă un membru-reprezentant al societății civile, selectat de Guvern.

Au fost modificate și criteriile de eligibilitate pentru candidații la funcția de Procuror General. În loc de 10 ani de experiență profesională în domeniul juridic, din care 5 ani în funcție de procuror, modificările prevăd 10 ani de experiență profesională în domeniul juridic, dintre care cel puțin 5 ani în funcția de procuror sau de judecător sau 8 ani de avocat sau ofițer de urmarire penală.

Amendamentele din luna septembrie au introdus o procedură de preselecție, efectuată de către o comisie instituită de către Ministerului Justiției, compusă din ministrul justiției, un fost procuror sau un fost judecător cu cel puțin 10 ani de experiență în funcția respectivă, un expert internațional cu o vastă experiență în procuratură sau în domeniul anticorupție, un expert recunoscut sau un profesor titular în domeniul dreptului, un reprezentant al societății civile și un expert național de renume numit de Președintele Parlamentului.

După procedura de preselecție, printr-o decizie motivată, Comisia prezintă Consiliului Superior al Procurorilor lista scurtă cu cel puțin doi candidați, iar în termen de 10 zile lucrătoare de la data recepționării listei candidaților și a dosarelor acestora, Consiliul organizează evaluarea și interviuarea acestora și propune candidatul cu cel mai mare punctaj Președintelui Republicii pentru numire în calitate de Procuror General.

Modificările au introdus o procedură specială pentru demiterea Procurorului General, inclusiv pentru interferențe ilegale cu activitățile procurorilor inferiori, interferențe ilegale cu orice autorități publice sau conduită care are un impact grav asupra imaginii Procuraturii, în baza raportului motivat al comisiei de evaluare a activității Procurorului General, înaintat Consiliului Superior al Procurorilor.

Ulterior intrării în vigoare a Legii nr.128/2019, pentru modificarea *Legii nr.3/2016*, Consiliul Superior al Procurorilor a elaborat și aprobat Regulamentul privind modul de organizare, desfășurare și evaluare a rezultatelor selecției candidatului la funcția de Procuror General (*Hotărârea CSP nr.1-122/2019 din 19.11.2019*), concomitent, prin aceeași hotărâre a abrogat Capitolul 10 din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor ce viza procedura de concurs instituită din oficiu pentru numirea în funcția de Procuror General.

Legea nr.128/2019 a constituit obiect al controlului constituționalității aflat pe rolul Curții Constituționale a Republicii Moldova, care a solicitat, în acest sens, avizul *amicus curiae* a Comisiei de la Veneția.

În opinia formulată **Comisia de la Veneția** a concluzionat că *”ambele modificări - cele din iulie și cele din septembrie - au afectat rolul Consiliului Superior al Procurorilor în procesul de selecție a Procurorului General. În ceea ce privește Procurorul General interimar (modificările din iulie), în cazul în care nu reușește să propună un candidat într-un termen limitat, acest lucru e de competența Parlamentului. În ceea ce privește Procurorul General, modificările din septembrie au introdus o procedură de preselecție efectuată de comisia instituită de Ministerul Justiției. Acest lucru schimbă în mod eficient rolul Consiliului Superior al Procurorilor în procesul de numire a Procurorului General, atât provizoriu cât și permanent. Curtea Constituțională trebuie să se expună privind constituționalitatea acestui exercițiu”*.

În contextul controlului de constituționalitate vizat, Curtea Constituțională a solicitat și avizul Consiliului Superior al Procurorilor pentru situația examinată.

Potrivit raționamentelor invocate de către Consiliul Superior al Procurorilor, modificările operate la art.17 din Legea nr.3/2016 au schimbat esențial mecanismul de efectuare a concursului pentru selecția candidatului la funcția de Procuror General, fiind, *de facto*, minimizat într-o proporție substanțială rolul Consiliului Superior al Procurorilor.

Pentru argumentele enunțate, Consiliul Superior al Procurorilor s-a pronunțat că mecanismele introduse prin art.17 alin.(2), (3), (5), (6), (7), (8), (9), (9¹) și (11¹) din Legea nr.3/2016 (care se referă la selecția candidatului la funcția de Procuror General) și prin art.58 alin.(7), (8) și (9) din Legea nr.3/2016 (care se referă la

demiterea Procurorului General) nu respectă normele constituționale stabilite în art.125 alin.(1) din Constituție și, respectiv, în art.125 alin. (2) din Constituție.

În concluzie, prin introducerea acestor modificări în legea organică au fost, de facto, rescrise normele constituționale, fiind în esență, distorsionat conținutul acestora și eludat spiritul regulilor stabilite la acest capitol de Constituție, cu desconsiderarea gravă a principiului separației puterilor în stat (art.6 din Constituție) și principiul supremației Constituției (art.7 din Constituție).

Totodată, Consiliul Superior al Procurorilor a menționat că modificările operate la art.69, prin care a fost extinsă componența Consiliului Superior al Procurorilor în sensul diminuării numărului procurorilor prezenți în acest organ de autoadministrare, sunt de natură să afecteze regula constituțională stabilită în art.125¹ alin.(2) din Constituție, deoarece nu respectă principiul că procurorii în cadrul Consiliului Superior al Procurorilor constituie o parte importantă.

În opinia Consiliului Superior al Procurorilor prezintă probleme de constituționalitate și mecanismul instituit de numire a Procurorului General interimar, deoarece nu au fost prevăzute garanțiile pentru a evita percepția că prin numirea Procurorului General interimar se pun bazele unui mandat deplin și nu s-au introdus reglementări, care să asigure limitele de timp a mandatului Procurorului General interimar, pentru a exclude perpetuarea acestuia.

Pe aceeași dimensiune, Consiliul Superior al Procurorilor a solicitat, în premieră, un aviz din partea Consiliului Consultativ al Procurorilor Europeni, invitând membrii acestui for specializat să se pronunțe cu privire la subiectele ce țin de preselecția/demiterea Procurorului General, extinderea componenței Consiliului Superior al Procurorilor, instituirea mandatului de procuror General.

De notat că acest for european - Consiliul Consultativ al Procurorilor Europeni - este organul din cadrul Consiliului Europei, instituit pentru executarea Recomandării (2000)19 a Comitetului de miniștri privind rolul procurorilor în sistemul justiției penale.

Scopul activității Consiliului Consultativ al Procurorilor Europeni este dezvoltarea instrumentelor legale referitoare la funcționarea și activitățile procurorilor.

Urmare a dezbaterilor deschise în ședința de lucru a forului, Consiliul Consultativ al Procurorilor Europeni a emis un aviz în care și-a exprimat opinia și a făcut o serie de aprecieri și recomandări.

Este important că, în recomandările sale, Consiliul Consultativ al Procurorilor Europeni a validat importanța respectării principiului independenței procurorilor, precum și a dezvoltat și a extins constatările Comisei de la Veneția, notând că „ar trebui evitată orice ingerință nejustificată în activitatea de procuror de către alte ramuri ale puterii de stat, în special în problemele legate de selecția, numirea și promovarea procurorilor.”

Potrivit opiniei de referință activitatea unui Consiliu al procurorilor este văzută ca fiind unul dintre cele mai eficiente instrumente moderne pentru garantarea funcționării corecte a Procuraturii.

Pentru anul 2020, Consiliul Superior al Procurorilor își propune să insiste în cadrul discuțiilor publice, ca în contextul reformelor anunțate pentru sectorul justiției, toate proiectele de modificare a legislației să fie tratate cu atenția necesară și să fie promovate numai dacă se obține consensul larg al tuturor părților implicate în aprecierea acestuia.

Vom pleda pentru măsuri de consolidare a competențelor Consiliului Superior al Procurorilor în procesele de promovare, evaluare a disciplinei procurorilor, care să îi ofere instrumente practice și viabile să prezinte o reacție instituțională atunci când există indici că integritatea procurorilor ar putea fi afectată de influențe necorespunzătoare.

CAPITOLUL III. Activitatea administrativă

3.1. Coordonarea structurii și personalului scriptic al organelor Procuraturii

Pe parcursul anului 2019 Consiliul Superior al Procurorilor și-a exprimat opinia privind reorganizarea Procuraturii pe dimensiune administrativă prin *Hotărârile nr.1-42/2019 din 23.04.2019 și nr.1-79/2019 din 09.08.2019*, fiind examinate și acceptate propunerile de modificare, inițiate de către Procurorul General.

Prima modificare a structurii Procuraturii a fost inițiată în contextul colaborării instituționale cu Centrul pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, urmare a cărui fapt a fost identificată necesitatea de a crea în cadrul Procuraturii Generale o subdiviziune internă autonomă, subordonată direct Procurorului General, care să dispună de atribuții privind asigurarea respectării garanțiilor protecției datelor cu caracter personal în sistemul Procuraturii.

Raționamentul juridic, care deduce necesitatea creării unei astfel de subdiviziuni s-a circumscris prevederilor art.11 din Legea nr.3/2016, potrivit cărora Procurorul General este abilitat cu atribuția de a dispune cu privire la instituirea și modalitatea de administrare a sistemelor informaționale, registrelor și bazelor de date, destinate activității instituției.

Respectiv, s-a validat, în special, dezvoltarea în continuare a Sistemului Informațional Automatizat „Urmărire penală: E-Dosar” și interconexiunea cu alte sisteme informaționale.

Această necesitate a rezidat și din prevederile art.32-34 din Directiva (UE) 2016/680 și art.37-39 din Regulamentul (UE) 2016/679 din 27.04.2016 al Parlamentului European și al Consiliului Europei privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE.

Pentru organizarea cadrului normativ instituțional a fost elaborat Regulamentul cu privire la completarea și utilizarea Sistemului Informațional Automatizat

„Urmărire penală: E-Dosar”, avizat de către Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, care a recomandat crearea subdiviziunii interne autonome, subordonată direct conducătorului entității publice, în competența căreia să fie atribuită responsabilitatea exclusivă de monitorizare a îndeplinirii obligațiilor ce țin de protecția datelor cu caracter personal.

Ținând cont și de recomandarea Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, organul de control al prelucrărilor de date cu caracter personal a semnalat că în aceste condiții este relevantă completarea structurii Procuraturii Generale cu o subdiviziune denumită „Serviciul pentru protecția datelor cu caracter personal” cu următoarele atribuții:

- monitorizarea conformității operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal în cadrul Procuraturii și a Sistemelor informaționale ale instituției cu cerințele cadrului normativ privind protecția datelor cu caracter personal;
- asistarea angajaților Procuraturii în domeniul protecției datelor;
- efectuarea evaluărilor periodice cu privire la conformitatea cu normele menționate în cadrul Procuraturii
- examinarea solicitărilor sau reclamațiilor cu privire la o presupusă încălcare a dispozițiilor legale privind protecția datelor cu caracter personal în cadrul Procuraturii;
- exercitarea rolului de punct de contact cu Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal privind aspectele legate de prelucrarea, precum și, dacă este cazul, acordarea consultanței cu privire la orice altă chestiune.

Serviciul respectiv s-a propus a fi creat în baza unei unități de procuror din cadrul Secției investigarea fraudelor contra mediului și intereselor publice a Direcției politici, reforme și protecția intereselor societății a Procuraturii Generale.

În același timp, s-a solicitat și acordul pentru modificarea denumirii Secției avizare și propuneri de legiferare din cadrul Direcției politici, reforme și protecția intereselor societății a Procuraturii Generale și, concomitent, majorarea numărului de personal al subdiviziunii respective cu o unitate de procuror.

Argumentarea de bază a venit să elucideze că denumirea Secției avizare și propuneri de legiferare nu reprezintă o denumire generică în raport cu varietatea competențelor funcționale care-i revin în totalitate, impunându-se completarea denumirii secției cu cuvintele „analiză criminologică”, ceea ce a și determinat modificarea denumirii acesteia în „Secția analiză criminologică, avizare și propuneri de legiferare”.

O altă modificare conexă organigramei Procuraturii s-a referit la necesitatea ajustării cadrului normativ instituțional la prevederile Legii nr.270/2018 cu privire la sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, prin modificarea denumirii mai multor funcții din Secția achiziții și logistică din cadrul Direcției finanțe și administrare a Procuraturii Generale.

Cea de a doua avizare s-a referit la inițiativa de modificare a Ordinului Procurorului General nr.681-p din 15.06.2017 pe dimensiunea auditului intern.

A fost completată structura Procuraturii Generale cu o nouă subdiviziune în subordinea directă a Procurorului General, denumită „Serviciul de audit intern”, compusă din o unitate de șef - serviciu și 2 unități de auditori interni.

Serviciului respectiv a fost abilitat următoarele atribuții:

- să elaboreze Carta de audit intern și Programul de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit intern;
- să planifice și să raporteze activitatea de audit intern, inclusiv rezultatele misiunilor de audit intern, în modul și forma stabilite de către Ministerul Finanțelor;
- să monitorizeze și să raporteze implementarea recomandărilor de audit;
- să informeze în scris managerul entității publice sau, după caz, organele de drept competente privind descoperirea unor indicii de potențiale fraude și corupție;
- să informeze managerul entității publice cu privire la prejudiciile aduse independenței sau obiectivității activității de audit intern;
- să remită Ministerului Finanțelor copia Cartei de audit intern, copia Planului strategic al activității de audit intern, copia Planului anual al activității de audit intern, copia Programului de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit intern, precum și copia procedurilor pentru desfășurarea activității de audit intern.

3.2. Structura internă și statul de personal al Consiliului Superior al Procurorilor

În scopul realizării măsurilor politicii bugetare, evidenței și monitorizării cheltuielilor de personal a angajaților Consiliului Superior al Procurorilor, în temeiul Legii nr.270 din 23.11.2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar; Hotărârii CSP nr.12-75/18 din 04.05.2018 cu privire la modificarea structurii și aprobarea Regulamentului Aparatului CSP și a implementării prevederilor Ordinului Ministrului Finanțelor nr.218 din 28.12.2018 cu privire la aprobarea formularelor-tip ale schemelor de încadrare pentru personalul angajat în sectorul bugetar, prin Ordinul Președintelui Consiliului Superior al Procurorilor **nr.5/5-4 din 11 ianuarie 2019** a fost aprobată Schema de încadrare a personalului din cadrul Consiliului pentru anul 2019, care include 43 de unități remunerate din bugetul de stat.

Denumirea subdiviziunii structurale	Numărul de unități	Titlul funcției	Nivelul de studii
CONSILIUL SUPERIOR AL PROCURORILOR			
Președintele CSP	1	Procurori detașați din funcție, aleși din rândul procurorilor în funcție	Superioare
Membri CSP	4		Superioare
APARATUL CONSILIUL SUPERIOR AL PROCURORILOR			
Șef Aparat	2	Funcții publice de conducere de nivel superior	Superioare
Șef adjunct Aparat			Superioare
Secția legislație și documentare			
Șef Secție	1	Funcție publică de conducere	Superioare

Specialist principal	4	Funcții publice de execuție	Superioare	
Specialist superior	2		Superioare	
Secția contencios				
Șef Secție	1	Funcție publică de conducere	Superioare	
Specialist principal	5	Funcții publice de execuție	Superioare	
Specialist superior	2		Superioare	
Secția finanțe și contabilitate				
Șef Secție, contabil șef	1	Funcție publică de conducere	Superioare	
Specialist principal	2	Funcții publice de execuție	Superioare	
Specialist superior	2		Superioare	
Secția logistică și achiziții publice				
Șef Secție,	1	Funcție publică de conducere	Superioare	
Specialist principal	2	Funcții publice de execuție	Superioare	
Specialist superior	1		Superioare	
Intendent	1		Medii de specialitate	
Administrator principal sisteme informatice	1	Personal tehnic	Superioare	
Șef depozit	1		Medii de specialitate	
Șofer	1		Medii de specialitate	
Îngrijitor de încăperi de serviciu	2		Generale	
Muncitor	1		Medii de specialitate	
Serviciul protocol, relații internaționale și cu publicul				
Șef Serviciu	1		Funcție publică de conducere	Superioare
Specialist principal	2	Funcții publice de execuție	Superioare	
Serviciul resurse umane				
Specialist principal	1	Funcție publică de execuție	Superioare	
Serviciul secretariat și arhivă				
Specialist principal	1	Funcție publică de execuție	Superioare	
TOTAL	43	5 – funcții de demnitate publică 2 – funcții publice de conducere de nivel superior 5 – funcții publice de conducere 24 – funcții publice de execuție 7 - personal tehnic	38 - studii superioare 3 - studii medii de specialitate 1- studii generale	

Potrivit tabelului grafic, la finele anului 2019, structura Consiliului Superior al Procurorilor includea **5 funcții remunerate** de demnitate publică – *membri aleși din rândul procurorilor*; **2 funcții** de conducere de nivel superior - *șef și șef adjunct al aparatului CSP*; **5 funcții** de conducere - *șef al Secției legislație și documentare, șef al Secției contencios, șef al Serviciului protocol, relații internaționale și cu publicul, șef al Secției finanțe și contabilitate și șef al Secției logistică și achiziții publice*); **24 de funcții** publice de execuție și **7 funcții** pentru personal tehnic.

Cele 43 de funcții aprobate sunt salarizate din bugetul de stat, în modul următor:

- conform art.74 alin.(2) din Legea nr.3/2016, membrii Consiliului Superior al Procurorilor aleși din rândul procurorilor beneficiază de salariu în cuantum de 75% din salariul Procurorului General sau își păstrează salariul din funcția de procuror, deținută până la detașare, dacă acesta este mai mare, luându-se în considerație reglementările *Legii nr.270 din 23.11.2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar*.
- funcționarii publici și personalul tehnic sunt remunerați în baza prevederilor *Legii nr.270/2018*.

Totodată, potrivit art.74 alin.(3) din *Legea nr.3/2016*, 9 membri-reprezentanți ai societății civile (3-din componența Consiliului Superior al Procurorilor și câte 2 din cadrul celor trei Colegii din subordine) au primit indemnizație lunară din bugetul de stat, în mărime de 50% din salariul mediu al membrilor Consiliului Superior al Procurorilor aleși din rândul procurorilor.

După intrarea în vigoare a modificărilor la *Legea nr.3/2016*, operate prin *Legea nr.128 /2019*, componența Consiliului Superior al Procurorilor a fost suplimentată cu încă un membru din rândul societății civile, ales de Guvern, care, la fel, beneficiază de indemnizație lunară.

Conform organigramei, stabilite prin Hotărârea nr.12-75/18 din 04.05.2018 componența Consiliului Superior al Procurorilor, a organelor care funcționează în subordinea sa și a Aparatului său este structurată din punct de vedere organizatoric în felul următor:

La data de 31.12.2019	Funcții conform organigramei	Numărul real de membri/de angajați	Personal remunerat din bugetul CSP	Primesc indemnizație din bugetul CSP
<i>Consiliul Superior al Procurorilor</i>	15	15	5	4
<i>Colegiul pentru selecția și cariera procurorilor</i>	7	7	-	2
<i>Colegiul de disciplină și etică</i>	7	7	-	2
<i>Colegiul de evaluare a performanțelor procurorilor</i>	7	7	-	2
<i>Aparatul Consiliului Superior al Procurorilor</i>	38	19	19	-
TOTAL	74	55	24	10

3.3. Bugetul Consiliului Superior al Procurorilor

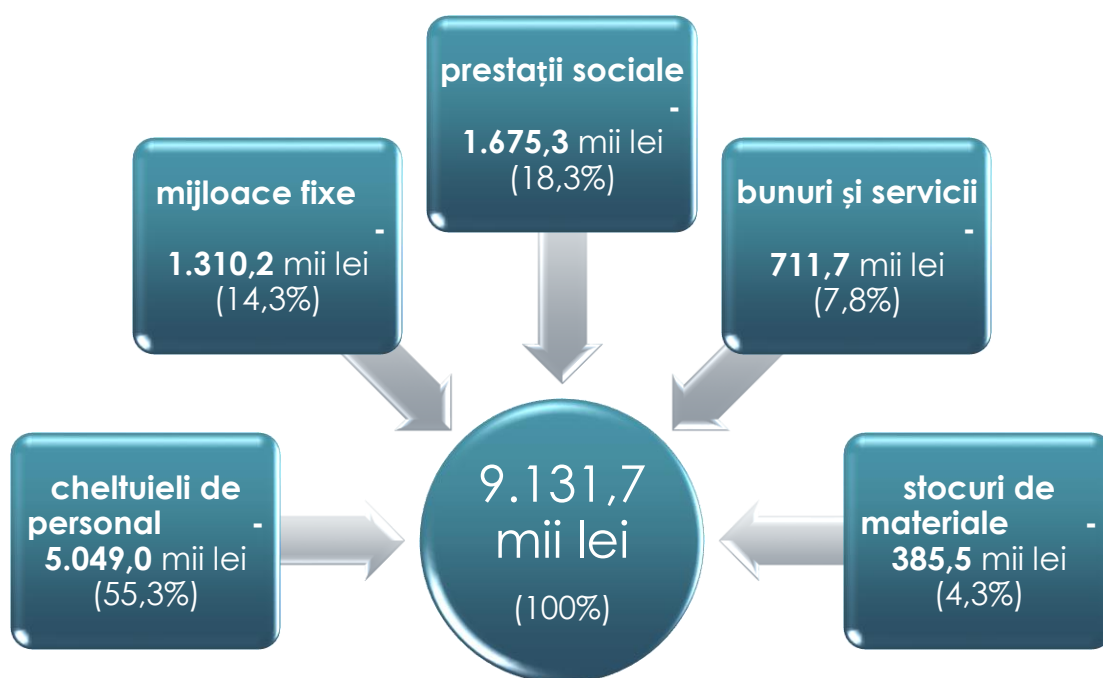
Potrivit *Legii nr.3/2016* cu privire la Procuratură, Consiliul Superior al Procurorilor este organul independent de autoadministrare al procurorilor, cu statut de persoană juridică, finanțat de la bugetul de stat în limita alocațiilor bugetare aprobate prin legea bugetară anuală.

Art.80 alin.(2) al Legii prenotate stabilește că bugetul Consiliului Superior al Procurorilor se elaborează, se aprobă și se administrează în conformitate cu principiile, regulile și procedurile stabilite de legislația privind finanțele publice și responsabilitatea bugetar-fiscală, iar în alin.(3) se menționează expres că Președintele Consiliului Superior al Procurorilor poartă răspundere de implementarea sistemului de management financiar și de gestionarea financiară adecvată a Consiliului.

▪ Executarea bugetului Consiliului Superior al Procurorilor pentru anul 2019

Prin Legea bugetului de stat pentru anul 2019, nr.303 din 30.11.2018, Consiliului Superior al Procurorilor i-au fost alocate mijloace bănești în sumă de **12.240,1 mii lei** (cu **2.074,4 mii lei mai mult decât în anul 2018 - 10.165,7 mii lei**), cu mențiunea că **5.474 mii lei** au fost alocate doar pentru cheltuieli de personal.

Din cele 12.240,1 mii lei alocate Consiliului prin Legea bugetului de stat, la finele anului 2019 era executată suma de **9.131,7 mii lei**.

▪ Aprobarea bugetului Consiliului Superior al Procurorilor pentru anul 2020

Potrivit art.70 alin.(1) lit.p) din Legea nr.3/2016, Consiliul Superior al Procurorilor este abilitat cu competența de a aproba proiectul bugetului său, pe care îl prezintă Ministerului Finanțelor.

Notăm că proiectul de buget fundamentează, în expresie numerică, realizarea obiectivelor și atribuțiilor stabilite în sarcina Consiliului, fiind una dintre condițiile

indispensabile pentru consolidarea capacităților instituției și asumarea responsabilităților în procesul de gestionare eficientă și transparentă a resurselor financiare publice.

În această ordine de idei, bugetul Consiliului Superior al Procurorilor se elaborează în conformitate cu cerințele stabilite de Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014, a căror implementare a fost dezvoltată în liniile directorii ce se conțin în Setul metodologic privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului adoptat prin Ordinul Ministrului Finanțelor nr.209 din 24.12.2015.

Potrivit calendarului bugetar, Ministerul Finanțelor elaborează și emite către autoritățile publice centrale (APC) de specialitate limitele preliminare de cheltuieli, corelate cu cadrul preliminar de resurse.

Annual, Ministerul Finanțelor emite circulara cu privire la elaborarea și prezentarea propunerilor la proiectul bugetului de stat pe anul bugetar curent. Circulara bugetară se remite în adresa APC, în scop de asistență metodică în vederea încadrării în limitele de resurse și cheltuieli de la bugetul de stat pe APC.

Respectiv, circulara bugetară ce vizează limitele de resurse și cheltuieli pentru anul 2020 a fost întocmită de Ministerul Finanțelor la 12.07.2019. Conform anexei nr.3, care prevede limitele de resurse și cheltuieli de la bugetul de stat pe APC pentru anul 2020, pentru Consiliul Superior al Procurorilor s-a stabilit plafonul de 11813,7 mii lei, cuantum ce reprezintă platforma de elaborare a bugetului instituției.

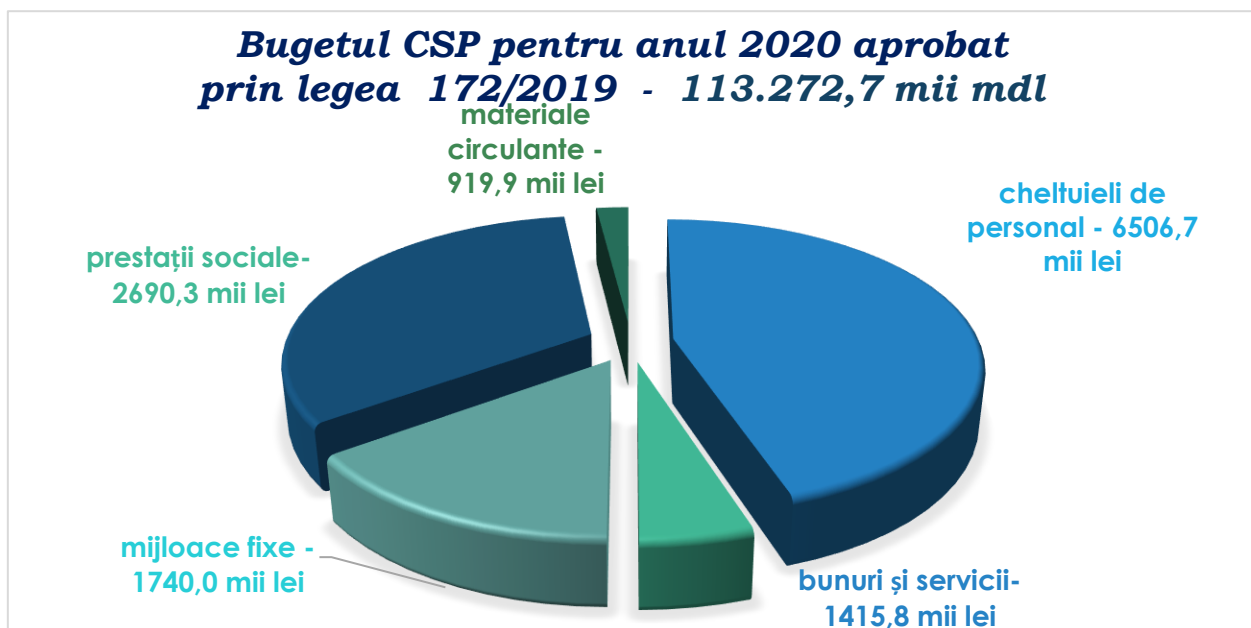
În cadrul ședinței din 27.09.2019, Consiliul Superior al Procurorilor a examinat proiectul bugetului său pentru anul 2020, planificat în conformitate cu prioritățile strategice ale statului și Procuraturii. Întrucât nu s-a putut depăși volumul cheltuielilor stabilit de Ministerul Finanțelor, Plenul Consiliului Superior al Procurorilor a aprobat proiectul bugetului său pentru anul 2020 în mărime de 11813,7 mii lei.

Totodată s-a considerat oportun de a solicita Ministerului Finanțelor identificarea posibilității de a majora bugetul Consiliului cu 1459,0 mii lei, conform necesităților reale.

La elaborarea acestui proiect de buget Consiliul a ținut cont de Hotărârea Guvernului nr.851/2018 privind Cadrul Bugetar pe Termen Mediu 2019-2021, structura și statul de personal ale Consiliului, aprobate prin Hotărârea CSP nr.12-45/17 din 27.04.2017, cu modificările operate prin Hotărârea CSP nr.12-75/18 din 04.05.2018.

Conform Legii bugetului de stat **pentru anul 2020** nr.172 din 19.12.2019, alocările din bugetul de stat pentru Consiliul Superior al Procurorilor constituie suma de **13.272,7 mii lei**, din care:

- **cheltuieli de personal** – 6506,7 mii lei,
- **bunuri și servicii** – 1415,8 mii lei,
- **prestații sociale** – 2690,3 mii lei,
- **procurarea mijloacelor fixe** – 1740,0 mii lei,
- **stocuri de materiale circulante** – 919,9 mii lei.

3.4. Lansarea paginii electronice oficiale - www.csp.md

La 22 octombrie 2019 Consiliul Superior al Procurorilor a marcat evenimentul de lansare a propriei pagini web- www.csp.md. Scopul-cheie al creării site-ului a fost asigurarea nivelului adecvat de transparență în activitate, ceea ce reprezintă unul dintre standardele față de care se aliniază Consiliul Superior al Procurorilor.

Elaborarea site-ului a beneficiat de suportul Consiliului Europei și s-a realizat în cadrul Programului **”Promovarea unui sistem de justiție penală bazat pe**

respectarea drepturilor omului în Republica Moldova”, finanțat de Guvernul Norvegiei.

Până la lansarea paginii, majoritatea informațiilor care vizau activitatea instituției erau publicate pe pagina electronică a Procuraturii Generale (procuratura.md).

În deschiderea evenimentului, doamna Angela Motuzoc, Președintele CSP, a menționat rolul important ce revine acestei platforme on-line pentru consolidarea transparenței decizionale, dar și pentru asigurarea identității instituționale.

Prin mesajul de felicitare al domnului William Massolin, șef al Oficiului Consiliului Europei la Chișinău, s-a consemnat că, transparența procesului decizional este o premisă puternică pentru creșterea încrederii societății față de autoritățile publice.

Lansarea paginii web a fost unul dintre angajamentele prioritare asumate la începutul mandatului actualei componente a Consiliului Superior al Procurorilor și, prin eforturi comune, susținute de partenerii de dezvoltare, a fost posibilă realizarea acțiunii de referință, destinată facilitării dialogului cu societatea.

La elaborarea și dezvoltarea paginii web oficiale s-a ținut cont de mai multe obiective și anume:

- **orientarea spre utilizator/cetățean:**

- în acest sens s-a creat pe homepage butonul - SESIZAREA ONLINE – care conține un formular ce poate fi completat și transmis electronic spre examinare Consiliului, fapt ce facilitează procesul depunerii și descărcării adresărilor. Mai mult de atât, depunătorul primește o înștiințare despre recepționarea sesizării;

- pagina principală conține și compartimentul informațiilor despre organizarea concursurilor atât pentru suplinirea funcțiilor vacante de procuror, cât și a celor publice din cadrul Aparatului Consiliului Superior al Procurorilor. Pentru a ușura procesul de aplicare la concursurile anunțate, sunt atașate MODELE ACTE, care pot fi descărcate și completate, iar apoi expediate Aparatului Consiliului;

- în rubrica Registru de pe homepage sunt actualizate, conform cerințelor, cele șase Liste ale candidaților la funcțiile vacante de procuror;

- **utilitate maximă :**

- s-a asigurat accesul la informația despre activitatea Consiliului Superior al Procurorilor, care poate fi găsită în directoriul PREZENTARE GENERALĂ, de unde poate fi accesată ușor informația despre structura, sarcinile, și funcțiile Consiliului;

- directoriul COLEGII conține informația privind activitatea, competența și componența celor 3 colegii din subordinea Consiliului;

- pe pagina de start pot fi accesate noutățile privind evenimentele ce vizează activitatea Consiliului, precum și anunțurile relevante activității instituției;

- **navigarea simplă și eficientă:**

- pagina web a fost creată potrivit principiului *user friendly*, cu ajutorul consultanței IT asigurată de CoE și, de comun cu dezvoltatorii companiei a fost elaborată varianta optimă de a naviga ușor pe site, orice compartiment fiind simplu de găsit și accesat pe harta paginii;

– pe pagina principală se regăsește rubrica AGENDA EVENIMENTELOR, unde pe o hartă de calendar sunt evidențiate zilele în care sunt programate cele mai importante activități ale Consiliului;

• **sporirea nivelului de transparență a activității și a accesului la informația de interes public:**

– directoriul TRANSPARENTA conține subdirectorii RAPOARTE și PLANURI DE ACTIVITATE, dar și alte informații ce oglindesc activitatea instituției;

– din compartimentul ȘEDINȚE pot fi urmărite ședințele Consiliului în regim online, care ulterior sunt stocate în directoriul ARHIVA ȘEDINȚELOR;

– pe homepage sunt afișate datele de contact ale instituției, pentru a facilita accesibilitatea pentru utilizatori;

– la compartimentul CONTACTE sunt afișate informațiile necesare pentru a contacta orice subdiviziune a Aparatului Consiliului.

Eforturile depuse s-au focusat pe comoditatea facilă și accesibilitatea adecvată pentru vizitatorii și utilizatorii acestui site.

3.5. Selectarea și numirea noilor membri în Consiliul Superior al Procurorilor și în colegiile din subordine

După intrarea în vigoare a modificărilor la Legea nr.3/2016, operate prin Legea nr.128/2019, componența Consiliului Superior al Procurorilor a fost suplimentată cu:

- Președintele Uniunii Avocaților, membru de drept
- Avocatul Poporului, membru de drept

- un membru din rândul societății civile, ales de Guvern (*prin dispoziția Guvernului nr. 246 din 01.11.2019, în calitate de membru al Consiliului Superior al Procurorilor a fost desemnată Lilia Poțîng, avocat „Promo-LEX”*).

Cu referire la remanierile din cadrul **Colegiului de evaluare a performanțelor procurorilor**, remarcăm că la Adunarea Generală a Procurorilor din 27.05.2016 au fost validate rezultatele alegerilor membrilor procurori în Colegiile din subordinea Consiliului Superior al Procurorilor.

Potrivit Hotărârii nr.6 a Adunării Generale a Procurorilor, în Colegiul de evaluare a performanțelor procurorilor au fost desemnați, pentru un mandat de 4 ani, 5 membri de bază: **Nichita Alexandru, Bodean Valeriu, Gavajuc Serghei, Popenco Adrian, Toma Ruslan.**

Totodată, au fost determinați și candidații cu funcție de suplinire a posturilor de membru vacante, în ordinea descrescătoare a numărului de voturi acumulate: Mircos Adrian, Ciobanu Viorel, Bordianu Adrian, Crijanovschi Sergiu, Borș Gheorghe.

La 28.06.2019 prin ordinul Procurorului General, domnul Valeriu Bodean, care deținea și funcția de Președinte al Colegiului de evaluare a performanțelor procurorilor, a demisionat.

Pentru a asigura continuitatea activității Colegiului de evaluare a performanțelor procurorilor, Consiliul Superior al Procurorilor a decis, prin *Hotărârea nr.1-64/2019 din 11.07.2019*, aprobarea candidaturii domnului **Adrian Mircos**, procuror-șef al Direcției urmărire penală și criminalistică a Procuraturii Generale, primul candidat din lista membrilor supleanți, pentru a fi desemnat în cadrul Colegiului de evaluare a performanțelor procurorilor.

Ulterior, în ședința din 03.10.2019 pe rolul Consiliului Superior al Procurorilor s-a aflat, pentru examinare, cererea depusă de către domnul Adrian Mircos, prin care s-a anunțat renunțarea la calitatea de membru al Colegiului de evaluare a performanțelor procurorilor.

Luând în considerare faptul că următorul candidat din lista membrilor supleanți ai Colegiului de evaluare a performanțelor procurorilor este domnul **Viorel Ciobanu**, procuror în Secția combaterea traficului de ființe umane din cadrul Direcției urmărire penală și criminalistică a Procuraturii Generale și ținând cont de consimțământului dumnealui, exprimat în acest sens, Consiliul Superior al Procurorilor a constatat încetarea, în baza cererii depuse, a calității de membru al Colegiului de evaluare a performanțelor procurorilor a domnului Adrian Mircos și aprobat candidatura domnului Viorel Ciobanu pentru a fi desemnat în cadrul Colegiului de evaluare a performanțelor procurorilor (*Hotărârea nr.1-104/2019 din 03.10.2019*).

Componența **Colegiului de disciplină și etică**, de asemenea s-a modificat în anul 2019. Consemnăm, că Adunarea Generală a Procurorilor a ales la 27.05.2016 membri în Colegiul de disciplină și etică din rândul procurorilor în funcție: **Marcel Cimbir, Vladislav Guțan, Victor Comerzan și Nicolae Chitoroagă.** În componența colegiului din partea societății civile au fost desemnați în calitate de

membri titulari: **Pavel Țurcan**, lector la facultatea de drept, USM, doctor în drept și **Oleg Televca**, lector la facultatea de drept, USM, magistrul în drept.

Prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-137/2019 din 06.12.2019 s-a stabilit că suspendarea din funcție a procurorului Nicolae Chitoroagă condiționează, de drept, încetarea calității acestuia de membru și, implicit, de Președinte al Colegiului de disciplină și etică.

În aceste condiții, la data de 10 decembrie 2019, în calitate de Președinte al Colegiului de disciplină și etică a fost ales **Vladislav Guțan**, procuror-șef al Secției asistență juridică internațională din cadrul Procuraturii Generale.

CAPITOLUL IV. Selecția candidaților la funcția de procuror și cariera procurorilor

4.1. Aspecte generale privind activitatea de suplinire a funcțiilor de procuror vacante

Potrivit art. 19 din Legea 3/2016, selecția candidaților la funcția de procuror și cariera procurorilor se fac prin concurs, având drept scop asigurarea unui proces de selecție obiectiv, imparțial și transparent, care să garanteze alegerea celor mai buni candidați pentru funcția respectivă. Cariera procurorilor presupune în sine numirea unui procuror dintr-o funcție în alta.

Prin Hotărârea nr.78 din 04.05.2010 Parlamentul a aprobat personalul Procuraturii, inclusiv cu un număr de 720 de procurori.

La începutul anului 2019 în subdiviziunile Procuraturii erau încadrați **647** de procurori (*cifra care nu includea și procurorii suspendați sau detașați din funcție*), fiind neacoperite **73** de posturi.

Au fost operate modificări în Regulamentul cu privire la Colegiul pentru selecția și cariera procurorilor și procedura de selecție și carieră a procurorilor, aprobat prin Hotărârea nr.12-14/17 din 23.02.2017, precum și la Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor, aprobat prin Hotărârea nr.12-225/16 din 14.09.2016.

Necesitatea intervenirii cu modificări a fost argumentată de identificarea de către Colegiul pentru selecția și cariera procurorilor, urmare a realizării procedurilor de selecție, a unor carențe în raport cu criteriile de evaluare a candidaților/procurorilor, dar și în raport cu reglementarea *per ansamblu* a procedurii de selecție.

Consiliul Superior al Procurorilor a consemnat că pentru asigurarea competitivității și respectării principiilor transparenței și meritocrației în concursurile de ocupare a funcțiilor de conducere, la care s-a înscris un singur

candidat, este necesară instituirea unei reglementări noi în procedurile de selecție și carieră. Mecanismul care ar asigura un proces de selecție obiectiv și imparțial și care ar garanta alegerea celui mai bun candidat pentru funcția respectivă este introducerea unui punctaj minim, necesar a fi obținut de către procuror la Colegiul de selecție și carieră a procurorilor. Instituirea acestei reglementări a vizat claritatea și previzibilitatea procedurii de promovare în funcțiile de conducere.

În aceeași ordine de idei, Consiliul Superior al Procurorilor a reținut că procurorii care solicită aceste funcții trebuie să corespundă celor mai înalte standarde de competență profesională și integritate, motiv din care punctajul care trebuie să-l obțină candidatul la procedura de evaluare de către Colegiul pentru selecția și cariera procurorilor va constitui cel puțin 50 puncte din maximul total de puncte, prevăzut în fișa de evaluare.

Un alt exercițiu instituțional l-a constituit formularea și avizarea propunerii pentru desemnarea Procurorului General interimar, până la organizarea concursului și numirea prin decretul Președintelui a Procurorului General, precum și organizarea propriu-zisă a concursului și a procedurii de selecție pentru ocuparea funcției de Procuror General, în contextul noilor reglementări instituite prin Legea nr.128 de modificare a Legii nr.3/2016 cu privire la Procuratura.

În perioada de timp ianuarie-decembrie 2019 Consiliul Superior al Procurorilor a anunțat oficial 13 concursuri pentru selecția și cariera procurorilor:

❖ **între candidații la funcția de procuror, absolvenți ai Institutului Național al Justiției (din promoțiile 2016, 2019) – 1 concurs;**

❖ **între candidații la funcția de procuror, în temeiul vechimii în muncă, care au susținut examenul de capacitate – 3 concursuri;**

❖ **între procurorii în funcție – 8 concursuri;**

❖ **între persoanele care întrunesc condițiile pentru a candida la funcția de Procuror General – 1 concurs.**

<i>Hotărârile CSP prin care s-au anunțat concursurile</i>		<i>Categoriile de beneficiari</i>	<i>Numărul de funcții scoase la concurs</i>	<i>Au aplicat candidați</i>	<i>Desemnați câștigători și numiți pe post, transferați</i>
1.	<i>1-117/2019,11.11.2019</i>	între candidații la funcția de procuror, absolvenți ai Institutului Național al Justiției	21	17	17
1. 2. 3.	<i>1-5/2019,17.01.2019; 1-48/2019,23.05.2019; 1-103/2019,03.10.2019</i>	între candidații la funcția de procuror, în temeiul vechimii în muncă	38	18	18

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8.	1-3/2019,17.01.2019; 1-30/2019,28.03.2019; 1-49/2019,23.05.2019; 1-62/2019,03.07.2019; 1-81/2019,29.08.2019; 1-93/2019, 27.09.2019 1-113/2019,17.10.2019 1-126/2019,19.11.2019	între procurorii în funcție	52	37	36
1.	1-117/2019,11.11.2019	pentru selectarea candidatului la funcția de Procuror General	1	7	Concurs sistat în temeiul Legii 128 din 16.09.2019
Anunțate 13 concursuri		Notă: unele funcții au fost scoase la concurs repetat	112	79	71

Este important a se remarca că, din motivul nesolicitării funcțiilor vacante anunțate, concursul demarat prin Hotărârea nr.1-49/2019 din 23.05.2019 a fost declarat nerealizat în legătură cu lipsa cererilor de aplicare din partea procurorilor înscriși în Registrul candidaților pentru suplinirea funcțiilor vacante (*Hotărârea nr.1-51/2019 din 20.05.2019*).

În egală măsură, pentru mai multe situații, Consiliul a constatat că nu se depuneau cereri, circumstanță care, *de jure*, a atras necesitatea declarării încheierii concursurilor, pentru aceste funcții, prin nerealizare. Ulterior funcțiile au fost suplinite prin procedura simplificată de transfer, prevăzută la pct.18 alin (4) din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor, sau acestea au fost anunțate la concursurile ulterioare.

Prin Hotărârea nr.1-99/2019 din 27 septembrie 2019, ținând cont de prevederile *Legii nr.128/2019*, au fost sistate procedurile demarate în cadrul concursului public pentru selectarea candidatului la funcția de Procuror General, anunțat prin Hotărârea nr.1-68/2019 din 09.08.2019.

4.2. Selecția candidaților la funcția de procuror

Art.20 alin.(1) din *Legea nr.3/2016* stipulează condițiile pe care trebuie să le întrunească persoana care dorește să candideze la funcția vacantă de procuror, totodată, face referire și la categoriile de persoane care pot pretinde la aceste funcții:

- **absolvenții Institutului Național al Justiției;**
- **licențiații / masteranzi în drept, cu o vechime în muncă de cel puțin 5 ani în domeniile de activitate stabilite exhaustiv în alin.(3) al art.20 din lege;**
- **procurorii în funcție, în caz de numire pe post de conducere, promovare sau transfer.**

În anul 2019, procedurile de concurs au derulat cu respectarea principiilor de **competiție deschisă și transparență**, conform reglementărilor stabilite de actele normative corespunzătoare:

- **Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură (Capitolul V);**

- **Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor** (*punctul 8*), aprobat prin Hotărârea nr.12-225/2016 din 14.09.2016;

- **Regulamentul cu privire la Colegiul pentru selecția și cariera procurorilor și procedura de selecție și carieră a procurorilor**, aprobat prin Hotărârea 12-14/17 din 23.02.2017;

- **Regulamentul privind organizarea și funcționarea Colegiului de evaluare a performanțelor procurorilor și modul de evaluare a performanțelor procurorilor**, aprobat prin Hotărârea 12-256/16 din 22.12.2016.

Condiția obligatorie pentru aplicare la concurs, pentru toate categoriile de beneficiari, este înscrierea în Registrul candidaților la funcțiile vacante de procuror la data anunțării concursului, cu excepția procurorilor care solicită un transfer în procedură simplificată, în temeiul pct.18 alin.(4) din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor, (*cu o remarcă semnificativă – absolvenții INJ și candidații în temeiul vechimii în muncă sunt înscriși în Registru în baza notei din atestatul de absolvire și din adeverința de susținerea examenului de calificare, apoi se supun procedurii de selecție de către Colegiul pentru selecția și cariera procurorilor și, în final, aplică la funcțiile scoase la concurs în ordinea descrescătoare a punctajului obținut. Procurorii în funcție - solicită inițial înscrierea în Registru, fapt care le permite să aplice la concursurile anunțate și, în final, sunt supuși procedurii de selecție și numiți în funcțiile solicitate.*)

În perioada de raport, **Colegiul pentru selecția și cariera procurorilor** s-a întrunit în **9 ședințe** și a supus procedurii de selecție **60** de candidați:

- **20 de candidați la funcția de procuror din rândul absolvenților Institutului Național al Justiției;**
- **30 de candidați la funcția de procuror în temeiul vechimii în muncă;**
- **10 candidați din rândul procurorilor** (*în cadrul concursurilor pentru ocuparea unor funcții de conducere în organele procuraturii, promovare sau transfer în altă procuratură/subdiviziune*).

Din perspectiva competențelor ce vizează pregătirea profesională inițială a candidaților la funcția de procuror, se notează că în componența **Comisiei pentru examenele de admitere din anul 2019 la Institutul Național al Justiției** Consiliul i-a delegat pe **Sergiu Russu**, procuror-șef al Secției combaterea traficului de ființe umane din cadrul Direcției urmărire penală și criminalistică a Procuraturii Generale, precum și pe **Nina Crăciun**, procuror în Secția unificare a practicii în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele de judecată din cadrul Direcției judiciare a Procuraturii Generale (*Hotărârea nr.1-77/2019 din 9 august 2019*).

În temeiul dispozitivului Hotărârii Consiliului nr.12-12/18 din 02.02.2018, Institutul Național al Justiției a anunțat **20 de locuri** la concursul de admitere din anul 2019, pentru instruirea inițială a candidaților la funcția de procuror.

La finalizarea tuturor procedurilor obligatorii, ce preced numirea în funcție, în anul 2019 în funcția de procuror au fost **angajați 17** absolvenți ai Institutului Național al Justiției din promoțiile anilor 2016 (**2**) și 2019 (**15**).

/ Ședința Consiliului Superior al Procurorilor din data de 19 decembrie 2019.
Solemnitatea depunerii jurământului celor 15 absolvenți ai Institutului Național al Justiției,
numiți pe postul de procuror prin ordinele Procurorului General/

Candidații cu o vechime în muncă de cel puțin 5 ani în funcțiile prevăzute exhaustiv în art.20 alin.(3) din *Legea nr.3/2016*, trebuie să susțină un examen de capacitate pentru a participa la concursurile de suplinire a posturilor vacante de procuror. Ex-procurorii, cu experiență de muncă în domeniu (mai mare de 5 ani) la fel susțin examenul de capacitate.

Temei pentru participarea la examenul de capacitate îl constituie hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor privind remiterea materialelor solicitanților de referință în adresa Institutului Național al Justiției.

Prin Hotărârea nr.4/1 din data de **7 mai 2019** Consiliul Institutului Național al Justiției a aprobat rezultatele examenului de capacitate, promovată doar de către **27 de candidați** la funcția de procuror în temeiul vechimii în muncă (din cei 73 propuși de Consiliul Superior al Procurorilor prin Hotărârea nr.12-122/18 din 09.08.2018).

Până în luna noiembrie 2019 au fost în vigoare prevederile normative, potrivit cărora persoanele interesate adresau Consiliului Superior al Procurorilor, până la data de 1 august a anului calendaristic, cereri privind remiterea materialelor pentru susținerea examenului, care se organiza odată cu examenele de absolvire a Institutului Național al Justiției.

Este relevant a se menționa că la data de 20.12.2019 au intrat în vigoare modificările la *Legea nr.152 din 08.06.2006* privind institutul Național al Justiției, ce vizează procedura de susținere a examenului de către persoanele care intenționează să aplice la funcția de procuror în temeiul vechimii în muncă.

Potrivit modificărilor operate la alin.(1) al art.28 din *Legea nr.152/2006*, ***examenul pentru persoanele care candidează la funcția de judecător sau de procuror în temeiul vechimii în muncă se organizează de Institut și se susține în fața Comisiei pentru examenele de absolvire.***

În varianta anterioară a normei, examenul de capacitate pentru candidații la funcția de procuror în temeiul vechimii în muncă se organiza de Institut concomitent cu examenul de absolvire de către audienți a cursurilor de formare inițială, de regulă în luna martie a fiecărui an.

Până la data de 26 decembrie 2019, în baza modificărilor operate, la Consiliul

Superior al Procurorilor, au depus cereri 11 candidați, ex-procurori, cu o experiență în domeniu mai mare de 10 ani, solicitând remiterea materialelor la Comisia pentru examenele de absolvire a Institutului Național al Justiției (*Hotărârea nr.1-139/19 din 06.12.2019*).

În anul 2019 Consiliul a întreprins activități de verificare și a propus numirea pe post a **18 candidați** la funcția de procuror în temeiul vechimii în muncă (*din cei 24, se reține că 6 candidați nu au inițiat procedurile de referință ce se circumscriu condițiilor generale prevăzute de art.20 și art.22 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură*), care au promovat examenul în cadrul Institutului Național al Justiției în primăvara anului **2018**, înscriși inițial în Registrul candidaților la funcțiile vacante de procuror și evaluați de Colegiul pentru selecția și cariera procurorilor (*Hotărârile nr.1 - 15/2019 din 14.02.2019, nr. 1-59-61/2019 din 03.07.2019 și nr. 1-110-112/2019 din 17.10.2019*).

Paralel cu activitățile enunțate, până la data de 7 iunie 2019 Aparatul Consiliului a recepționat dosarele a 26 de candidați la funcția de procuror în temeiul vechimii în muncă, care au promovat examenul în cadrul Institutului Național al Justiției în anul 2019 și care întrunesc condițiile prevăzute de art.20 alin.(1) și (2) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, în scopul înscrierii acestora în Registrul candidaților pentru suplinirea funcțiilor vacante de procuror.

Concomitent, au fost înaintate cereri de înscriere în Registru și din partea a doi candidați la funcția de procuror în temeiul vechimii în muncă, care au susținut examenul de calificare în anul 2018 – Sergiu Carmanschi și Andrei Scripcenco.

Urmare a derulării exercițiilor de verificare prealabilă Aparatul Consiliului a constatat că **21** de candidați (**19-cu examenul de capacitate susținut în 2019 și 2-în 2018**) au depus dosare complete și i-a înscris în Registrul candidaților pentru suplinirea funcțiilor vacante de procuror, *Lista candidaților la funcția de procuror în procuratura teritorială*. Prin *Hotărârea nr.1-133/2019 din 06.02.2019* Consiliul Superior al Procurorilor a decis remiterea dosarelor acestor candidați Colegiului pentru selecția și cariera procurorilor, care a organizat ședințele de evaluare în zilele de 19 și 20 decembrie.

4.3. Numirea procurorilor conducători, promovarea și transferul

Competențele Consiliul Superior al Procurorilor în domeniul de **gestionare a carierei procurorilor** sunt enumerate în capitolului 4, secțiunea a II-a din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor, aprobat prin Hotărârea nr. 12-225/16 din 14.09.2019.

În anul 2019 au derulat **8 concursuri**, anunțate pentru procurorii înscriși în cele 5 *Liste corespunzătoare* din Registru, pentru suplinirea unităților vacante de:

- **Adjunct al procurorului-șef al procuraturii teritoriale – 3 funcții** (*Cantemir, Taraclia, mun.Bălți*);
- **procuror-șef secție din Procuratura Generală - 1 funcție** (*Secția avizare și propuneri de legiferare*);

- **procuror în secția/serviciul Procuraturii Generale – 4 funcții** (*Secția unificare a practicii în domeniul urmăririi penale(1); Secția analiză criminologică, avizare și propuneri de legiferare(1); Serviciul protecția datelor cu caracter personal(1), Secția protocol, cooperare internațională și integrare europeană(1)*);
- **procuror în procuratura specializată (promovare) -21 de funcții** (*11-PCCOCS, 10-Procuratura Anticorupție*);
- **procuror în procuratură (transfer) - 23 de funcții** (*permanente sau provizoriu vacante*).
(*Notă: unele funcții de execuție și de conducere au fost anunțate la concurs în mod repetat.*)

Astfel, **10** procurori au aplicat la concursurile anunțate și au fost supuși procesului de selecție de către Colegiul pentru selecția și cariera procurorilor:

- **1** procuror, **candidat la funcția de procuror-șef secție în cadrul Procuraturii Generale;**

- **1** procuror, **candidat la o funcție de procuror secție în cadrul Procuraturii Generale;**

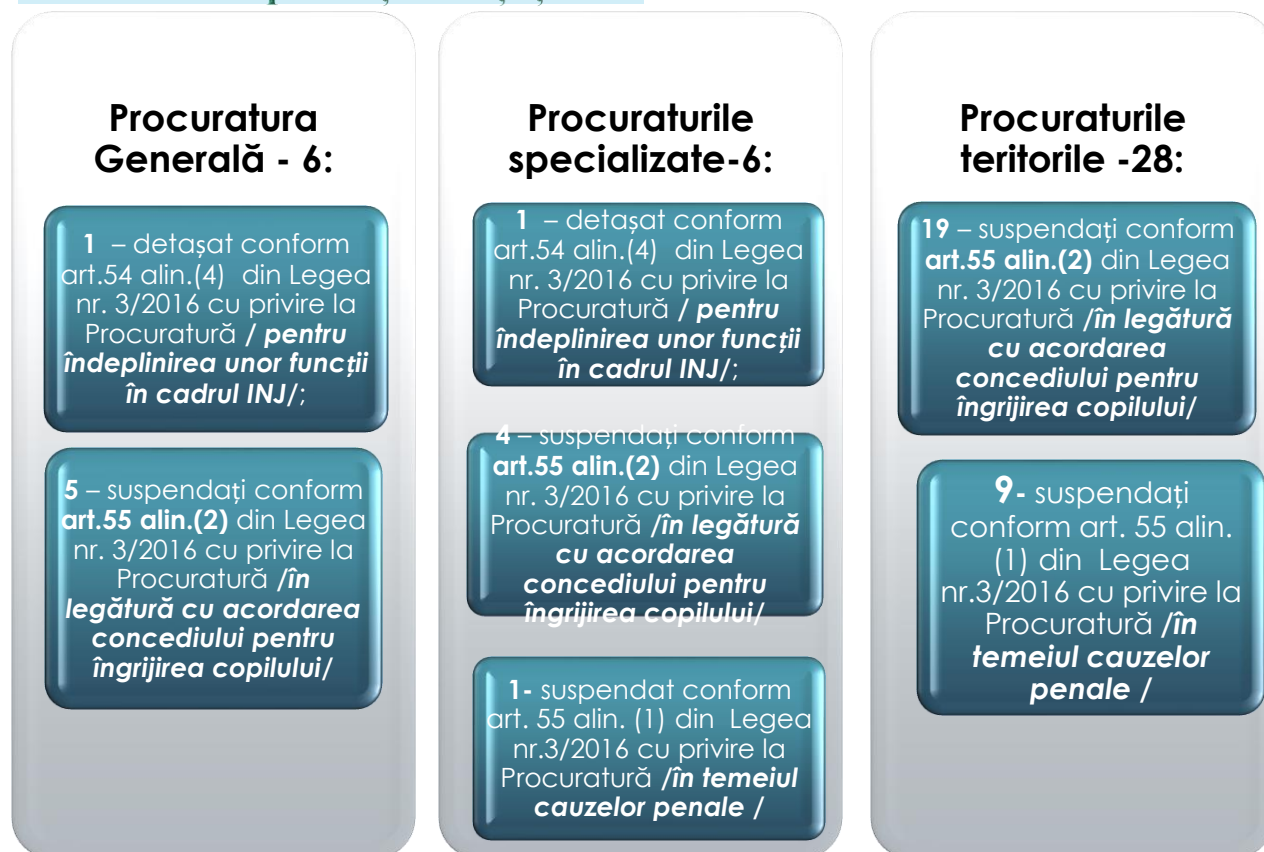
- **7** procurori, **candidați la funcțiile de procuror în procuratura specializată;**

-**1** procuror, **candidat la funcția de adjunct al procurorului – șef al procuraturii teritoriale.**

La finele anului (**31.12.2019**), din totalul de **720** de posturi de procuror aprobate de Parlament, erau ocupate **680** de posturi, dar real activau **640** de procurori, deoarece **40** de procurori erau suspendați/detașați din funcție. Totalul de funcții de procuror vacante constituia **80** de posturi, inclusiv **40** din acestea fiind provizoriu vacante.

Situația la capitolul suspendări/detașări se exprimă în acest mod:

Procurori suspendați/detașați – 40

Cei cinci procurori detașați din funcții, conform art.70 alin.(8) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, în calitate de membri în cadrul Consiliului Superior al Procurorilor la începutul anului 2018 nu au fost incluși de Secția resurse umane a Procuraturii Generale în lista celor care crează funcții provizoriu vacante, deoarece au fost excluși pe termenul mandatului de patru ani din personalul procuraturii, funcțiile lor de bază fiind suplinite de alți procurori prin concurs.

Din numărul total de **640** de procurori cu activitate reală, **444** îl reprezentau bărbații, iar **196** - femei.

Urmare a valorificării tuturor procedurilor de ocupare a posturilor vacante, situația pe categoriile de procuraturi la data de **31.12.2019** se prezintă astfel:

Categoria	Posturi de procuror prevăzute în schemă			Procurori cu activitate reală			Posturi de procuror vacante	
	TOTAL	De execuție	De conducere	TOTAL	Bărbați	Femei	TOTAL	Temporar vacante
Procuratura Generală	90	68	22	80	52	28	10	6
Procuraturile specializate	105	93	12	84	65	19	21	6
Procuraturile teritoriale	525	439	86	476	327	149	49	28
TOTAL	720	600	120	640	444	196	80	40

Dinamica statistică a gestionării și ocupării funcțiilor de demnitate publică în cadrul organelor Procuraturii în anul 2019:

La data de 31.12.2019		
• procurori angajați /funcții ocupate		680
• real activau procurori		640
Procurori suspendați din funcție (inclusiv și în anii precedenți) 40	• conform art. 55 alin. (1) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură / <i>în temeiul cauzelor penale /</i>	10
	• conform art.55 alin.(2) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură / <i>în legătură cu acordarea concediului pentru îngrijirea copilului/</i>	28
Procurori detașați 2	• conform art.54 alin.(4) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură / <i>pentru îndeplinirea unor funcții în cadrul INJ/</i>	2
Procurori numiți în funcție în anul 2019 71	• procurori-șefi Secție din cadrul Procuraturii Generale	1
	• adjuncți ai procurorilor-șefi ai Procuraturilor teritoriale	1
	• procurori promovați în funcții în Procuratura Generală sau în Procuratura specializată	8
	• numiți absolvenți ai INJ în bază de concurs, din promoțiile anilor 2016,2019 / <i>art.20 alin.(1) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură/</i>	17
	• numiți candidați în temeiul vechimii în muncă, din anul 2018 / <i>art.20 alin.(3) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură/</i>	18
	• procurori transferați pe orizontală în alte subdiviziuni <i>-în temeiul pct.8,15 alin.(3) din Regulamentul CSP – 11 procurori</i> <i>-în temeiul pct.8,15 alin.(4) din Regulamentul CSP – 15 procurori</i>	26
• Eliberați din funcție		36

4.4. Concursul pentru funcția de Procuror General

Prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr.1208 din 11 iulie 2019, Eduard Harunjen a fost eliberat din funcția de Procuror General. La 19 iulie 2019, prin Legea nr.87, Parlamentul a adoptat modificările aduse Legii cu privire la Procuratura, prin introducerea unei noi proceduri pentru numirea unui Procuror

General interimar, până la selectarea unui Procuror General, titular al mandatului (art.11 alin.(2¹) și (2²)).

Potrivit prevederilor art.11 alin.(2¹) din *Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură*, în cazul în care intervine vacanța funcției de Procuror General, Președintele Republicii Moldova, la propunerea Consiliului Superior al Procurorilor, desemnează un Procuror General interimar până la organizarea concursului și numirea, urmare a acestuia, a Procurorului General prin decret al Președintelui Republicii Moldova.

Totodată, conform art.11 alin.(2²) din *Legea nr.3/2016*, se statuează că, în cazul de respingere a candidaturii sau dacă Consiliul Superior al Procurorilor nu propune candidatura Procurorului General interimar în termenul prevăzut la alin.(2¹), acesta se desemnează prin decret al Președintelui Republicii Moldova la propunerea Parlamentului, cu avizul Consiliului Superior al Procurorilor.

Prin Hotărârea Parlamentului nr.101 din 30.07.2019 a fost înaintată candidatura domnului Dumitru Robu, adjunct al procurorului – șef al Procuraturii municipiului Chișinău, pentru funcția de Procuror General interimar.

În ședința din 31 iulie 2019 Consiliul Superior al Procurorilor a avizat pozitiv propunerea Parlamentului Republicii Moldova privind numirea dumnealui la funcția de Procuror General interimar, până la finisarea unui concurs eventual pentru suplinirea funcției de Procuror General.

În altă ordine de idei, prin Hotărârea nr.1-68/2019 din 09.08.2019, în temeiul art.art.17, 20 și 22 din *Legea nr.3/2016*, Consiliul Superior al Procurorilor a anunțat concurs public pentru selectarea candidatului la funcția de Procuror General. La concurs au aplicat 7 candidați.

În același timp, la data de 16.09.2019, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat *Legea nr.128* pentru modificarea Legii nr.3/2016 cu privire la Procuratură (art.17), prin care a fost instituită o nouă procedură atât pentru selectarea și numirea Procurorului General, cât și pentru demiterea acestuia, iar concursul pentru funcția de Procuror General, demarat în conformitate cu prevederile legale de până la intrarea în vigoare a Legii nr.128/2019, a fost sistat.

În cadrul ședinței din 27 septembrie 2019, ținând cont de prevederile legale instituite, Consiliul Superior al Procurorilor a consemnat sistarea procedurilor demarate în cadrul concursului anunțat prin Hotărârea nr.1-68/2019 din 09.08.2019.

Amendamentele normative din septembrie au introdus o procedură de preselecție a candidaților la funcția Procuror General de către o comisie instituită în cadrul Ministerului Justiției și formată din ministrul justiției, un fost procuror sau un fost judecător, un expert internațional, un expert sau profesor titular în drept, un reprezentant al societății civile, un expert național de renume numit de Președintele Parlamentului, care desemnează printr-o hotărâre motivată, cel puțin doi candidați la funcția de Procuror General și transmite lista candidaților preselecțai și dosarele acestora Consiliului Superior al Procurorilor.

Totodată, alin.(3) și (4) din art.17 statuează că modul de organizare și desfășurare a fiecărei etape a concursului se stabilește prin regulamente aprobate de către ministrul justiției și, respectiv, de către Consiliul Superior al Procurorilor.

Astfel, Consiliul Superior al Procurorilor a adoptat Regulamentul privind

modul de organizare, desfășurare și evaluare a rezultatelor selecției candidatului la funcția de Procuror General (*Hotărâre 1-122/2019 din 19 noiembrie 2019*).

La data de 18.11.2019, Aparatul Consiliului Superior al Procurorilor a înregistrat demersul Ministerului Justiției, prin care s-a transmis hotărârea din 29.10.2019 a comisiei de preselecție, instituită de Ministerul Justiției, **cu** lista candidaților la funcția de Procuror General preselecțati și dosarele de concurs ale acestora.

Potrivit constatărilor, Comisia de preselecție a stabilit patru candidați, pentru a fi evaluați de Consiliul Superior al Procurorilor în următoarea etapă a concursului public de selectare a candidatului la funcția de Procuror General.

În ședința din 20 noiembrie 2019, prin Hotărârea nr. 1-128/2019 Consiliul Superior al Procurorilor a decis:

- admiterea la etapa de selecție din cadrul concursului public de selectare a candidatului la funcția de Procuror General, a dosarelor candidaților:

- Crișmaru Oleg,
- Gribincea Vladislav,
- Soltan Veaceslav,
- Stoianoglo Alexandr;

- solicitarea pentru candidații nominalizați–

- *de la Autoritatea Națională de Integritate – a certificatelor de integritate;*
- *de la Centrul Național Anticorupție –a certificatelor de cazier privind integritatea profesională;*

- *de la Serviciul de Informații și Securitate – a informației referitoare la lipsa sau existența factorilor de risc, care pot aduce atingere ordinii de drept, securității statului, ordinii publice;*

- *de la Comisia privind verificarea stării de sănătate a candidaților la funcția de procuror și a procurorilor în funcție – a certificatelor medicale privind starea sănătății;*

Potrivit prevederilor aceleiași hotărâri, a fost stabilită data de **28.11.2019, ora 10⁰⁰** – ziua probei de interviu pentru candidații la funcția de Procuror General.

Consiliul a analizat actele oficiale, furnizate de către autoritățile competente, cu referință la fiecare dintre candidații la funcția de procuror general și a constatat că cei patru candidați sunt apti din punct de vedere medical pentru exercitarea funcției de Procuror General și se bucură de o reputație ireproșabilă.

În cadrul etapei de interviu, organizată la data de **28.11.2019**, Consiliul Superior al Procurorilor a acordat fiecărui candidat timpul prevăzut de Regulament pentru a-și prezenta experiența profesională, motivația de a accede în funcția de Procuror General, viziunea asupra viitoarei activități în calitate de Procuror General, inclusiv prezentarea conceptului de management și dezvoltare instituțională a Procuraturii pentru următorii 7 ani.

Interviurile candidaților la etapa de interviu a avut loc în ordinea alfabetică a numelui, cu respectarea principiului transparenței și cu înregistrarea audio/video a interviurilor.

Candidații la funcția de Procuror General au fost evaluați în baza fișei – anexă

la Regulament, după următoarele criterii:

- a) conceptul de management și dezvoltare instituțională;
- b) motivația de a accede în funcția de Procuror General;
- c) gândire critică, raportare la valorile profesionale și angajament;
- d) exprimarea clară și logică, inclusiv în cadrul discursului public de la interviu;
- e) experiența și competența profesională;
- f) autocontrol și rezistență la stres;
- g) abilități manageriale;
- h) etica și buna reputație

Urmare a calculului efectuat, candidații au obținut următorul punctaj mediu final:

<i>Nr.</i>	<i>Numele și prenumele candidatului</i>	<i>Media punctajului total</i>
1	CRIȘMARU Oleg	57,84
2	GRIBINCEA Vladislav	67,45
3	SOLTAN Veaceslav	59,73
4	STOIANOGLO Alexandr	74,22

Deliberând asupra prestațiilor de la interviu și rezultând din exercițiul de calcul, Consiliul l-a desemnat pe candidatul Alexandr Stoianoglo câștigător al concursului public de selectare a candidatului la funcția de Procuror General și a înaintat Președintelui Republicii Moldova propunerea de numire a acestuia în funcția de Procuror General.

Domnul Alexandr Stoianoglo a fost numit în funcția de Procuror General de către Președintele Republicii Moldova, Igor Dodon, prin Decretul nr. 1334-VIII din 29.11.2019.

La 29 noiembrie 2019 a fost organizată solemnitatea de investire în funcție a domnului Alexandr Stoianoglo, cu depunerea jurământului de Procuror General în fața Președintelui Republicii Moldova și a membrilor Consiliului Superior al Procurorilor.

4.5. Numirea Adjuncților Procurorului General

Conform alin.(3) al art.18 din Legea cu privire la Procuratură se stipulează că adjuncții Procurorului General sunt numiți în funcție fără concurs, prin ordinul Procurorului General, cu acordul scris al Consiliului Superior al Procurorilor.

În ședința din 09.08.2019, Consiliul Superior al Procurorilor a examinat și a avizat propunerea Procurorului General interimar, Dumitru Robu, cu privire la exprimarea acordului scris asupra candidaturilor domnilor **Eduard Bulat**, procuror-șef al Secției politici, reforme și management al proiectelor din cadrul Direcției politici, reforme și protecția intereselor societății a Procuraturii Generale, **Mircea Roșioru**, Adjunct al Procurorului General, **Alexandru Nichita**, procuror-șef al Direcției politici, reforme și protecția intereselor societății a Procuraturii Generale, pentru **numirea în funcțiile de Adjuncți ai Procurorului General**.

Ulterior, după numirea în funcție a Procurorului General, Alexandr Stoianoglo, în ședința din 06.12.2019 a fost avizat demersul referitor la candidaturile domnilor **Mircea Roșioru**, Adjunct al Procurorului General, **Ruslan Popov**, procuror-șef al Secției analiză criminologică, avizare și propuneri de legiferare din cadrul Direcției politici, reforme și protecția intereselor societății a Procuraturii Generale, **Iurie Perevoznic**, inspector-judecător în cadrul Inspecției judiciare de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii, pentru numirea în funcțiile de Adjuncți ai Procurorului General.

CAPITOLUL V. Evaluarea și formarea profesională a procurorilor

5.1. Evaluarea performanțelor procurorilor

Evaluarea performanțelor procurorilor s-a desfășurat în conformitate cu prevederile art.88 al *Legii nr.3/2016* și Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Colegiului de evaluare a performanțelor procurorilor și modul de evaluare a performanțelor procurorilor, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.12-256/16 din 22.12.2016.

Potrivit art.28 din *Legea 3/2016*, inclusiv pct.6 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Colegiului de evaluare a performanțelor procurorilor și modul de evaluare a a performanțelor procurorilor, *evaluarea performanțelor este o procedură care asigură motivarea și stimularea procurorilor în funcție pentru dezvoltarea profesională și organizațională, necesară creșterii calității actului de justiție. Scopul evaluării performanțelor procurorilor vizează aprecierea imparțială a activității, nivelului de cunoștințe și aptitudinilor profesionale ale procurorilor, a corespunderii acestora cu funcțiile deținute, precum și pentru stimularea perfecționării abilităților profesionale și sporirea eficienței activității de procuror.*

Potrivit Regulamentului menționat, procurorul în funcție este supus **evaluării ordinare** a performanțelor o dată la 4 ani. Performanțele procurorului **numit pentru prima dată în funcție** sunt evaluate după primii doi ani de activitate.

În mod **extraordinar** procurorul este supus evaluării performanțelor în următoarele cazuri:

- a) *la solicitarea acestuia, dar nu mai des decât o dată în an;*
- b) *în cazul participării la concurs pentru ocuparea funcției de procuror-șef; în cazul obținerii calificativului „insuficient”;*
- c) *în cazul dispunerii de către CSP a evaluării extraordinare a performanțelor procurorului vizat într-o procedură disciplinară.*

Procedura de evaluare se axează pe criteriile stabilite exhaustiv în pct.7.1 din Regulament, și anume:

- + **calitatea activității procurorului în general;**
- + **activitatea procurorului la faza urmăririi penale;**
- + **activitatea procurorului la faza judecării cauzelor penale;**
- + **promptitudinea procurorului în activitatea profesională;**
- + **respectarea reglementărilor instituționale din cadrul Procuraturii;**
- + **capacități de integrare și comunicare;**
- + **reputația și integritatea.**

Actul normativ intern stabilește și calificativele cu care este apreciată performanța procurorului, respectiv „*excelent*”, „*foarte bine*”, „*bine*”, „*insuficient*” și „*eșuat*”, precum și impactul lor asupra carierei procurorului și asupra calității sistemului juridic.

În primul semestru al anului de raport Colegiul de evaluare a performanțelor procurorilor și-a desfășurat activitatea în componentă deplină, având în calitate de Peședinte pe domnul **Valeriu Bodean** și în calitate de membri pe domnii **Alexandru Nichita, Viorel Ciobanu, Serghei Gavajuc, Adrian Popenco, Ruslan Toma, Ion Căpățînă și Ivan Jecev.**

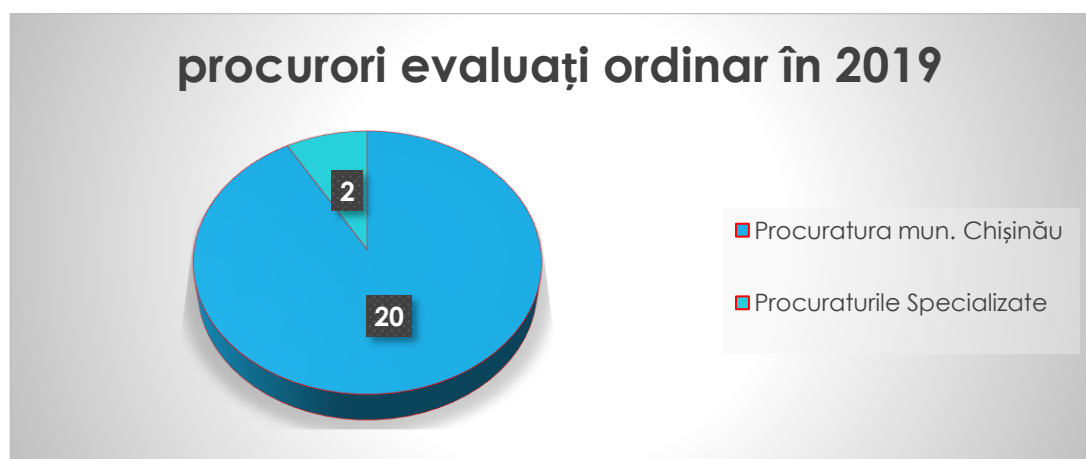
Prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-64/2019 din 11.07.2019 a fost constatată încetarea calității de membru al domnului Valeriu Bodean, în legătură cu demisia, atribuțiile acestuia fiind preluate de primul membrul supleant, domnul **Adrian Mircos**, ulterior de domnul **Viorel Ciobanu** (Hotărârea nr. 1-104/2019 din 03.11.07.2019).

La începutului anului de activitate, Colegiul a preconizat organizarea procedurii de evaluare ordinară a performanțelor pentru aproximativ 200 de procurori în baza **Graficului aprobat prin Hotărârea nr. 4-1/19 din 30 martie 2018.**

Programul de evaluare ordinară a performanțelor procurorilor pentru anul 2019

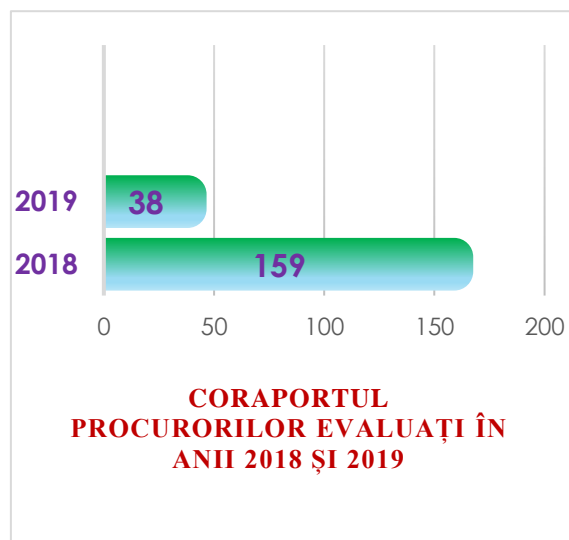
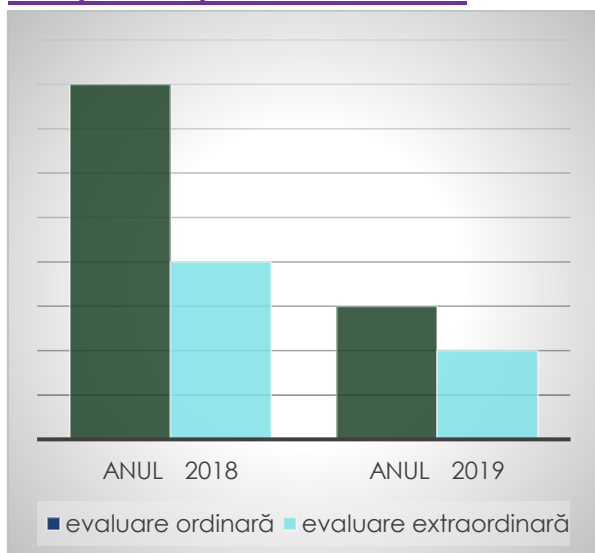
Nr. ordine	Subdiviziunea Procuraturii	Data notificării despre evaluarea ordinară	Data de evaluare preconizată
1.	Procuratura mun. Chișinău	01.03.2019	13.04.2019
2.	Procuratura de Circumscripție Chișinău		19.04.2019
			26.04.2019
			03.05.2019
			18.05.2019
			24.05.2019
			31.05.2019
			07.06.2019
			14.06.2019
3.	Procuratura UTA Găgăuzia	14.06.2019	26.07.2019
4.	Procuratura de circumscripție Cahul		02.08.2019
5.	Procuratura mun.Cahul		09.08.2019
			16.08.2019
6.	Procuratura de Circumscripție Bălți	16.08.2019	27.09.2019
7.	Procuratura mun. Bălți		04.10.2019
			11.10.2019
			18.10.2019
			25.10.2019

În perioada **ianuarie – decembrie 2019** Colegiul de evaluare a performanțelor procurorilor a convocat **6 ședințe** și a evaluat în mod ordinar **22 de procurori**:

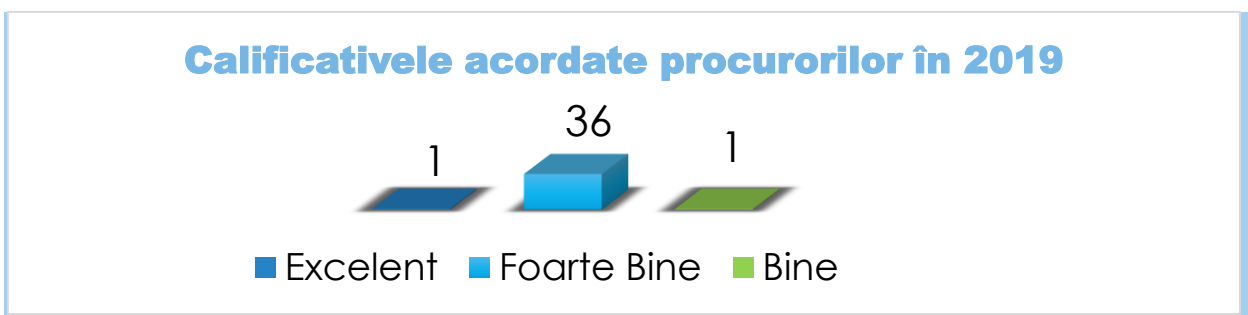

Totodată, **16 procurori** au fost evaluați și în mod extraordinar, la cerere, în legătură cu intenția de a fi înscriși în Registrul candidaților la funcțiile vacante de procuror și de participarea ulterioară la concursurile pentru cariera de procuror.

Coraportul tipurilor de evaluări:

În rezultatul desfășurării procedurii de evaluare, Colegiul a atribuit următoarele calificative:

Notă: Calificativele obținute la evaluarile din anul 2019 nu au fost contestate.

Lipsa de cvorum din anumite motive obiective a fost problema principală cu care s-a confruntat Colegiul de evaluare a performanțelor procurorilor în semestrul doi al anul 2019. La finele anului de raport, secretariatul Colegiului avea înregistrate **11** cereri de evaluare extraordinară, nerepartizate raportorilor. Totodată, **97 de dosare de evaluare erau pendinte** la Colegiul de evaluare a performanțelor procurorilor (pentru evaluare în procedură ordinară – 81 de proceduri, pentru evaluare extraordinară - 16 proceduri).

5.2. Formarea profesională a procurorilor

În conformitate cu pct.7 din **Recomandarea Rec(2000)19 a Comitetului Miniștrilor către Statele membre ale Consiliului Europei privind rolul Procuraturii în sistemul de justiție penală**, adoptată de către Comitetul Miniștrilor la 6 octombrie 2000, *instruirea (inițială și continuă) constituie nu doar o obligațiune, dar și un drept pentru membrii Procuraturii. Prin urmare, Statele*

trebuie să adopte toate măsurile corespunzătoare pentru a asigura membrilor Procuraturii o instruire adecvată, atât până la intrarea lor în funcție, precum și pe parcursul exercitării ei.

Pornind de la acest document de bază, Consiliul Consultativ al Procurorilor Europeni (CCPE) în Avizul nr.13 (2018) privind independența, răspunderea și etica procurorilor, adoptat la 7 noiembrie 2018 la Strasbourg, în recomandarea cu numărul X, amintește că *procurorii trebuie să-și actualizeze în permanență cunoștințele juridice, etice și sociale pentru a-și îndeplini misiunea.*

Potrivit prevederilor art.70 alin.(1) lit. 1) al *Legii nr.3/2016*, precum și pct.4.4 (I) lit.j) al Regulamentului Consiliului Superior al Procurorilor, de competența Consiliului ține examinarea și prezentarea de opinii asupra programelor didactice și a planurilor de învățământ pentru cursurile de formare inițială și continuă din cadrul Institutului Național al Justiției.

Planul de dezvoltare strategică a Procuraturii pentru anii 2016 – 2020 presupune instituționalizarea unei culturi de perfecționare continuă și a unor mecanisme pentru identificarea necesităților suplimentare de instruire a procurorilor, inspectorilor în cadrul Inspecției procurorilor și consultanților procurorilor, precum și crearea unei comisii permanente pentru instruire, care să evalueze situația în domeniul vizat și să raporteze cu privire la necesitățile de instruire ale beneficiarilor.

Prin Hotărârea nr.12-20/18 din 01.02.2018 Consiliul Superior al Procurorilor a instituit Comisia permanentă pentru instruire, iar prin Hotărârea nr.12-63/18 din 20.04.2018 a aprobat Regulamentul Comisiei, care reglementează activitatea acesteia.

Comisia permanentă pentru instruire are următoarele funcții:

- *evaluarea anuală, prin sondaje și alte metode, a necesităților de instruire a procurorilor (inspectorilor în cadrul Inspecției procurorilor și consultanților procurorilor);*
- *elaborarea și prezentarea CSP-lui a planului anual de instruire continuă, care să enumere toate cursurile de instruire și să descrie în mod general conținutul, durata și beneficiarii acestora;*
- *elaborarea și coordonarea cu CSP a recomandărilor pentru Institutul Național al Justiției privind modificarea cursurilor de instruire inițială a viitorilor procurori, etc.*

Componenta Comisiei permanente pentru instruire a rămas practic intactă: : Elena Neaga- procuror în Secția politici, reforme și management al proiectelor, Tatiana Gulea-procuror-șef al Secției unificare a practicii în domeniul urmăririi penale, Ion Guceac- membru al Consiliului Superior al Procurorilor, Lucreția Zaharia- procuror, adjunct al procurorului-șef al Procuraturii pentru Combaterea Crimei Organizate și Cauze Speciale; Octavian Iachimovschi- procuror în Procuratura Anticorupție; Obadă Dumitru-procuror detașat la Institutul Național al Justiției, cu singura excepție de excludere din membri a domnului Sergiu Vasiliu, procuror în Secția unificare a practicii în domeniul reprezentării, învinuirii în

instanțele de judecată din cadrul Direcției judiciare a Procuraturii Generale, în legătură cu demisia.

Comisia permanentă pentru instruire a formulat și a prezentat Consiliului Superior al Procurorilor **Opinia consultativă nr.1-02/2019**, cu privire la evaluarea și determinarea necesităților de formare continuă pentru perioada anului 2020, incluse ulterior în Planul modular de referință al Institutului Național al Justiției.

❖ Formarea profesională continuă a procurorilor în funcție

Apreciind importanța procedurii de formare continuă, Consiliul Superior al Procurorilor reține că organizarea la nivel înalt a acestei activități este esențială pentru a asigura pregătirea eficientă, de calitate a procurorilor, astfel încât să se răspundă necesităților sistemului Procuraturii și să se ofere acestuia cadre profesionale.

Potrivit evidenței Institutului Național al Justiției, în temeiul Planului modular de formare continuă avizat de Consiliul Superior al Procurorilor în anul 2018 prin Hotărârea nr.12-164/18 din 29.11.2019, pe parcursul anului 2019 au fost instruiți și certificați aproximativ 600 de procurori, care au asigurat **1714** participări.

Art.32 din *Legea nr.152/2006* prevede că procurorii urmează să participe, cel puțin 40 de ore anual, la programe de formare profesională continuă organizate de Institutul Național al Justiției, la programe organizate de alte instituții de învățământ superior din țară sau din străinătate și la alte forme de perfecționare profesională.

Potrivit informației prezentate de către Institutul Național al Justiției, în anul de referință aproximativ **241** de procurori au acumulat numărul necesar de ore de instruire, adică **37,24%** din numărul de procurori în funcție.

Beneficiari ai activităților de instruire continuă	0 -7 ore	8 - 39 ore	40 ore	41-80 ore	>= 81 ore
Procurori	152	254	105	128	8
% - din numărul de 647 de procurori	23,49%	39,25%	16,22	19,79	1,23

Potrivit informației deduse din calcule, în anul de referință 23% din efectivul de procurori practic nu a beneficiat de cursuri de instruire în domeniul profesional, comparativ cu anul 2018 - 18%.

În conformitate cu art.7 din *Legea nr.152/2006*, Planul de învățământ anual pentru cursurile de formare continuă a procurorilor se aprobă de către Consiliul Institutului Național al Justiției, după coordonarea acestuia cu Consiliul Superior al Procurorilor.

Prin scrisoarea nr. 89-INJ din 20.03.2019 directorul Institutului Național al Justiției a informat despre demararea procedurii de elaborare a planurilor modulare de formare continuă **pentru anul 2020**, în conformitate cu art.7, alin.(1), lit.h) și alin.(5) din Legea nr.152/2006 privind Institutul Național al Justiției și a solicitat Consiliului Superior al Procurorilor prezentarea propunerilor și sugestiilor cu privire la necesitățile de formare a procurorilor și a consultanților procurorului până la 22.04.2019.

În perioada 01 februarie - 20 martie 2019 Comisia permanentă pentru instruire a efectuat un sondaj în vederea identificării necesităților de formare a procurorilor, consultanților procurorilor și inspectorilor din cadrul Inspecției Procurorilor.

În ședința din 10.04.2019, Comisia, urmare a prelucrării datelor sondajului, a formulat **Opinia consultativă nr.1-02/2019**, cu privire la evaluarea și determinarea necesităților de formare continuă pentru perioada anului 2020 și a prezentat-o Consiliului Superior al Procurorilor.

Prin Hotărârea nr.1-43/2019 din 23.04.2019 Consiliul Superior al Procurorilor a aprobat 5 Liste de tematici separate pe categorii de beneficiari și le-a remis Institutului Național al Justiției pentru utilizare în cadrul procedurii de elaborare a planurilor modulare de formare continuă pentru anul 2020. Totodată, pe lângă subiectele identificate de către Comisia permanentă pentru instruire, ca fiind necesare, s-a mai atras atenția la importanța includerii subiectelor ce țin de etica profesională, managementul resurselor și gestionarea muncii.

Ulterior, prin Hotărârea nr.1-136/2019 din 6 decembrie 2019 Consiliul a avizat, de principiu (cu anumite recomandări de modificare), proiectul Planului modular de formare continuă a judecătorilor și procurorilor pentru anul 2020, în partea ce ține de formarea continuă a procurorilor, prezentat spre avizare de Institutul Național al Justiției.

S-a stabilit că la elaborarea programului de instruire Institutul a ținut cont, în esență, de domeniile prioritare de instruire, propuse de Consiliul Superior al Procurorilor prin Hotărârea nr.1-43/2019 din 23.04.2019. În același timp s-a statuat asupra necesității includerii în Plan a tematicilor privind particularitățile investigațiilor financiare paralele și privind aplicarea normelor Codului administrativ, module relevante perfecționării profesionale a procurorilor.

❖ **Formarea profesională inițială a candidaților la funcția de procuror**

În anul 2019 Consiliul Superior al Procurorilor a realizat următoarele activități în domeniul instruirii inițiale:

- a aprobat 20 de locuri pentru a fi scoase la concursul de admitere la cursurile de formare inițială a candidaților la funcția de procuror în cadrul Institutului Național al Justiției în anul 2020, în temeiul art.70 alin.(1) lit.m) din Legea nr.3 /2016 cu privire la Procuratură (**Hotărârea CSP nr.1-11/2019 din 14.02.2019**);
- a prezentat Institutului Național al Justiției lista procurorilor propuși pentru desemnare în calitate de conducători ai stagiilor de practică pentru audienții

cursurilor de formare inițială, în perioada 16.09.2019 - 07.03.2020 (*Hotărârea nr.1-63/2019 din 03.07.2019*);

- a desemnat doi procurori din cadrul Procuraturii Generale, Sergiu Russu și Nina Crăciun, în componența Comisiei pentru examenele de admitere în anul 2019, în temeiul art.16 alin.(1) din Legea privind Institutul Național al Justiției (*Hotărârea nr.1-77/2019 din 09.08.2019*);
- a avizat proiectul Planului de formare inițială a candidaților la funcțiile de judecător și procuror pentru perioada 15 octombrie 2019 – 15 aprilie 2021, în temeiul art.70 alin.(1) lit.l) din Legea prenotată (*Hotărârea CSP nr.1-86/2019 din 27 septembrie 2019*).

Segmentul de instruire inițială a candidaților la funcția de procuror în cadrul Institutului Național al Justiției a fost definit în anul 2019 de trei aspecte:

1. finalizarea cursului și susținerea în lunile martie-aprilie a examenelor de absolvire a audiențelor promoției a XI-a (*2017-2019*) – **19 audienți**;
2. formarea inițială a candidaților la funcția de procuror din promoția a XII-a (*2018-2020*) – **20 de audienți**;
3. admiterea și debutarea în cursul de formare inițială a audiențelor INJ din promoția a XIII-a (*2019-2021*) - **20 de audienți**.

De la înființarea sa și până în prezent, INJ a oferit sistemului de justiție unsprezece promoții de absolvenți, care au cuprins inclusiv 241 de candidați la funcția de procuror.

Absolvenți ai Institutului Național al Justiției, promoția a XI-a (2017-2019)

Durata cursurilor de formare inițială a candidaților la funcțiile de procuror este de 18 luni și se finalizează cu examene de absolvire, constând în probe teoretice și practice, prin care se verifică însușirea cunoștințelor necesare pentru exercitarea funcției de procuror.

La data de 15 octombrie 2019 Institutul Național al Justiției a lansat un nou curs de instruire inițială pentru 40 de audienți (cea de a XIII promoție 2019-2021), candidați la funcțiile de judecător și de procuror.

La ceremonia de lansare, au fost invitați Președintele Republicii Moldova, Președintele și membri ai Consiliului Superior al Procurorilor, Președintele Comisiei pentru examenele de admitere, audienți, membri ai Consiliului Institutului, judecători, procurori, reprezentanți ai mediului academic și formatori ai Institutului.

Conform articolul 24 alin.(1) din *Legea nr.152/2006*, audienții cursurilor de formare inițială beneficiază și de **stagii de practică**, în cadrul procuraturilor,

conform curriculum-ului de practică, sub îndrumarea unor conducători desemnați de Consiliul Superior al Procurorilor .

Analizând informațiile preliminare oferite de Secția resurse umane a Procuraturii Generale, în ședința din 03.07.2019 Consiliul Superior al Procurorilor a identificat 24 de procurori care, din perspectiva prestației profesionale, întrunesc condițiile necesare pentru a fi desemnați în calitate de conducători ai stagiilor de practică pentru audienții Institutului Național al Justiției, desfășurate în perioada 16.09.2019 - 07.03.2020, (*Hotărârea nr.1-63/2019 din 03.07.2019*).

Întâlnirile audienților Institutului Național al Justiției cu reprezentanți ai diferitelor instituții din cadrul sistemului de drept se înscriu în șirul de activități complementare formării inițiale.

La data de 25 octombrie 2019, cu ocazia Zilei Europene a Justiției Civile, audienții Institutului Național al Justiției, candidați la funcții de procuror și de judecător, au vizitat Procuratura Generală și Consiliul Superior al Procurorilor.

Cu acest prilej, audienții, însoțiți de Dumitru Purici, șeful Secției didactico-metodică și formare formatoria Institutului Național al Justiției, s-au întâlnit cu Procurorul General interimar, adjuncții acestuia, cu procurori-șefi ai subdiviziunilor Procuraturii Generale și cu reprezentanți ai Consiliului Superior al Procurorilor.

În cadrul vizitei de documentare au fost abordate subiecte precum independența, etica și deontologia procurorului, recente modificări legislative, competențele procuraturii, provocările actuale și standardele europene în domeniu.

5.3. Cumularea funcției de procuror cu activitatea didactică și științifică

Consiliul Superior al Procurorilor apreciază că realizarea activității didactice de către un practician are un impact pozitiv dublu, atât prin aportul substanțial la îndeplinirea obiectivelor formării judecătorilor și procurorilor în funcție și candidaților la aceste funcții, cât și prin consolidarea abilităților proprii ce țin de profilul profesional al formatorului.

Pe parcursul anului 2019 Consiliul Superior al Procurorilor a aprobat cererile a **5 procurori** privind practicarea **activității didactice** în cadrul facultăților de drept ale **instituțiilor de învățământ superior** (Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți; Academia de Studii Economice din Moldova; Universitatea de Stat „B.P. Hașdeu” din Cahul; Universitatea de Stat din Comrat, Academia ”Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne).

În procesul de acceptare a cererilor, Consiliul a luat în considerație faptul că desfășurarea activității didactice de către procurori are loc în cadrul facultăților de profil, ceea ce permite acestora să-și perfecționeze nivelul de instruire profesională, la fel, contribuie la împărtășirea experiențelor practice cu studenții și corpul profesoral al instituțiilor de învățământ, sporind astfel imaginea Procuraturii și a autorității judecătorești, din care Procuratura face parte de drept.

Totodată, s-a consemnat că în toate cazurile sunt întrunite condițiile care derivă din **Regulile privind cumulumul funcției de procuror cu activitățile didactice și științifice**, aprobate prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.12-168/18 din 12.12.2018.

S-a reținut inclusiv că cererile pentru cumularea activității de procuror cu activitatea didactică au fost coordonate cu procurorii ierarhic superiori, iar instituțiile în care procurorii vizați urmează să desfășoare activități didactice sunt acreditate conform legii.

Totodată, în contextul reevaluării grilei de formatori de către Institutul Național al Justiției, în anul 2019 Consiliul Superior al Procurorilor a examinat și cererile depuse de către **17 procurori** privind cumularea funcției deținute cu **activitatea de formator în cadrul programelor de instruire inițială și continuă a procurorilor și judecătorilor la Institutul Național al Justiției**.

În cererile depuse procurorii au indicat subiectele modulelor de instruire, pe care le susțin în calitate de formatori. Evaluând spectrul acestora, Consiliul a rezumat că toate tematicile derivă din activitățile specifice instituției Procuraturii și sunt destinate să promoveze experiențele avansate, în raport cu standardele dreptului internațional.

Potrivit punctului 4 din Regulile privind cumulumul funcției de procuror cu activitățile didactice și științifice, activitățile didactice și/sau științifice pot fi

desfășurate de procuror inclusiv în cadrul proiectelor ce vizează implementarea politicii naționale și internaționale a statului în materie penală (domeniile de competență ale Procuraturii).

În această ordine de idei, Consiliul Superior al Procurorilor a avizat pozitiv cererile a **6 procurori** privind cumulul funcției de procuror cu **activitatea didactică și științifică**, realizată **în cadrul mai multor proiecte**, contribuția procurorilor vizați fiind co-optată în activitatea grupurilor de lucru pentru elaborarea unor studii, ghiduri sau lucrări metodologice în domeniul dreptului.

Nr. ord	Hotărârea CSP de aprobare a cumulului	Numele, prenumele procurorului	Tipul activității	Cumul realizat în cadrul Instituției/grupului	Proiectul/programul implementat
1.	1-21/2019 din 28.02.2019	M.Roșioru, A.Nichita, I.Caracuian, Vi.Guțan, Ed.Bulat, Vi.Soltan, M.Dimitraș, R.Popov, O.IachimovschiA.Z anevici	<i>Activitate didactică</i>	Institutul Național al Justiției	în cadrul programului de formare inițială a procurorilor și judecătorilor.
2.	1-22/2019 din 28.02.2019	O.Iachimovschi	<i>Activitate didactică și științifică</i>	Grupul pentru elaborarea Ghidului cu privire la efectuarea investigațiilor financiare și desfășurarea, în baza acestuia, a instruirilor destinate procurorilor.	în cadrul proiectului „Consolidarea răspunsului Guvernului la fenomenul traficului de ființe umane și îmbunătățirea protecției victimelor traficului și martorilor în Republica Moldova”, implementat de Organizația Internațională a Migrației, fiind finanțat de Biroul INL al Ambasadei SUA în Republica Moldova
3.	1-25/2019 din 28.02.2019	R.Popov, S.Russu	<i>Activitate didactică și științifică</i>	Grupul de lucru pentru elaborarea unei lucrări metodologice cu titlul – „Compendiu de norme juridice internaționale și naționale corespunzătoare în domeniul exploatării sexuale și abuzului sexual al copiilor cu	În cadrul proiectului „Ensuring acces sef sexual assault victims to adequate and social protection” (traducere neoficială: „Asigurarea accesului victimelor agresiunilor sexuale la o protecție adecvată și socială”), implementat de Centrul Internațional „La Strada” în cooperare cu Biroul INL a Ambasadei Statelor

				<i>utilizarea tehnologiilor informaționale și de comunicare”.</i>	Unite ale Americii în Republica Moldova
4.	1-26/2019 din 14.03.2019	M.Gornea, M.Dimitraș, V.Soltan, R.Popov, Ed.Bulat, I.Caracuian, O.Iachimovschi Gh.Pîrlii, O.Cazacu, A.Baeșu, Ig. Demciucin I.Lealin	<i>Activitate didactică</i>	Institutul Național al Justiției	în cadrul programului de formare continuă a procurorilor și judecătorilor. în cadrul programelor de formare inițială
5.	1-32/2019 din 11.04.2019	V.Ciobanu	<i>Activitate didactică</i>	Instruire ce țin de domeniul combaterii fenomenului traficului de ființe umane	În cadrul proiectului implementat de Organizația Internațională pentru Migrații, Misiunea în Republica Moldova „Consolidarea răspunsului Guvernului la fenomenul traficului de ființe umane și îmbunătățirea protecției victimelor traficului și martorilor în Republica Moldova”
6.	1-33/2019 din 11.04.2019	D.Compan, D.Purici	<i>Activitate didactică</i>	Institutul Național al Justiției	în cadrul programului de formare continuă a procurorilor și judecătorilor., modulul „Aspecte de drept penal și procedură penală, activitatea specială de investigație și criminalitatea informatică”, „Activitatea specială de investigații”
7.	1-87/2019 din 27.09.2019	N.Levandovschi	<i>Activitate didactică</i>	Catedra de Drept public a Facultății de Drept a Universității de Stat din Comrat	
8.	1-88/2019 din 27.09.2019	S.Gavajuc	<i>Activitate didactică</i>	Facultatea de Drept și Științe Sociale a Universității de Stat „Alec Russo” din mun.Bălți	
9.	1-89/2019 din 27.09.2019	I.Covalciuc	<i>Activitate didactică</i>	Facultatea de Drept și Științe Sociale a Universității de Stat „Alec Russo” din mun.Bălți	
10.	1-90/2019 din	A.Mircos I.Caracuian	<i>Activitate didactică</i>	Grupul de lucru elaborarea unui	în cadrul proiectului „Promovarea activității

	27.09.2019		și științifică	<i>Studiu de evaluare a necesităților privind interacțiunea dintre ofițerii de urmărire penală și procurori, precum și impactul acestei interacțiuni asupra drepturilor omului la etapa reținerii.</i>	<i>polițienești bazate pe drepturile omului”, implementat de Fundația Soros-Moldova în baza contractului de grant 2018/403-953, semnat între Delegația Uniunii Europene din Moldova și Fundația Soros-Moldova</i>
11.	1-108/2019 din 17.10.2019	Gh.Epure	<i>Activitate didactică</i>	Catedra Drept public și securitate a frontierei a Facultății de Drept din cadrul Academiei „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne	
12.	1-121/2019 din 11.11.2019	V.Prisăcari	<i>Activitate didactică</i>	Facultatea Economie Generală și Drept din cadrul Academiei de Studii Economice a Moldovei	

CAPITOLUL VI. Competențe în materie de încurajare, răspundere disciplinară și etică profesională

6.1. Încurajarea procurorilor pentru succese în activitate

Conform *Legii nr.3/2016*, procurorii pot fi încurajați pentru îndeplinirea impecabilă a atribuțiilor de serviciu, pentru succese remarcabile în activitate sau pentru anumite acțiuni pătrunse de spirit de sacrificiu

Măsurile de încurajare se aplică procurorilor prin ordin al Procurorului General, la propunerea Consiliului Superior al Procurorilor, în baza criteriilor stabilite prin Regulamentul privind aplicarea măsurilor de încurajare a procurorilor și acordarea distincțiilor Procuraturii, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.12-259/16 din 22.12.2016.

Luând în considerație rezultatele activității desfășurate, în anul 2019 Consiliul Superior al Procurorilor a propus Procurorului General încurajarea procurorilor cu prilejul aniversării a XXVII-a de la formarea Procuraturii Republicii Moldova și consemnarea, la data de 29 ianuarie 2019, a sărbătorii profesionale – **Ziua lucrătorului Procuraturii** (*Hotărârea nr.1-1/2019 din 17.01.2019*) și cu prilejul

aniversării a XXVIII-a de la proclamarea **Independenței Republicii Moldova** (*Hotărârea nr.1-82/2019 din 29.08.2019*).

6.2. Proceduri privind deontologia procurorilor

❖ Examinarea sesizărilor de către Inspekția procurorilor

Atribuția de examinare a sesizărilor cu privire la faptele ce pot constitui abatere disciplinară sau încălcările de etică îi revine Inspekției procurorilor.

În anul 2019 Inspekția procurorilor a înregistrat **224 de sesizări** în privința a **260 de procurori**, în comparație cu anul 2018, când s-au depus 105 sesizări în privința a 133 de procurori.

Coraportul numeric al sesizărilor înaintate de către subiecții prevăzuți la alin.(1) art.43 din *Legea nr.3/2016* se distribuie în modul următor:

- **cetățeni - 152 de sesizări;**
- **conducători ai subdiviziunilor Procuraturii - 52 de sesizări;**
- **avocați – 19 sesizări.**

Totodată Inspekția s-a autosesizat pe **1 caz**, în baza informațiilor difuzate în mass-media.

Din numărul total de sesizări parvenite, 8 au fost restituite din motivul încălcării condițiilor de formă și conținut ale sesizării, în temeiul pct.4 din Regulamentul privind conținutul și procedura de depunere a sesizării cu privire la abaterea disciplinară comisă de procuror, aprobat prin Hotărârea nr.12-240/16 din 29.09.2016.

Cele mai multe sesizări au fost înaintate în privința procurorilor din Procuratura mun.Chișinău - **58**, Procuratura pentru Combaterea Crimelor Organizate și Cauze Speciale - **32**, Procuratura Anticorupție - **28**; Procuraturile raioanelor Cahul și Ungheni câte **14**; **9** sesizări în privința procurorilor din cadrul Procuraturii raionului Criuleni; **câte 5** sesizări au fost înaintate în privința procurorilor din Procuraturile raioanelor Edineț, Ialoveni și Drochia, ș.a. În privința unor procurori au fost înaintate mai multe sesizări cu privire la faptele care pot constitui abateri disciplinare.

În majoritatea sesizărilor înaintate a fost invocată îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu de către procurori în activitatea ce ține de exercitarea/conducerea urmăririi penale; reprezentarea învinuirii în instanțele de judecată; cercetarea incompletă, superficială și nu sub toate aspectele a circumstanțelor cazurilor; încălcarea termenului rezonabil a urmăririi penale; controlul insuficient din partea procurorului conducător al urmăririi penale asupra activității organului de urmărire penală; adoptarea unor hotărâri ilegale și neîntemeiate; necontestarea hotărârilor ilegale pronunțate de instanțele de judecată; neprezentarea procurorului în ședințele de judecată.

De asemenea, au fost semnalate 21 de cazuri de comitere de către procurori a unor acțiuni abuzive sau coruptibile, iar 6 - de nerespectare a Codului de etică al procurorilor.

După finalizarea verificării sesizărilor cu privire la faptele ce pot constitui abateri disciplinare, în **154** de cazuri inspectorii din cadrul Inspecției procurorilor au emis **decizii de încetare a procedurii disciplinare**, din motiv că nu au fost identificate temeuri de tragere la răspundere disciplinară.

Pe toate cazurile de **identificare a temeiurilor de tragere la răspundere disciplinară a procurorilor** Inspecția procurorilor a emis decizii de remitere a procedurilor disciplinare Colegiului de disciplină și etică, în baza art.49 lit.b) din *Legea 3/2016*.

❖ **Examinarea procedurilor disciplinare de către Colegiul de disciplină și etică**

Potrivit art.89 lit.a) din *Legea 3/2016*, Colegiul de disciplină și etică examinează cauzele disciplinare inițiate împotriva procurorilor, primite de la Inspecția procurorilor, și aplică, după caz, sancțiuni disciplinare.

La începutul anului 2019 pe rolul Colegiului de disciplină și etică erau **6** proceduri disciplinare, înregistrate în 2018.

În perioada 01.01.2019-31.12.2019 la secretariatul Colegiului de disciplină și etică au fost înregistrate **51 de proceduri disciplinare** în privința a **44 de procurori, remise de către Inspecția procurorilor**.

Din numărul de proceduri înregistrate, în timpul anului Colegiul a **examinat 37 de proceduri disciplinare în privința a 34 de procurori** (6 restante din 2018 în privința a 6 procurori și **31** din 2019 în privința a 28 de procurori).

Examinarea procedurilor disciplinare s-a finalizat cu adoptarea a **36** de hotărâri (**30** - pe proceduri din anul 2019, **6** - din anul 2018).

În privința a 8 procurori Colegiul a dispus **încetarea procedurii disciplinare**, pe motiv că nu a fost constatată o abatere disciplinară.

Totodată, Colegiul a decis aplicarea următoarelor sancțiuni punitiv-disciplinare în privința a **28** de procurori:

- **avertisment** – în privința a **8 procurori**;
- **muștrare** – în privința a **16 procurori**;
- **reducerea salariului cu 15% pe o perioadă de 3 luni** - în privința a **3 procurori**;
- **eliberarea din funcție**- în privința **1 procuror**.

Într-un caz Colegiul a decis restituirea procedurii disciplinare Inspecției procurorilor, în legătură cu contestarea deciziei de către procurorul vizat.

La data de 31.12.2019, pe rolul Colegiului de disciplină erau pendinte **20 de proceduri disciplinare** în privința a 16 procurori.

❖ Examinarea contestațiilor împotriva deciziilor Inspecției procurorilor

Examinarea contestațiilor împotriva deciziilor Inspecției procurorilor, formulate de către autorii sesizărilor în ordinea art.49 alin.(4) din Lege 3/2016, este o atribuție a Colegiului de disciplină și etică, prevăzută în pct.20 lit.d) din Regulamentul privind modul de organizare și funcționare a Colegiului de disciplină și etică, aprobat prin Hotărârea nr.12-228/16 din 14.09.2016.

La începutul anului 2019 pe rolul Colegiului de disciplină și etică erau **7 contestații asupra deciziilor Inspecției procurorilor**, depuse de către petiționari în anul 2018. În perioada 01.01.2019-31.12.2019 secretariatul Colegiului de disciplină și etică a mai înregistrat **56 de contestații asupra deciziilor Inspecției procurorilor**. Din numărul celor înregistrate, Colegiul a examinat **46 de contestații**, în ordinea art.49 alin.(4) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, și a adoptat **46** de hotărâri, potrivit cărora:

- **44** de contestații au fost respinse;
- **2** contestații a fost remise Inspecției procurorilor pentru efectuarea investigațiilor suplimentare.

Cu referire la 17 contestații Colegiul urmează să se expună și să adopte hotărâri în anul 2020.

❖ Examinarea contestațiilor împotriva hotărârilor Colegiului de disciplină și etică

Hotărârile Colegiului de disciplină și etică pe cauzele disciplinare pot fi contestate la Consiliul Superior al Procurorilor de către persoanele care au depus sesizarea, Inspecția procurorilor, sau procurorii vizați în aceste hotărâri, în procedura prevăzută de art.85 alin(3) din *Legea 3/2016*, coroborat cu pct.78 din Regulamentul privind modul de organizare și funcționare a Colegiului de disciplină și etică.

Aparatul Consiliului Superior al Procurorilor a înregistrat în anul 2019 - **11 contestații asupra Hotărârilor Colegiului de disciplină și etică a procurorilor (la 1 hotărâre a CDE din 2018 și la 10 – din 2019)**.

Din numărul total de contestații înregistrate -

- **5** au fost formulate de către Inspecția procurorilor,
- **6** – de către procurorii sancționați.

Urmare a examinării contestațiilor împotriva Hotărârilor Colegiului de disciplină și etică, Consiliul Superior al Procurorilor **A DECIS:**

- **admiterea contestațiilor în 6 cazuri:**

- *cu încetarea procedurii disciplinare - 2 hotărâri (A.Diulgher, L.Bucătaru);*
- *cu modificarea hotărârii Colegiului în sensul agravării sancțiunii – 3 hotărâri(S.Lefter, C.Popescu, B.Chirnev);*
- *cu constatarea abaterii disciplinare, sistarea procedurii disciplinare, în legătură cu încetarea raporturilor de serviciu - 1 hotărâre (E.Botnari);*

- **respingerea contestațiilor în 4 cazuri:**

- *cu menținerea hotărârilor Colegiului de sancționare a procurorilor – 3 hotărâri (L.Cușnir(Zaharia), Ig.Buliga, E.Pruneanu),*

- cu menținerea hotărârilor Colegiului de încetare a procedurii disciplinare – 1 hotărâre. (V.Florea).

La finele anului o contestație **era pendinte** la Consiliul Superior al Procurorilor (A.Țicu).

Astfel, după finalizarea procedurilor de contestare la Consiliul Superior al Procurorilor, starea de fapt privind procedurile disciplinare reflectă că în anul 2019 au fost sancționați în total 24 de procurori, iar dinamica și categoriile sancțiunilor disciplinare aplicate, se prezintă în felul următor:

ANUL 2019	<i>Sanctiunea disciplinară aplicată</i>	<i>Numărul de sancțiuni aplicate(28)</i>
1.	Avertismentul	7 cazuri
2.	Mustrea	18 cazuri
3.	Reducere salariu 15%	3 cazuri

6.3. Hotărâri privind suspendarea din funcție a procurorilor

Având în vedere rolul și atribuțiile sale constituționale, Consiliul Superior al Procurorilor este obligat să asigure un echilibru just între garantarea independenței și imparțialității procurorilor și respectarea interesului public.

Activitatea procurorilor este o componentă esențială a autorității judecătorești și, din această perspectivă, contribuția la realizarea actului de justiție trebuie să denote, fără nici un dubiu, angajamentul ferm de respectare a legii. Astfel, investigațiile efectuate în privința procurorilor trebuie să deruleze în afara oricărei suspiciuni privind obiectivitatea, motiv din care se impun toate măsurile ca să fie exclusă orice presupusă intervenție sau interpretare eronată din partea unui observator terț. Existența pe acest segment de analiză a unor standarde rigide este justificată obiectiv și rațional prin necesitatea de a asigura respectarea strictă a valorilor profesionale stabilite de lege și normele interne pentru statutul de procuror.

În opinia Consiliului Superior al Procurorilor, confirmată în practica sa anterioară, s-a consemnat că nu este potrivită exercitarea funcției de către un procuror față de care se desfășoară o urmărire penală, deoarece o asemenea situație poate afecta încrederea în corectitudinea acțiunilor sale, nefiind asigurată nici aparența de imparțialitate.

Consiliul Superior al Procurorilor se aliniază concluziei că regula aparenței de imparțialitate este un atribut indispensabil realizării propice a principiului imparțialității. Aceasta presupune că funcționarii publici sunt chemați să adopte chiar și un comportament din care să rezulte aparența imparțialității, tocmai pentru a înlătura orice îndoială cu privire la îndeplinirea corectă a îndatoririlor profesionale. Și asta, pentru că imparțialitatea nu este doar o chestiune de substanță, ci și de aparență: nu e suficient să fii imparțial, ci trebuie ca acest lucru să se și vadă.

În egală măsură, și jurisprudența Curții europene a drepturilor omului a notat, în repetate rânduri, că nu este suficient ca autoritățile publice să asigure respectarea

drepturilor persoanei, dar trebuie ca acest lucru să se și vadă, astfel încât un terț care analizează situația să fie convins de onestitatea acțiunilor agenților statului.

Adițional, Consiliul Superior al Procurorilor reține că art.55 alin.(1) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură stabilește că procurorul în privința căruia este pornită o urmărire penală poate fi suspendat din funcție de către Procurorul General, cu acordul scris al Consiliului Superior al Procurorilor.

Astfel, în anul 2019, în temeiul demersurilor Procurorului General, Consiliul a emis **hotărâri de suspendare din funcție a 3 procurori** (*Lilian Lungu, procuror în Procuratura Anticorupție, Oficiul Sud; Dumitru Cernitu, procuror în Procuratura raionului Soroca; Nicolae Chitoroagă, procuror în Procuratura mun.Chișinău*) conform art.55 alin.(1) din *Legea nr.3/2016*.

În total, la finele anului de referință, vizați în proceduri penale pentru acte de corupție și suspendați din funcție sunt **10 procurori**, dintre care 7 - suspendați în anii 2015-2018 (*Grițunic Marcel, Rusu Oleg, Alexandr Diulgher, Clim Roman, Tifoi Evghenii, Berladean Igor, Chiranda Vera*).

6.4. Rolul Inspecției procurorilor și implementarea Codului de etică

Statutul Inspecției procurorilor este prevăzut la art.52 din Legea 3/2016. Articolul stipulează că Inspecția procurorilor este o subdiviziune a Procuraturii Generale.

Inspecția procurorilor funcționează în conformitate cu Regulamentul cu privire la organizarea, competența și modul de funcționare a Inspecției procurorilor, aprobat prin ordinul Procurorului General - interimar nr. 19/35 din 29 iulie 2016.

Atât Legea, cât și Regulamentul conțin o serie de sarcini pentru Inspecția procurorilor și pentru investigațiile disciplinare inițiate în privința procurorilor.

Activitatea Inspecției procurorilor are drept scop:

a) îmbunătățirea calității actului de justiție, a eficienței activității Procuraturii, performanței organizatorice a procuraturilor și a procurorilor prin intermediul unor verificări independente și evaluarea activității acestora;

b) identificarea vulnerabilităților, propunerea soluțiilor optime și a măsurilor aplicabile în scopul eliminării factorilor de risc instituționali și a disfuncționalităților în activitatea organelor Procuraturii, ca urmare a verificării situațiilor în care se invocă încălcarea legislației, eticii și conduitei profesionale;

c) responsabilizarea procurorilor și a personalului Procuraturii prin identificarea și examinarea situațiilor sau a cazurilor care cad sub incidența răspunderii disciplinare și etice;

d) soluționarea cererilor privind apărarea reputației profesionale și a independenței procurorilor.

Potrivit informațiilor furnizate, în perioada anului 2019 Colegiul de disciplină și etică a returnat Inspecției două cauze pentru verificări suplimentare.

În anul 2019, întru preluarea bunelor practici la examinarea sesizărilor, perfecționarea mecanismelor de examinare, ajustarea lor la standardele

internaționale cu partenerii externi (experți din Finlanda), pentru prima dată inspectorii din Inspekția procurorilor au beneficiat de un curs de lecții de instruire în cadrul Ministerului Justiției cu genericul:

- Impactul implementării Codului de etică al procurorilor;
- Evaluarea rolului și eficacității Inspekției procurorilor în procedurile disciplinare;
- Prevenirea corupției și promovarea eticii;
- Locul și rolul Inspekției procurorilor în procesul de reformare a organelor Procuraturii.

În luna octombrie 2019, la Ministerul Justiției, cu suportul proiectului european ”Sprijin pentru prevenirea și lupta eficientă împotriva corupției în sectorul justiției”, a fost organizată o masă rotundă în cadrul căreia au fost abordate două subiecte cu referire la evaluări și recomandări:

1. Evaluarea rolului și eficacitatea Inspekției procurorilor în procedurile disciplinare;
2. Raport de evaluare a impactului implementării Codului de etică al procurorului.

La eveniment au participat reprezentanți ai Consiliului, ai Procuraturii Generale, ai Institutului Național al Justiției, ai Inspekției procurorilor, precum și ai ABA ROLI.

Inspekția procurorilor și locul acesteia au fost subiecte de interes sporit, având în vedere că în Planul de acțiuni al Guvernului și, implicit, al Ministerului Justiției este prevăzută reformarea justiției și a organelor procuraturii.

Expertul european în prevenirea corupției și promovarea eticii în sectorul justiției, Karl Lamberg, a prezentat principalele constatări ale evaluării Inspekției procurorilor, menționând: ”Persistă necesitatea modificării Legii nr.3/2016 cu privire la Procuratură, în scopul îmbunătățirii statutului independent al Inspekției procurorilor și în vederea schimbării procedurii disciplinare într-o manieră în care aceasta să fie în totalitate gestionată de Consiliul Superior al Procurorilor și de Colegiul de disciplină și etică”.

Codul de etică al procurorilor este un document public, care stabilește principiile și standardele de etică profesională obligatorii pentru procurori. Potrivit art.67 alin.(1) lit.d) și art.70 alin.(1) lit.o) din *Legea nr.152/2006*, aprobarea Codului de etică al procurorilor și a modificărilor la acesta este competența exclusivă a Adunării Generale a Procurorilor, iar elaborarea proiectelor de modificare a Codului este prerogativa Consiliului Superior al Procurorilor.

La finele anului 2018 Consiliul Superior al Procurorilor a elaborat un proiect de modificare a Codului de etică al procurorilor, având ca scop:

- includerea în Cod a valorilor instituției și profesiei;
- descrierea detaliată a unor principii și reguli de conduită pentru procurori, ținând cont de Liniile directoare europene privind etica și conduita procurorilor „Liniile directoare de la Budapesta”, adoptate la Conferința procurorilor generali din Europa la 31 mai 2005;

- definirea transparenței drept o regulă și un factor capabil de a crește încrederea în Procuratură în spiritul Recomandării Rec(2003)13 a Comitetului Miniștrilor către statele membre privind furnizarea de informații prin intermediul mass-media în legătură cu procesele penale;
- dezvoltarea institutului consilierii etice, în conformitate cu recomandările Grupului de State contra Corupției (GRECO).

Modificările la Codul de etică al procurorilor au fost aprobate la Adunarea Generală a Procurorilor din 22.02.2019.

În a doua jumătate a anului 2019, Consiliul a fost antrenat în activitatea de elaborare a comentariilor pentru aplicarea Codului și, în acest sens, a primit sprijin din partea partenerilor de dezvoltare, în special din partea proiectului ABA ROLI. Comentariile de referință au scopul de a ajuta Inspekția procurorilor în realizarea sarcinilor de investigare disciplinară, prin furnizarea unui ghid pentru aplicarea corectă și echitabilă a Codului de etică al procurorilor.

CAPITOLUL VII. Alte domenii de intervenție

7.1. Contestarea hotărârilor Consiliului Superior al Procurorilor

La data de 1 aprilie 2019 a intrat în vigoare Codul administrativ al Republicii Moldova nr.116 din 19.07.2018, potrivit căruia acțiunile în contencios administrativ împotriva hotărârilor Consiliului Superior al Procurorilor se soluționează în primă instanță de către Curtea de apel Chișinău (art. 191).

Pe parcursul anului 2019 Consiliul Superior al Procurorilor a fost vizat în următoarele litigii:

<i>Numele, prenumele contestatarului</i>	<i>Hotărârea CSP/CDE contestată La CSJ/CA</i>	<i>Numărul de dosar CSJ/CA</i>	<i>Decizia CSJ/CA</i>	<i>Numărul și data hotărârii, încheierii CSJ/CA</i>	<i>Note</i>
Strășteanu Gheorghe <i>petiționar</i>	Hotărârea CDE 13-37/2018 din 19.10.2018	Dosarul nr. 3-21313/19	<i>Cauza de contencios administrativ strămutată la CA Chișinău</i>	încheierea Jud. Chișinău (sediul Râșcani) 08.05.2019	Ședința numită pentru 03.02.20
Grigoriuc Pavel <i>petiționar</i>	Hotărârea CSP 1-68/2019 din 09.08.2019	Dosarul nr. 2-19143230-02-3-05092019 (3-195/19)	<i>Cererea de chemare în judecată depusă de P. Grigoriuc - respinsă</i>	încheierea CA din 25.09.2019	

Stoicev Dumitru <i>ex-procuror</i>	12-21/17 din 02.03.2017 și 13-3/16(III) 22.12.2016	Dosarul CSJ nr 3d-8/17	Cererea de revizuire a lui D.Stoicev împotriva Hot. CSJ din 19.04.17 - respinsă	Încheierea CSJ 13.11.2019	
Filimon Ivan <i>ex-procuror</i>	12-8/18 din 19.01.2018 și 13-75/17 din 19.01.2018	Dosarul nr.3d-8/18	Amânată examinarea recursului depus de I.Filimon împotriva hotărârii CA din 30.09.2019 de respingere a cererii - pentru 2020	CSJ Dosarul 3ra- 1423/19	Ședință numită pentru 29.01.20
Axentiev Alexei <i>ex-procuror</i>	12-99/18 din 12.07.18 și 13-14/18 din 29.06.2018	Dosarul nr.3-112/19 02-3-9232- 25042019	Cererea lui A.Axentiev admisă, Hotărârile CSP și CDE anulate	Hotărârea CA din 30.09.19	
Popescu Corneliu <i>procuror</i>	Hotărârea CSP 1-44/2019 din 19.04.2019	Dosarul nr. 02-9153- 02062019 (3- 122/19)	Hotărârea CSP anulată	Hotărârea CA din 15.10.2019	CSP a depus recurs 2020
Petrenco Grigore <i>petiționar</i>	12-234/16 din 22.09.2016 12-243/16 din 27.10.2016 12-250/16 din 22.11.2016	Dosarul CSJ nr 3rh29/2019	Cererea de revizuire a lui G.Petrenco împotriva Hot. CSJ din 30.03.2017 - respinsă	Încheierea CSJ 27.11.2019	
Bulat Eduard <i>procuror</i>	Hotărârea CSP 1-128/2019 din 2011.2019	Dosarul nr. 3- 325/19(2- 19185972-02- 3-22112019-1)	Acțiunea la cererea lui Ed.Bulat declarată inadmisibilă	Hotărârea CA din 27.11.2019	
Tofan Marin <i>petiționar</i>	Răspunsul CSP Nr.5/2-04d/19- 606 din 11.07.2019	Dosarul CSJ nr 3rh-244/19	Recursul lui M.Tofan împotriva încheierii CA Chișinău din 20.10.19 - respins	Decizia CSJ 20.11.2019	
Fetescu Andrei <i>petiționar</i>	Răspunsul Consiliului Superior al Procurorilor nr.1- 3s/19-491 din 19.06.2019	Dosarul nr.3-140/19 2-19121370- 02-3- 23072019-1	Cererea de chemare în judecată depusă de A.Fetescu - respinsă	Hotărârea CA Chișinău 09.12.2019	
Garaba Iurii <i>ex-procuror</i> Popa Igor <i>procuror</i>	Hotărârea CSP 1-98/2019 din 27.09.2019	Dosarul nr. 3- 266/19 // 2- 19144646-02- 3-09092019	Acțiunea înaintată de Iu.Garaba, Ig.Popa admisă	Hotărârea CA din 09.12.2019	CSP a depus recurs 2020

Până la data de 31 decembrie 2019 au fost înregistrate în total 7 cauze noi în care Consiliul Superior al Procurorilor a figurat ca parte, la care se adaugă un stoc de 4 dosare rămase nesoluționate din anii anteriori.

La finele anului 2019, pe rolul instanțelor erau pendinte 4 pricini, în care obiectul litigiului îl formau hotărâri ale Consiliului Superior al Procurorilor în materie disciplinară și dezacordul cu deciziile asupra petițiilor examinate.

7.2. Cooperarea internațională, cu instituțiile de drept naționale și cu partenerii de dezvoltare

❖ Cooperarea internațională

În decursul anului 2019, Consiliul a continuat dezvoltarea relațiilor bilaterale cu autorități similare din alte state, manifestând deschidere spre dialog și colaborare în domenii de interes comun. În acest sens au fost organizate o serie de întâlniri cu reprezentanți ai sistemelor judiciare atât din spațiul european, cât și la nivel internațional.

Familiarizarea Consiliului Superior al Procurorilor cu practicile avansate ale consiliilor judiciare similare a reușit să creeze contextul necesar pentru înregistrarea unor progrese importante pentru instituție.

Pe acest făgaș contribuția substanțială a Consiliului Superior al Magistraturii din România a fost un real suport, realizat în posibilitatea de a identifica cele mai bune soluții raportate la realitățile sistemului de drept și ale arhitecturii instituționale din Republica Moldova.

Astfel, în perioada 03-07 iunie 2019, o delegație comună a Consiliului Superior al Procurorilor și a Procuraturii Generale s-a aflat în vizită de studiu la Consiliul Superior al Magistraturii din România.

Agenda vizitei a inclus întâlniri cu membrii Consiliului Superior al Magistraturii, Secția pentru procurori; reprezentanți ai aparatului tehnic al Consiliului Superior al Magistraturii; redacția revistei „Justiția în actualitate”; Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție; Inspekția Judiciară; Institutul Național al Magistraturii; Parchetul de pe lângă Tribunalul București. Panelul discuțiilor a vizat criteriile de evaluare a performanțelor, procedurile de selecție și promovare, acțiunile disciplinare, coordonatele formării inițiale și continue a procurorilor, dar și activitatea aparatului tehnic (*în contextul reconfigurării, prin Legea nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură, a mecanismului de funcționare a Consiliului Superior al Procurorilor*).

/ Delegație comună a Consiliului Superior al Procurorilor și a Procuraturii Generale în vizită de studiu la Consiliul Superior al Magistraturii de la București, 03-07 iunie 2019 /

În perioada 13-15 mai 2019 Proiectul Uniunii Europene „Suport pentru prevenirea și lupta eficientă împotriva corupției în sectorul justiției”, a organizat pentru trei membri Consiliului o vizită de studiu la Școala de magistrați din Florența, CSM, Curtea Supremă și Procuratura Generală din Roma, Italia.

În perioada 12-14 iunie 2019 un reprezentant al Consiliului Superior al Procurorilor a participat la conferința pe tema „Promovarea statului de drept în regiunea post-sovietică printr-o colaborare guvernamentală non-statală” din orașul Tbilisi, găzduită de Programul de instruire, cercetare și coordonate în sectorul juridic (JUSTRAC), finanțat de către Departamentul de Stat al Biroului Droguri al SUA la Universitatea din Carolina de Sud.

În perioada 15 – 19 septembrie 2019, or. Buenos – Aires, Argentina, s-a desfășurat cea de-a 24-a Conferință a „Asociației Internaționale a Procurorilor” (IAP), cu tematica „Cooperarea internațională în materie penală în diferite sisteme de drept”, cu participarea Președintelui Consiliului Superior al Procurorilor și reprezentanți ai Procuraturii Generale. Palierul discuțiilor a cuprins subiecte ce țin de probleme și soluții în asistența juridică reciprocă în materie penală, tratarea principiilor generale în diferite sisteme de drept, cu axarea pe situații și experiențe practice.

În perioada 21 – 22 noiembrie 2019, or. Paris, Franța, ședința anuală a Consiliului Consultativ al Procurorilor Europeni (CCPE), cu tematica „Rolul procurorilor în combaterea corupției și infracțiunile economice și financiare conexe”. Complementar temelor abordate în cadrul întrunirii cu reprezentanții procuraturilor statelor europene, Președintele Consiliului Superior al Procurorilor, doamna Angela Motuzoc, a prezentat și a solicitat ca Consiliul Consultativ al Procurorilor Europeni să își exprime poziția cu privire la situația independenței procurorilor din Republica Moldova în raport cu modificările legislative operate la Legea cu privire la Procuratură și, de asemenea, în raport cu Proiectul de lege cu privire la reformarea Curții Supreme de Justiție și organelor Procuraturii.

În perioada 02-03 decembrie 2019, în or. Madrid, Spania, și-a desfășurat lucrările a 25-a Conferință a statelor membre ale Convenției-cadru a ONU privind

schimbarea climei (adoptată la New-York la 09.05.1992, în vigoare pentru Republica Moldova din 07.09.1995, ratificată prin Hotărârea Parlamentului nr. 404-XIII din 16.03.1995), organizată în vederea discuțiilor dintre părți despre coordonarea acțiunilor de luptă cu schimbarea climei și consecințele acesteia. Reprezentanții Consiliului Superior al Procurorilor, au dat curs invitației domnului Antonio Vercher Noguera, procuror – șef al Departamentului de mediu și amenajare a teritoriului a Procuraturii Generale a Spaniei, și au participat la masa rotundă pentru procurori cu tema „Schimbarea climei și rolul procurorilor pentru evitarea acesteia”.

❖ Cooperarea cu partenerii instituționali la nivel național

Consiliul Superior al Procurorilor a menținut și în perioada anului 2019 relațiile de colaborare cu celelalte instituții ale sistemului judiciar din țară (Consiliul Superior al Magistraturii, Ministerul Justiției, Ministerul Afacerilor Interne, Uniunea avocaților, Autoritatea Națională de Integritate, Centrul Național Anticorupție, Serviciul de Informații și Securitate, Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, Serviciul Tehnologie Informației și Securitate Cibernetică, etc.) și, în context, apreciază deschiderea și efortul fiecărui organ de drept în susținerea proiectelor comune pentru asigurarea unei justiții eficiente și efective.

Astfel, ținând cont de colaborarea cu **Centrul Național Anticorupție**, în temeiul prevederilor *Legii nr.325/2013 privind evaluarea integrității instituționale*, art.20 lit.g¹) din *Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură*, Anexa nr.2 la *Hotărârea Guvernului nr.767 din 19 septembrie 2014 pentru implementarea Legii nr.325 din 23 decembrie 2013 privind testarea integrității profesionale*, Consiliul a solicitat instituției, eliberarea certificatelor de cazier privind integritatea profesională pentru 55 de candidați la funcția de procuror, inclusiv pentru patru candidați la funcția de Procuror General.

Totodată, la solicitarea Consiliului și în baza Acordului de colaborare, Centrul Național Anticorupție a realizat procesul de testare obligatorie la detectorul comportamentului simulat (poligraf) a 20 de candidați la funcția de procuror din rândul absolvenților Institutului Național al Justiției, promoțiile 2019 (19), 2016 (1), conform graficului interinstituțional stabilit, în condițiile Legii nr.269-XVI din 12 decembrie 2008.

La același nivel Consiliul apreciază și contribuția **Autorității Naționale de Integritate** în procesul de verificare în termeni restrânși și întocmirea certificatelor de integritate în privința a 88 de candidați la funcția de procuror.

Cu titlu de noutate în rubrica de parteneriat interinstituțional, se înscrie semnarea de către Președintele Consiliului a unui acord de colaborare cu Rectorul Universitatea Liberă Internațională din Moldova, având ca obiective principale pregătirea în cadrul ULIM a specialiștilor în domeniul dreptului ciclul I - Licență, ciclul II - Masterat și ciclul III – Doctorat, în corespundere cu planurile de studii și programele de instruire, cu folosirea tehnologiilor educaționale moderne și

ale metodelor avansate de organizare a studiilor; coordonarea procesului de desfășurare a stagiilor de practică a studenților Facultății Drept, ULIM în cadrul organelor Procuraturii, precum și dezvoltarea colaborării dintre părțile contractante în domeniul cercetărilor științifice.

Prin Hotărârea nr.1-120/2019 din 11.11.2019, Consiliul Superior al Procurorilor, după examinarea demersului directorului reprezentanței din Republica Moldova a Asociației Barourilor Americane (ABA ROLI), Inițiativa pentru Supremația Legii, a decis desemna a trei membri (Adrian Bordianu, Constantin Șușu și Inga Furtună) în componența grupului de lucru pentru elaborarea Cartei interprofesionale a judecătorilor, procurorilor și avocaților, inițiativă ce urmează să fie realizată pe parcursul anului 2020.

❖ Cooperarea cu partenerii de dezvoltare

Pe parcursul anului 2019 membrii Consiliului Superior al Procurorilor au avut ședințe de lucru cu diverși parteneri de dezvoltare - **Oficiului Consiliului Europei de la Chișinău, Ambasada SUA și echipa ABA ROLI Moldova, Proiectul Delegației UE, etc.**, atât în domenii ce țin de transparența procesului decizional, de elaborare a actelor normative, cât și în domeniul de organizare a diferitor cursuri de instruire a membrilor Consiliului, colegiilor din subordine, precum și a funcționarilor din cadrul Aparatului

În primul semestru al anului 2019 ABA ROLI a venit cu propunerea de implementare a următoarelor activități, care sunt o continuitate a activităților inițiate și desfășurate pe parcursul ultimilor doi ani de colaborare:

- ❖ **Susținerea eforturilor membrilor CSP de a îmbunătăți Codul de Etică al Procurorilor, inclusiv elaborarea și publicarea unui comentariu al acestui cod pentru procurori;**
- ❖ **Participarea membrilor CSP și a secretariatului acestuia la 4 cursuri de instruire pe domeniile – elaborarea politicilor, managementul proiectelor, procesul de monitorizare și evaluare, precum și elaborarea proiectelor de acte legislative și normative;**
- ❖ **Organizarea unei vizite de studiu pentru membrii CSP și ai secretariatului CSP la Consiliul Superior al Magistraturii din România, cu scopul realizării schimbului de experiență și a bunelor practici.**

În cadrul **Programului Consiliului Europei "Promovarea unui sistem de justiție penală bazat pe respectarea drepturilor omului în Republica Moldova"**, finanțat de Guvernul Norvegiei, a fost elaborată pagina de internet a instituției și au fost organizate pentru reprezentanții Consiliului Superior al Procurorilor și Colegiilor acestuia activități de instruire.

❖ Agenda publică a Consiliului Superior al Procurorilor

Calendarul întrunirilor, întrevederilor, seminarelor, vizitelor de studiu din anul 2019

<i>nr.</i>	<i>Data evenimentului</i>	<i>Organizator</i>	<i>Tematica evenimentului</i>	<i>Participanți</i>
1.	05.02.2019	Asociației Barourilor Americane Inițiativa pentru Supremația Legii (ABA ROLI Moldova)	Ședință de lucru privind activitățile care urmează a fi realizate în anul 2019	Membrii CSP și reprezentanți - ABA ROLI
2.	01.03.2019	Adunarea Generală a judecătorilor	Darea de seamă pentru anul 2018	A. Motuzoc
3.	05.03.2019	Ministerul Justiției		A. Bordianu
4.	06.03.2019	INJ în colaborare cu Centrul de drept al Femeilor cu suportul financiar al Ambasadei SUA în RM Invitat special: E.S. Dereck J. Hogan, Ambasadorul SUA în Republica Moldova	Lansarea suportului de curs "Implementarea legislației cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie"	A. Motuzoc I. Furtună
5.	06.03.2019	Proiectul „Justiție prin instruire” implementat de grupul „Inițiativă pentru Dezvoltare” cu suportul AO INVENTO, oferit prin intermediul Departamentului de Stat al SUA – Fundația Freedom House în Moldova	Finisarea cursului „Sporirea nivelului de profesionalism al funcționarilor publici din cadrul Procuraturii”,	Președintele CSP Șeful Aparatului funcționari publici
6.	21.03.2019	Proiect – ”Suport pentru prevenirea și combaterea corupției în sectorul Justiției” expertul Kari Lamberg	Rezultatele activității Colegiilor pentru anul 2018 și perspective pentru 2019	Președinții Colegiilor
7.	09.04.2019	Carolina Trigub psiholog	Seminar ”Arderea profesională”	Membrii CSP și ai Colegiilor
8.	15-16.04.2019	Asociația Barourilor Americane Inițiativa pentru Supremația Legii (ABA ROLI Moldova)	Instruire ”Elaborarea actelor normative”	Membrii CSP șefi subdiviziuni Aparatul CSP
9.	16.04.2019	Institutul Național al Justiției	Ceremonia de absolvire a promoției a XI-a, candidați la funcția de judecător și de procuror	A. Motuzoc
10.	24.04.2019	CLEP (EU/CoE Join Project – Controlling Corruption through Law Enforcement and Prevention)	Fourth Steering Committee Meeting	Membrii CSP
11.	25.04.2019	Institutul Național al Justiției	Masă rotundă în domeniul achizițiilor publice, în colaborare cu Agenția națională pentru soluționarea contestațiilor	Membrii CSP

12.	13-14.05.2019	Proiectul finanțat de UE ”Suport pentru prevenirea și lupta eficientă împotriva Corupției în Sectorul Justiției”	Vizită de studiu la Școala de magistrați din Florența, CSM, Curtea Supremă și Procuratura Generală de la Roma	A.Motuzoc I.Furtună C.Șușu
13.	03-07.06.2019	Consiliul Superior al Magistraturii or.București, România	Vizită de studiu – ”Aspecte ce țin de consolidarea calitativă a capacităților instituționale”	Membrii CSP șefi subdiviziuni Aparatul CSP
14.	20.06.2019	Institutului Național al Justiției în cooperare cu Ambasada Franței în Republica Moldova	seminar „ <i>Schimb de experiență franco – moldovenesc cu privire la deontologia magistraților</i> ”	Membrii CSP și ai Colegiilor
15.	4 iunie 2019	Consiliul European în parteneriat cu INJ în cadrul Programului “ <i>Promovarea unui sistem de justiție penală bazată pe respectarea drepturilor omului în Republica Moldova</i> ” finanțat de Guvernul Norvegiei	Conferința internațională cu privire la art.5 al Convenției europene a drepturilor omului: “ <i>dreptul la libertate și la siguranță</i> ”	A.Roșca
16.	12-14.06.2019	Ambasada SUA RM Tbilisi Gazda -Programul de instruire, cercetare și coordonare în sectorul juridic(JUSTRAC), finanțat de Departamentul de Stat al Biroului pentru Droguri al SUA la Universitatea din Carolina de Sud	Simpoziu cu tema ”Promovarea statului de drept în regiunea post – sovietică printr-o Colaborare guvernamentală non – statală”	I.Furtună
17.	7.06.2019	Curtea de Conturi	Ședința Grupului De Monitorizare 3 A Strategiei Naționale De Integritate Și Anticorupție Pentru Anii 2017 - 2020	A.Roșca
18.	20.06.2019	Institutul Național al Justiției în cooperare cu Ambasada Franței în RM	Seminar: ”Schimb de experiență franco – moldovenesc cu privire la deontologia magistraților”	I.Furtună
19.	19.07.2019	Delegația Uniunii Europene	Întrunire privind procedura de evaluare a Programului de Consolidare Instituțională Cuprinzătoare (CIB)	A.Bordianu A.Rosca Reprezentanți ai PG și Cancelariei de Stat
20.	23.07.2019	Guvernul RM CRJM	Forum cu privire la reformarea justiției și combaterea corupției	A.Bordianu A.Roșca
21.	23.07.2019	Parlamentul RM, Comisia de Monitorizare a Adunării Parlamentare a Consiliului European (APCE),	Întrunire cu Coraportorii Comisiei de Monitorizare	A.Bordianu A.Roșca Coraportori APCE reprezentanți din cadrul Parlamentului

22.	24.07.2019	Asociației Barourilor Americane Inițiativa pentru Supremația Legii (ABA ROLI Moldova) Consiliul Superior al Procurorilor	Ședință în formatul unor discuții între CSP, ABAROLI și Alexandra Belenkaya, directoare a programelor implementate de către ABAROLI.	Reprezenți ABA ROLI Membrii CSP
23.	29.07.2019	Palatul Republicii	Ceremonia cu prilejul aniversării a 25-a a adoptării Constituției Republicii Moldova	A.Motuzoc
24.	31.07.2019	Proiectul ”Suport pentru prevenirea și lupta eficientă împotriva corupției în sectorul Justiției”	Întrunire – Comitetul de coordonare – toți beneficiarii proiectului	C. Șușu
25.	09.08.2019	Ministerul Justiției	Consultări publice asupra proiectului Planului de acțiuni al Guvernului pentru anii 2019 – 2020 – componenta „Statul de drept”	A.Bordianu
26.	13.08.2019	Ministerul Justiției Consiliul Superior al Magistraturii Procuratura Generală Consiliul Superior al Procurorilor Banca Mondială	Atelier de lucru – Moldova – Sondajul Comisiei Europene și al Băncii Mondiale pe justiție în Parteneriatul Estic	C. Șușu
27.	13-17.08.2019	Institutul Național al Justiției (România, Predeal)	Școala de vara „Consolidarea capacităților justițiarilor de mediu”	A.Motuzoc I.Furtuna
28.	27.08.2019	Președinția RM (Ig.Dodon)	Recepția oficială cu prilejul Zilei independenței	A.Motuzoc
29.	04-05.09.2019	Programul TAIEX Cancelaria de Stat	Atelier de lucru în domeniul justiției – „Sprijinul TAIEX pentru integritate și responsabilitate în sectorul justiției din Moldova”	A.Bordianu
30.	14-22.09.2019	Asociația internațională a Procurorilor Consiliului Europei (AIP) Argentina, Buenos Aires	Reuniunea Generală a Asociației Internaționale a Procurorilor și cea de a 24-a Conferința anuală cu tema. ”Cooperarea internațională în diferite sisteme legale”	A.Motuzoc
31.	16.09.2019	Casa Guvernului	Ședința Consiliului de coordonare a politicilor anticorupție și reformei justiției pe lângă Prim-ministru	A.Bordianu
32.	23-25.09 2019	Asociației Barourilor Americane Inițiativa pentru Supremația Legii (ABA ROLI Moldova) Institutul Național al Justiției	Seminar - elaborarea și managementul proiectelor, moderat de Florin Ghindă, expert în domeniu din România, fondatorul organizației România Pozitivă.	Membrii CSP Funcționari publici Aparat Reprezenți PG

33.	30.09.2019 – 01.10.2019	Ministerul Justiției	Vizita de studiu în Albania	A.Bordianu
34.	4.10.2019	Asociației Barourilor Americane Inițiativa pentru Supremația Legii (ABA ROLI Moldova) Consiliul Superior al Procurorilor	Întrunire - „Carta interprofesională”	Membrii CSP
35.	7.10.2019	Proiectul finanțat de UE - „Suport pentru prevenirea și combaterea corupției în sectorul justiției” Ministerul Justiției	Masa rotundă - „Evaluarea rolului Inspecției procurorilor și impactul Codului de etică”	Membrii CSP
36.	10.10.2019	Consiliul European – Proiectul „Promovarea unui sistem de justiție penală bazat pe respectarea drepturilor omului în RM”	Discuții pe marginea Programului pentru 2019 - 2020.	Membrii CSP Șeful Aparatului CSP
37.	15.10.2019	Institutul Național al Justiției	Ceremonia de lansare a cursului de formare inițială a candidaților la funcții de judecător și de procuror, promoția a XIII-a	A.Motuzoc I.Furtuna
38.	22.10.2019	Consiliul European Consiliul Superior al Procurorilor	Lansarea paginii web CSP	Membrii CSP șefii de secții Aparat CSP
39.	29.10.2019	Oficiul Avocatului poporului (M.Cotorobai)	Ședința Grupului de monitorizare 3 a Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție pentru anii 2017-2020	A.Motuzoc A.Bordianu C.Șușu
40.	06.11. 2019	FREEDOM HOUSE Institutul Național al Justiției	Masa rotundă – „Confruntând provocarea justiției selective în Moldova: Dovezi, idei și soluții”	A.Motuzoc I.Furtuna
41.	12-14.11. 2019	Președinția Guvernului Chile, cu sprijinul logistic al Guvernului Spaniei Spania, Madrid	Cea de a 25-a Conferință a părților Convenției Cadru a Națiunilor Unite privind schimbările climatice (COP 25), sub	A.Motuzoc I.Furtună
42.	14.11.2019	Ministerul Justiției	Subcomitetul de asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană pentru libertate, securitate și justiție	A.Motuzoc A.Bordianu
43.	17.11.2019	Institutul Național al Justiției Consiliul Superior al Procurorilor	Întrevedere cu Academia de Justiție din Republica Armenia (director Sergey Arakelyan)	Membrii CSP
44.	21- 22.11.2019	Consiliul Consultativ al Procurorilor Europeni (CLEP)	Ședință anuală - „Rolul procurorilor în combaterea corupției și infracțiunile economice și financiare conexe”	A.Motuzoc

45.	21.11.2019	CLEP (<i>Proiectul comun al Uniunii Europene și al Consiliului Europei „Controlul corupției prin aplicarea legii și prevenire”</i>)	Ședința a 5-a a Comitetului de Conducere	A.Bordianu C.Șușu
46.	22.11.2019	Institutul Național al Justiției	Intrevedere cu delegatia de la Scoala de justitie din Georgia	A.Bordianu C.Șușu I.Furtună
47.	25-26.11.2019	Consiliul Europei – Proiectul „Promovarea unui sistem de justitie penala bazat pe respectarea drepturilor omului in RM” Academia „Nicolae Dumitrescu”	Instruire– <i>studierea artei oratorice, retoricii oficiale sau a discursului public</i>	Membrii CSP Funcționari publici Aparat
48.	29.11.2019	ODIHR (OSCE)	Conferință dedicată reformelor în legătură cu independența	Membrii CSP
49.	5.12.2019	Consiliul Europei – Programul „Promovarea unui sistem de justitie penala bazat pe respectarea drepturilor omului in RM”	Ședința Comitetului de Coordonare	A.Motuzoc I.Furtună
50.	9.12.2019	Centrul Național Anticorupție Proiectul PNUD MAE al Norvegiei	Conferința Națională Anticorupție (a XIV-a) - „Abordarea sectorială a corupției: Progrese și deficiențe”	A.Motuzoc
51.	12-14.12.2019	Ministerul Justiției din Spania sub președinția Guvernului Chili cu sprijinul logistic al Guvernul Spaniei Madrid, Spania	Conferința COP 25 al Națiunilor Unite privind schimbările climatice	A.Motuzoc I.Furtună

7.3. *Desemnarea reprezentanților Consiliului Superior al Procurorilor în cadrul diferitor autorități*

În perioada de raport, membrii Consiliului Superior al Procurorilor și ai Colegiilor din subordine au fost antrenați activ în lucrările diverselor grupuri (comisii, colegii, consilii), instituite atât în cadrul sistemului Procuraturii, cât și a altor instituții de drept din țară.

Nr. de ord.	Numele , prenumele membrului CSP sau colegiului din subordine desemnat	Funcția deținută	Actul de instituire/desemnare

Consiliul Institutului Național al Justiției			
1.	Dimitraș Marcel	Șef secție Procuratura Generală/ Membru al Colegiului pentru selecția și cariera procurorilor	Hotărârea CSP 12-146/16 din 26.05.2016
2.	Popa Igor	Președinte al Colegiului pentru selecția și cariera procurorilor	Hotărârea CSP 12-103/18 din 12.07.2018
Comisia de Stat pentru testări cu utilizarea poligrafului			
1.	Motuzoc Angela	Președinte al Consiliului Superior al Procurorilor	Hotărârea CSP 12-61/18 din 20.04.2018
Grupul de lucru interinstituțional pentru îmbunătățirea mecanismului de organizare și efectuare a testărilor la detectorul comportamentului simulat (poligraf)			
1.	Șușu Constantin	Membru al Consiliului Superior al Procurorilor	Ordinul MJ nr.454 din 25.06.18
Comisia permanentă de instruire			
1.	Ion Guceac	Membru al Consiliului Superior al Procurorilor	Hotărârea CSP 12-20/18 din 01.02.2018
Consiliul consultativ al probațiunii			
1.	Roșca Andrei	Membru al Consiliului Superior al Procurorilor	Hotărârea CSP 12-12/18 din 19.01.2018
Grupul de monitorizare a Strategiei Naționale de integritate și Anticorupție 2017-2020			
1.	Angela Motuzoc	Președinte al Consiliului Superior al Procurorilor	Hotărârea CSP 12-10/18 din 19.01.2018
2.	Bordianu Adrian	Membru al Consiliului Superior al Procurorilor	-/-
3.	Șușu Constantin	Membru al Consiliului Superior al Procurorilor	-/-
Colegiul de redacție al Publicației "Revista Procuraturii Republicii Moldova"			
Colegiul Științific al Publicației „Revista Procuraturii Republicii Moldova”			
1.	Popa Igor	Președinte al Colegiului pentru selecția și cariera procurorilor	Ordinul Procurorului General nr.45/26, 11.10.2018 și Hot.CSP nr.12-150/18 din 11.10.2018
2.	Guceac Ion	Membru al Consiliului Superior al Procurorilor	-/-
3.	Eșanu Adriana	Membru al Colegiului pentru selecția și cariera procurorilor	-/-
4.	Căpățină Ion	Membru al Colegiului de evaluare a performanțelor procurorilor	-/-

<i>Colegiul de redacție al Publicației „Revista Procuraturii Republicii Moldova”</i>			
1.	Bordianu Adrian	Membru al Consiliului Superior al Procurorilor	-//-
2.	Furtună Inga	Membru al Consiliului Superior al Procurorilor	-//-
Grupul de lucru pentru consultarea opiniei corpului de procurori asupra proiectului de modificare a Codului de etică și conduită al procurorului			
1.	Bordianu Adrian	Membru al Consiliului Superior al Procurorilor	Hotărârea CSP 12-169/18 din 12.12.2018
2.	Șușu Constantin	-//-	-//-
3.	Roșca Andrei	-//-	-//-
4.	Guțan Vladislav	Membru al Colegiului de disciplină și etică	-//-
Grupul de lucru pentru elaborarea Strategiei sectoriale de cheltuieli 2020-2022 pentru sectorul justiția			
1.	Bordianu Adrian	Membru al Consiliului Superior al Procurorilor	
Grupul de lucru pentru elaborarea Cartei interprofesionale a judecătorilor, procurorilor și avocaților			
1.	Bordianu Adrian	Membru al Consiliului Superior al Procurorilor	Hotărârea CSP nr.1-120/2019 din 11.11.2019
2.	Furtună Inga	-//-	-//-
3.	Șușu Constantin	-//-	-//-

7.4. Transparența în activitatea Consiliului Superior al Procurorilor

❖ Activitatea de informare publică

Transparența în activitatea Consiliului Superior al Procurorilor fost asigurată permanent de Serviciul protocol, relații internaționale și cu publicul din cadrul Aparatului Consiliului, prin publicarea pe paginile web oficiale ale Consiliului și Procuraturii a diverselor materiale informative.

Aparatul Consiliului a înregistrat, în perioada ianuarie - decembrie 2019, un număr de 50 de documente (solicitări / petiții, invitații, diverse alte documente) transmise prin intermediul poștei electronice de către jurnaliști, instituții publice, precum și de către cetățeni.

Totodată, pe segmentul comunicare externă au fost desfășurate următoarele activități:

- publicate agendele cu privire la organizarea a 57 de ședințe ale Consiliului Superior al Procurorilor și colegiilor din subordine;
- publicate 181 de hotărâri emise de aceleași organe colegiale;

- emise 13 comunicate de presă în spațiul public, privind activitatea Consiliului și a colegiilor din subordine;
- oferite declarații, precizări și informații în presă, precum și răspunsuri la solicitări telefonice;
- elaborate și adresate oficialilor mesaje de felicitare, cu diferite ocazii;
- reflectate prin imagini foto/video activitățile de protocol, ședințele, etc.

În contextul asigurării transparenței în relația cu publicul, în perioada de referință Aparatul a înregistrat în registrul de intrare, inclusiv cel electronic, **1841** de documente.

Pe parcursul anului, în adresa Consiliului Superior al Procurorilor au parvenit **270** de petiții și adresări (**155 primare și 115 repetate**) de la persoanele fizice și juridice, cu referire la aspecte ce țin de activitatea Consiliului Superior al Procurorilor și de etica profesională a corpului de procurori.

Nefiind investit cu atribuții de efectuare a investigațiilor procesual-penale, de control ierarhic superior și nici de verificare a soluțiilor adoptate de către procurori, Consiliul Superior al Procurorilor a remis **238 de petiții altor factori de decizie, pentru soluționare conform competenței**, cu informarea petiționarilor despre acest fapt, iar la **25** de petiții s-a oferit răspuns.

În anul 2019 **Consiliul a înregistrat 170 de sesizări** depuse în ordinea art.art.43 și 44 din *Legea 3/2016 (134 primare și 36 repetate)*, despre pretensele abateri disciplinare comise de către procurori.

Respectiv, **134 (78,82%)** din sesizările depuse revin cetățenilor, **31 (18,23%)** au fost înaintate de subdiviziunile Procuraturii Generale urmare a controalelor efectuate și **5** sesizări au parvenit de la procuraturii/șefi teritoriali și specializați.

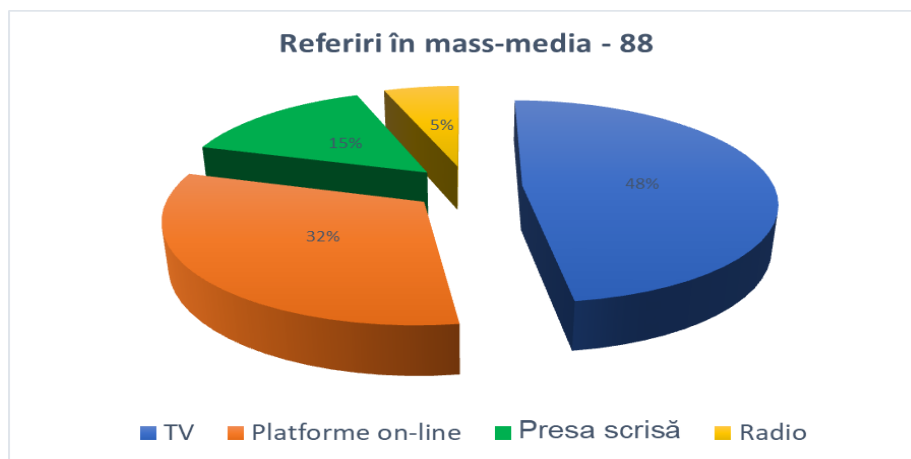
Sesizările cu privire la fapta procurorului ce poate constitui abatere disciplinară au fost expediate Inspecției Procurorilor.

Întru respectarea prevederilor Codului Administrativ al Republicii Moldova nr.116/2018 din 19.07.2018 membrii Consiliului Superior al Procurorilor **au primit în audiență 8 cetățeni (câțiva au solicitat audiență repetat)**, subiectele de discuții fiind reflectate în 11 procese-verbale.

Înscrierea solicitanților pentru audiență se efectuează de către Aparatul Consiliului în temeiul demersului expediat în formă scrisă.

❖ Monitorizare mass-media

În perioada monitorizată (1 ianuarie - 31 decembrie 2019), a fost înregistrat un număr de **88** de referiri la activitatea Consiliului Superior al Procurorilor sau la domeniile care au legătură cu activitatea instituției în publicațiile periodice, presa audio-vizuală și online. Dintre acestea, **13** referiri în presa scrisă, **5** referiri au fost la radio, **42** la televiziuni și **28** pe platformele de știri online.

Presa scrisă / publicațiile periodice:

Mai multe publicații periodice din țară au reflectat pe paginile proprii următoarele informații cu referire la domeniile de activitate ale Consiliului Superior al Procurorilor:

- Ședința Consiliul Superior al Procurorilor: 5 subiecte pe agendă <https://www.zdg.md/stiri/stiri-justitie/live-sedinta-consiliul-superior-al-procurorilor/>;
- Concursul Consiliului Superior al Procurorilor ar putea fi anulat <http://www.jc.md/concursul-consiliului-superior-al-procurorilor-ar-putea-fi-anulat/>;
- Candidații la funcția de procuror general, ADMIȘI la interviu de către Consiliul Superior al Procurorilor <https://www.ziarulnational.md/ultima-ora-candidatii-la-functia-de-procuror-general-admisi-la-interviu-de-catre-consiliul-superior-al-procurorilor/>;
- CV-urile celor șapte pretendenți care aspiră la fotoliul de șef al Procuraturii Generale - Ziarul de Gardă;
- Nu vom retrace proiectul privind modificarea Legii Procuraturii - <https://www.zdg.md/>;
- Ziarul DREPTUL „O delegație a Academiei de Justiție din Armenia, în vizită la Consiliul Superior al Procurorilor”;
- Ziarul DREPTUL „Reprezentanții Consiliului Superior al Procurorilor au beneficiat de o instruire în domeniul discursului public”;
- Ziarul DREPTUL „Solemnitatea depunerii jurământului pentru 15 absolvenți ai Institutului Național al Justiției”;
- Ziarul Dreptul Proiectul de concept privind reformarea justiției și a organelor procuraturii, discutat la Ministerul Justiției”;
- LISTĂ // Numele celor patru candidați la funcția de PROCUROR GENERAL pe care Ministerul Justiției le va propune CSP-ului: Un fost deputat democrat și șeful CRJM <https://www.ziarulnational.md/lista-numele-ceilor-patru-candidati-la-functia-de-procuror-general-pe-care-ministerul-justitiei-le-va-propune-csp-ului-un-fost-deputat-democrat-si-seful-crjm/>;
- Cine sunt cei patru candidați dintre care CSP va selecta procurorul general? <https://www.timpul.md/articol/cine-sunt-cei-patru-candidai-dintre-care-csp-va-selecta-procurorul-general-148114.html>;
- Maia Sandu: Suntem gata să ne asumăm toate costurile, inclusiv căderea Guvernului <http://unghiul.com/maia-sandu-suntem-gata-sa-ne-asumam-toate-costurile-inclusiv-caderea-guvernului/>;
- Șeful statului, despre candidații la funcția de PROCUROR GENERAL: „În listă sunt persoane care NU au ce căuta acolo. Procuratura nu are nevoie de STARURI crescute în studiouri tv” <https://www.ziarulnational.md/seful-statului-despre-candidatii-la-functia-de->

[procuror-general-in-lista-sunt-persoane-care-nu-au-ce-cauta-acolo-procuratura-nu-are-nevoie-de-staruri-crescute-in-studiouri-tv/](#)

Presă audio-vizuală:

➤ *Distribuția referirilor pe posturi radio:*

Consiliul Superior al Procurorilor a fost vizat în 5 posturi de radio naționale și românești - Radio Chisinau, TeleRadio Moldova, Radio Europa Liberă, Radio France Internationale România, cu următoarele tematici:

- Alexandru Stoianoglo, alesul Consiliului Superior al Procurorilor pentru postul de procuror general <https://moldova.europalibera.org/a/alexandru-stoianoglo-alesul-consiliului-superior-al-procurorilor-pentru-postul-de-procuror-general/30297046.html>;
- Alexandru Stoianoglo a câștigat concursul la funcția de procuror general [http://www.trm.md/ro/social/alexandr-stoianoglo-ar-putea-fi-noul-procuror-general-al-republicii-moldova](http://www.trm.md/ro/social/alexandr-stoianoglo-ar-putea-fi-noul-procuror-general-al-republicii-moldova;);
- O lecție din R. Moldova: independența justiției este fundamentală [https://www.rfi.ro/politica-115890-lectie-moldova-independenta-justitie-fundamentala](https://www.rfi.ro/politica-115890-lectie-moldova-independenta-justitie-fundamentala;);
- Alexandru Stoianoglo a fost propus de către CSP la funcția de Procuror General al Republicii Moldova <http://radioorhei.info/alexandru-stoianoglo-a-fost-propus-de-catre-csp-la-functia-de-procuror-general-al-republicii-moldova/>;
- Ion Sturza: „Băieții lui Plahotniuc așteaptă revanșa și au multe „muniții” împotriva lui. Dodon este o victimă ușoară” <https://radiochisinau.md/ion-sturza-baietii-lui-plahotniuc-asteapta-revansa-si-au-multe-munitii-impotriva-lui-dodon-este-o-victima-usoara---98469.html>;

➤ *Distribuția referirilor pe posturi de televiziune:*

În anul 2019 Consiliul Superior al Procurorilor a fost vizat în **42** de programe TV, difuzate de către următoarele posturi de televiziune: **TVC, Realitatea,md, NTV-Moldova, Privesc.eu, Primul în Moldova, NTV, Canal 2, PRO TV, Jurnal de Chișinău, TV 8, News MAKER, Jurnal TV.**

- Sedința Consiliului Superior al Procurorilor din 26 decembrie 2019 <https://protv.md/livepro/sedinta-consiliului-superior-al-procurorilor-din-26-decembrie-2019-video---2513730.html>;
- Sedința Consiliului Superior al Procurorilor din 6 decembrie 2019 <https://protv.md/actualitate/live-sedinta-consiliului-superior-al-procurorilor-din-6-decembrie-2019-7-subiecte-pe-ordinea-de-zi---2511919.html>;
- Ședințele CSP – www.privesc.eu - 30 de ședințe înregistrate și transmise în regim on-line;
- Consiliul Superior al Procurorilor nu susține completarea componenței CSP cu încă trei membri <https://www.jurnal.md/ro/news/a0d25051e24399b3/consiliul-superior-al-procurorilor-nu-sustine-completarea-componentei-csp-cu-inca-trei-membri.html>;
- CSP a respins cererea lui Năstase privind cercetarea lui Harunjen; Altă cerere din sesizare, transmisă pentru investigații <https://www.jurnal.md/ro/news/94b0b5191dfef884/live-sedinta-consiliului-superior-al-procurorilor.html>;

- CSP a anunțat concursul pentru selectarea candidatului la funcția de procuror general <http://tvr moldova.md/actualitate/live-sedinta-consiliului-superior-al-procurorilor-din-9-august-2019/>;
- Cei patru candidați la funcția de procuror general susțin proba interviului la Consiliul Superior al Procurorilor <http://tv8.md/2019/11/28/video-live-cei-patru-candidati-la-functia-de-procuror-general-trec-proba-interviului-la-consiliul-superior-al-procurorilor/>;
- Consiliul Superior al Procurorilor a desemnat trei adjuncți ai procurorului general <https://www.jurnaltv.md/news/65df37ea0fa7988a/consiliul-superior-al-procurorilor-a-desemnat-trei-adjuncti-ai-procurorului-general.html>;
- Alexandr Stoianoglo a câștigat concursul la funcția de procuror general <http://www.trm.md/ro/social/alexandr-stoianoglo-ar-putea-fi-noul-procuror-general-al-republicii-moldova>;
- O lecție din R. Moldova: independența justiției este fundamentală <https://www.rfi.ro/politica-115890-lectie-moldova-independenta-justitie-fundamentala>;
- /VIDEO/ Ministra Justiției a mers la Consiliul Procurorilor. „Ședința de azi merită să fie organizată, pentru că e un subiect important” <http://tv8.md/2019/07/09/video-ministra-justitiei-a-mers-la-consiliul-procurorilor-sedinta-de-astazi-merita-sa-fie-organizata-pentru-ca-e-un-subiect-important/>;
- „Vă temeți să nu fie promovată la funcția de procuror general omul socialiștilor”? Răspunsul ministrei Stamate <http://tv8.md/2019/11/06/va-temeati-sa-nu-fie-promovata-la-functia-de-procuror-general-omul-socialistilor-raspunsul-ministrei-stamate/>;
- Litvinenco și Lebedinschi, despre numirea noului procuror general <http://tv8.md/2019/11/18/litvinenco-si-lebedinschi-despre-numirea-noului-procuror-general/>.

➤ *Distribuția referirilor pe platformele de știri online:*

Cele mai multe materiale au fost difuzate de către următoarele platforme de știri online: www.bizlaw.md, <https://protv.md>, <https://agora.md>, etc.

- Consiliul Superior al Procurorilor și-a lansat propria pagină web <https://www.bizlaw.md/consiliul-superior-al-procurorilor-si-a-lansat-propria-pagina-web-wwwcspmd>
- Consiliul Superior al Procurorilor și-a lansat pagină electronică <https://unimedia.info/ro/news/3ccec0446af37893/consiliul-superior-al-procurorilor-si-a-lansat-pagina-electronica.html>
- Lansarea paginii-web a Consiliului Superior al Procurorilor <https://www.coe.int/ro/web/chisinau/-/launch-of-the-web-page-of-the-superior-council-of-prosecutors-www-csp-m-1>
- Consiliul Superior al Procurorilor, despre demiterea Procurorului General <https://sputnik.md/moldova/20190710/26797438/Consiliul-Superior-al-Procurorilor-despre-demiterea-Procurorului-General.html>
- Ședința Consiliul Superior al Procurorilor: 5 subiecte pe agendă <https://www.zdg.md/stiri/stiri-justitie/live-sedinta-consiliul-superior-al-procurorilor>
- Sedinta Consiliului Superior al Procurorilor din 26 decembrie 2019 <https://protv.md/livepro/sedinta-consiliului-superior-al-procurorilor-din-26-decembrie-2019-video---2513730.html>
- Sedinta Consiliului Superior al Procurorilor din 6 decembrie 2019 <https://protv.md/actualitate/live-sedinta-consiliului-superior-al-procurorilor-din-6-decembrie-2019-7-subiecte-pe-ordinea-de-zi---2511919.html>

- Consiliul Superior al Procurorilor „nu are competența de a se pronunța” pe marginea sesizării lui Andrei Năstase <https://agora.md/stiri/59281/consiliul-superior-al-procurorilor-nu-are-competenta-de-a-se-pronunta-pe-marginea-sesizarii-lui-andrei-nastase-live-update>
- Consiliul Superior al Procurorilor nu se va convoca în ședință pentru a iniția urmărirea penală a lui Harunjen, la cererea lui Năstase: E un element de presiune <https://agora.md/stiri/59156/consiliul-superior-al-procurorilor-nu-se-va-convoca-in-sedinta-pentru-a-initia-urmarirea-penala-a-lui-harunjen--la-cererea-lui-nastase-e-un-element-de-presiune>
- Alexandru Stoianoglo, alesul Consiliului Superior al Procurorilor pentru postul de procuror general <https://moldova.europalibera.org/a/alexandru-stoianoglo-alesul-consiliului-superior-al-procurorilor-pentru-postul-de-procuror-general/30297046.html>
- Anunț cu privire la desfășurarea concursului pentru suplinirea funcției de membru al Consiliului Superior al Procurorilor din rândul societății civile <https://gov.md/ro/content/anunt-cu-privire-la-desfasurarea-concursului-pentru-suplinirea-functiei-de-membru-al>
- Consiliul Superior al Procurorilor a numit procurori noi la PA și PCCOCS <https://deschide.md/ro/stiri/social/58906/Consiliul-Superior-al-Procurorilor-a-numit-procurori-noi-la-PA-%C8%99i-PCCOCS.htm>
- Consiliul Superior al Procurorilor nu susține completarea componenței CSP cu încă trei membri <https://www.jurnal.md/ro/news/a0d25051e24399b3/consiliul-superior-al-procurorilor-nu-sustine-completarea-componentei-csp-cu-inca-trei-membri.html>
- CSP a respins cererea lui Năstase privind cercetarea lui Harunjen; Altă cerere din sesizare, transmisă pentru investigații <https://www.jurnal.md/ro/news/94b0b5191dfef884/live-sedinta-consiliului-superior-al-procurorilor.html>
- Cei patru candidați la funcția de procuror general susțin proba interviului la Consiliul Superior al Procurorilor <http://tv8.md/2019/11/28/video-live-cei-patru-candidati-la-functia-de-procuror-general-trec-proba-interviului-la-consiliul-superior-al-procurorilor/>
- Consiliul Superior al Procurorilor a numit 2 procurori noi la PA și PCCOCS <https://noi.md/societate/consiliul-superior-al-procurorilor-a-numit-2-procurori-noi-la-pa-si-pccocs>
- Ședința Consiliului Superior al Procurorilor din 11 iulie 2019 <https://www.youtube.com/watch?v=MXoqLS6aStk>
- Ei sunt cei trei adjuncți ai procurorului general Alexandr Stoianoglo https://www.realitatea.md/ei-sunt-cei-trei-adjunc-i-ai-procurorului-general-alexandr-stoianoglo_103379.html
- Ședința Consiliului Superior al Procurorilor din 20 noiembrie 2019 <https://www.timpul.md/articol/live-video----edina-consiliului-superior-al-procurorilor-din-20-noiembrie-2019-148707.html>
- Comisia de la Veneția și-a expus poziția privind modificările aduse legii procuraturii. Reacția Oleei Stamate <https://newsmaker.md/ro/comisia-de-la-venetia-si-a-expus-pozitia-privind-modificarile-aduse-legii-procuraturii-reactia-olesei-stamate/>
- Candidații la funcția de procuror general, ADMIȘI la interviu de către Consiliul Superior al Procurorilor <https://www.ziarulnational.md/ultima-ora-candidatii-la-functia-de-procuror-general-admisi-la-interviu-de-catre-consiliul-superior-al-procurorilor/>
- Tot ce trebuie să știi despre concursul pentru funcția de procuror general în Republica Moldova <https://www.moldova.org/tot-ce-trebuie-sa-stii-despre-concursul-pentru-functia-de-procuror-general-in-republica-moldova/>
- Ultima ORĂ: Consiliul Superior al Procurorilor anunță numele candidaților la funcția de Procuror General admisi la etapa de selecție <https://telegraph.md/ultima-ora-consiliul-superior-al-procurorilor-anunta-numele-candidatilor-la-functia-de-procuror-general-admisi-la-etapa-de-selectie/>

- Consiliul Superior al Procurorilor se întrunește în ședință <https://juridicemoldova.md/3951/sedinta-consiliului-superior-al-procurorilor.html>
- Mai mulți foști procurori vor să se întoarcă în sistem, iar la PA și PCCOCS au fost desemnați doi noi procurori <https://cotidianul.md/2019/12/26/mai-multi-fosti-procurori-vor-sa-se-intoarca-in-sistem-iar-la-pa-si-pccocs-au-fost-desemnati-doi-noi-procurori/>
- Lista candidaților la funcția de membru al Consiliului Superior al Procurorilor din rândul societății civile, care au depus dosarele de participare la concursul anunțat de Guvernul Republicii Moldova <https://cancelaria.gov.md/ro/content/lista-candidatilor-la-functia-de-membru-al-consiliului-superior-al-procurorilor-din-randul>
- Cine sunt adjuncții procurorului general interimar: imobile, donații și remitențe <https://anticoruptie.md/ro/stiri/cine-sunt-adjunctii-procurorului-general-interimar-dumitru-robu-imobile-donatii-si-remitente>
- REZULTATELE CONCURSULUI DE PRESELECȚIE A CANDIDAȚILOR PENTRU FUNCȚIA DE PROCUROR GENERAL VOR FI ANULATE – MINISTRUL JUSTIȚIEI <http://www.infotag.md/politics-ro/280385/>

7.5. Politica de instruire profesională a personalului propriu

Pentru a spori calitatea prestației membrilor Consiliului Superior al Procurorilor, ai colegiilor din subordine și a funcționarilor din cadrul Aparatului acestuia, a fost identificată necesitatea instruirii personalului în diverse domenii, aferente activității desfășurate.

În Raportul de evaluare a Consiliului Superior al Procurorilor din Republica Moldova, Oficiul pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului OSCE recomandă să li se ofere instruire membrilor interesați ai Consiliului și ai Colegiilor în domeniul financiar, al resurselor umane și alte forme de administrare.

Potrivit Recomandării 3 ODIHR, *atunci când membrii CSP și ai colegiilor din cadrul CSP sunt aleși în această calitate ei ar putea să nu dispună de cunoștințe în domenii precum cel financiar, resurse umane și alte funcții de administrare. Membrii CSP și ai Colegiilor interesați într-o astfel de instruire ar putea beneficia de ea, acumulând cunoștințe și abilități necesare pentru o mai bună exercitare a funcțiilor lor importante. Pe termen lung, CSP și INJ ar trebui să lucreze împreună pentru a elabora conceptul unei instruirii în domeniul administrării în baza necesităților CSP.*

Urmează a fi remarcat faptul că membrii Consiliului Superior al Procurorilor au organizat ședințe de lucru cu diverși parteneri de dezvoltare, inclusiv în domeniul de organizare a diferitor cursuri de instruire a personalului.

Exercițiile de instruire a funcționarilor publici din Aparatul Consiliului Superior al Procurorilor au fost realizate în corespundere cu prevederile art.37 din Legea nr. 158-XVI din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și Hotărârea Guvernului nr. 121 din 27 februarie 2019 cu privire la comanda de stat privind dezvoltarea profesională a funcționarilor publici în anul 2019 și au avut drept scop îmbunătățirea performanțelor și capacităților profesionale ale acestora.

/Politica pregătirii profesionale în perioada ianuarie - decembrie 2019/

Nr.	DATA	DENUMIRE TRAINING	Organizator	LOCAȚIA	PERSONAL PREGĂTIT
1	01.01-01.03	Curs de instruire "Sporirea nivelului de profesionalism al funcționarilor publici din cadrul Procuraturii"	Asociația obștească INVENTO cu susținerea financiară a Ambasadei SUA	ULIM	Toți funcționarii publici
2	09-11 aprilie	Curs de dezvoltare profesională "Dezvoltarea abilităților de exercitare a atribuțiilor de serviciu"	Academia de Administrare Publică în coordonare cu Cancelaria de stat	Academia de Administrare Publică	Un funcționar public debutant
3	15-19 aprilie	Curs de dezvoltare profesională "Elaborarea și evaluarea politicilor publice"	-//-	-//-	Un funcționar public de conducere de nivel superior
4	16-18 aprilie	Curs de dezvoltare profesională "Leadership în administrarea publică"	-//-	-//-	Un funcționar public de conducere
5	15-16 aprilie	Curs de instruire "Tehnica legislativă și elaborarea actelor normative"	Asociația Barourilor Americane Inițiativa pentru Supremația Legii din Moldova (ABA ROLI)	Chișinău	Membrii CSP și 5 funcționari publici din Aparat
6	22-24 aprilie	Curs de dezvoltare profesională "Achiziții publice"	Academia de Administrare Publică în coordonare cu Cancelaria de stat	Academia de Administrare Publică	Un funcționar public de conducere
7	11-18 mai	Vizită de studiu la Școala de Magistrați, CSP și CSJ, PG din Florența "Suport pentru prevenirea și lupta eficientă împotriva corupției în sectorul justiției"	Proiect finanțat de Uniunea Europeană	Italia, Florența	3 membri Membri CSP
8	13-15 mai	Curs de dezvoltare profesională "Elaborarea și coordonarea proiectelor de acte normative"	Academia de Administrare Publică în coordonare cu Cancelaria de stat	Academia de Administrare Publică	Un funcționar public de execuție
9	20-24 mai	Curs de dezvoltare profesională "Elaborarea și evaluarea politicilor publice"	Academia de Administrare Publică în coordonare cu Cancelaria de stat	Academia de Administrare Publică	Un funcționar public de conducere
10	20-24 mai	Curs de dezvoltare profesională "Sistemul Informațional Integrat de Evidență Contabilă în Autoritățile Publice"	Academia de Administrare Publică în coordonare cu Cancelaria de stat	Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe	Un funcționar public de execuție
11	28-30 mai	Curs de dezvoltare profesională "Leadership în administrația publică"	Academia de Administrare Publică în coordonare cu Cancelaria de stat	Academia de Administrare Publică	Un funcționar public de conducere
12	03-07 iunie	Vizită de studiu la Consiliul Superior al Magistraturii din România	ABA ROLI și Ambasada SUA în Republica Moldova	București, România	4 Membri CSP și 3 funcționari publici din Aparat

13	04-06 iunie	Curs de dezvoltare profesională "Dezvoltarea abilităților de exercitare a atribuțiilor de serviciu"	Academia de Administrare Publică în coordonare cu Cancelaria de stat	<i>Academia de Administrare Publică</i>	Un funcționar public de execuție
14	05-07 iunie	Curs de dezvoltare profesională "Gestionarea eficientă a stresului"	Academia de Administrare Publică în coordonare cu Cancelaria de stat	<i>Academia de Administrare Publică</i>	Un funcționar public de execuție
15	11-13 iunie	Curs de dezvoltare profesională "Utilizarea noilor tehnologii informaționale în administrația publică"	Academia de Administrare Publică în coordonare cu Cancelaria de stat	<i>Academia de Administrare Publică</i>	Un funcționar public de conducere de nivel superior
16	17-19 iulie	Școală de vară pentru formatorii INJ "Tehnici și metode de comunicare"	Institutul Național al Justiției în parteneriat cu Organizația Amnesty Internațional în RM	<i>Or.Vadul lui Vodă,</i>	Un membru CSP
17	13-17 august	Școală de vară "Consolidarea capacităților justițiarilor de mediu"	Institutul Național al Justiției în cooperare cu Asociația Obștească "EcoContact"	<i>Or.Predeal, România</i>	2 membri CSP
18	29.09-01.10	Vizită de studiu în Albania pentru a lua cunoștință de experiența țării în exercițiul similar de reformare a CSJ și a organelor procuraturii	Ministerul Justiției și Ambasada SUA în Republica Moldova	<i>Albania</i>	Un membru CSP
19	04 octombrie	Curs de instruire în domeniul protecției datelor cu caracter personal "Cerințele privind protecția datelor personale în domeniul resurselor umane"	CNPDCP în cooperare cu Fundația Germană pentru Cooperare Juridică Internațională (IRZ) și Ministerul Justiției din Letonia	<i>Sala de conferințe a MAEIE</i>	Un funcționar public de execuție
20	21.10-01.11	Curs de dezvoltare profesională "Integrarea profesională în funcția publică"	Academia de Administrare Publică în coordonare cu Cancelaria de stat	<i>Academia de Administrare Publică</i>	Un funcționar public de execuție
21	22-24 octombrie	Curs de dezvoltare profesională "Gestionarea resurselor umane"	Academia de Administrare Publică în coordonare cu Cancelaria de stat	<i>Academia de Administrare Publică</i>	Un funcționar public de execuție
22	22-24 octombrie	Curs de dezvoltare profesională "etică și integritate"	Academia de Administrare Publică în coordonare cu Cancelaria de stat	<i>Academia de Administrare Publică</i>	Un funcționar public de execuție
23	04-06 noiembrie	Curs de dezvoltare profesională "Managementul serviciilor publice"	Academia de Administrare Publică în coordonare cu Cancelaria de stat	<i>Academia de Administrare Publică</i>	Un funcționar public de execuție
24	13-15 noiembrie	Curs de dezvoltare profesională "Gestionarea eficientă a stresului"	Academia de Administrare Publică în coordonare cu Cancelaria de stat	<i>Academia de Administrare Publică</i>	Un funcționar public de execuție

25	25-26 noiembrie	Curs de instruire ” <i>Studierea artei oratorice, retoricii oficiale sau a discursului public</i> ”	Consiliul Europei – în colaborare cu Academia „Nicolae Dumitrescu” în cadrul Proiectului „Promovarea unui sistem de justiție penală bazat pe respectarea drepturilor omului în RM”	<i>Chișinău</i>	Membri ai CSP și colegiilor din subordine, functionari publici din Aparat
26	26-27 noiembrie	Curs de dezvoltare profesională ” Control financiar public intern ”	Academia de Administrare Publică în coordonare cu Cancelaria de stat	<i>Academia de Administrare Publică</i>	Un funcționar public de conducere
27	12.11-17.12	Curs de dicție ” DICȚIE.MD ” cu Vera Nastasiu	Consiliul Superior al Procurorilor	<i>Sediul ”DICȚIE.MD”</i>	Membri ai CSP și colegiilor din subordine, functionari publici din Aparat

CAPITOLUL VIII. Activitatea Aparatului în asigurarea asistenței Consiliului Superior al Procurorilor și colegiilor din subordine

8.1. Structura, statutul juridic și misiunea Aparatului Consiliului Superior al Procurorilor

Potrivit art.81 alin.(1) și alin.(2) din *Legea 3/2016*, Aparatul are misiunea de a asigura asistență administrativă, metodică, analitică și logistică a Consiliului Superior al Procurorilor, Colegiului pentru selectarea și cariera procurorilor, Colegiului de evaluare a performanțelor procurorilor și Colegiului de disciplină și etică.

Activitatea Aparatului Consiliului este reglementată de Regulamentul aprobat prin Hotărârea nr.12-75/18 din 04.05.2018, care stabilește statutul juridic, structura, misiunea, funcțiile, drepturile și modul de organizare și de activitate a acestuia.

Statul de personal al Aparatului Consiliului Superior al Procurorilor, aprobat prin *Hotărârea nr.12-75/18 din 04.05.2018* a rămas intact în anul 2019, format din **38 de unități**:

❖ funcționari publici de conducere de nivel superior-----	2
❖ funcționari publici de conducere-----	5
❖ funcționari publici de execuție-----	23
❖ personal tehnic-----	8

Funcționarii publici din cadrul aparatului activează în corespundere cu prevederile Legii nr.158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul

funcționarului public, iar personalul tehnic se supune reglementărilor legislației muncii.

Funcțiile și atribuțiile de bază ale Aparatului, prescrie în capitolul II din Regulamentul numit, sunt distribuite în felul următor:

Conducerea Aparatului	<i>contribuie în realizarea managementului strategic, tactic și operațional al Consiliului;</i>
Secția legislație și documentare	<i>asigură asistență membrilor Consiliului și Colegiilor din subordinea acestuia la exercitarea funcțiilor lor;</i>
Secția contencios	<i>asigura asistență membrilor Colegiilor din subordinea Consiliului și Consiliului la exercitarea funcțiilor lor în domeniul carierei procurorilor și răspunderii disciplinare a acestora;</i>
Secția finanțe și contabilitate	<i>planifică și gestionează resursele materiale și financiare ale CSP;</i>
Secția logistică și achiziții publice	<i>asigură funcționalitatea edificiului administrativ al CSP, achiziționarea mărfurilor serviciilor și lucrărilor, conform necesităților;</i>
Serviciul protocol, relații internaționale și cu publicul	<i>gestionează dezvoltarea relațiilor cu publicul, stabilește și valorifică relații de cooperare cu instituțiile și organismele internaționale relevante;</i>
Serviciul resurse umane	<i>asigură gestionarea resurselor umane ale CSP;</i>
Serviciul secretariat și arhivă	<i>organizează activitatea de primire înregistrare și evidență a corespondenței conform Instrucțiunii cu privire la ținerea lucrărilor de secretariat și arhivă</i>

❖ **Organizarea desfășurării și documentării ședințelor organelor de autoadministrare a procurorilor**

Realizarea acestei funcții de bază a Aparatului Consiliului Superior al Procurorilor, se exprimă prin:

- elaborarea listelor procurorilor după circumscripții pentru asigurarea lucrărilor Adunării Generale;
- elaborarea agendelor ședințelor Consiliului Superior al Procurorilor și ale colegiilor, precum și publicarea acestora pe pagina de internet a Consiliului Superior al Procurorilor;

- întocmirea, acumularea documentelor generatoare de informații (note, avize, tabele, rapoarte, hotărâri, contestații, etc.) pentru identificarea soluțiilor pentru chestiunile din ordinea de zi; multiplicarea materialelor și distribuirea lor în ședințe;
- asigurarea participării la ședințe a membrilor Consiliului, colegiilor, grupurilor de lucru și, după caz, a întregului corp de procurori;
- asigurarea prezenței în ședințe a procurorilor vizați, a contestatarilor, a specialiștilor din alte domenii de activitate;
- elaborarea proiectelor de hotărâri în colaborare cu membrii raportori;
- consemnarea lucrărilor în procese-verbale și rapoarte de dare de seamă;
- publicarea pe site-ul Consiliului a informației ce vizează activitatea organelor de autoadministrare (anunțuri, procese-verbale, hotărâri, comunicate de presă, informații, felicitări, fotografii etc.).

În anul de referință Aparatul Consiliului Superior al Procurorilor a organizat desfășurarea:

- **Adunării Generale a Procurorilor** din data de 22 februarie 2019,
- **a 24** de ședințe ale Consiliului Superior al Procurorilor,
- **6** ședințe ale Colegiului de evaluare a performanțelor procurorilor,
- **9** ședințe ale Colegiului pentru selecția și cariera procurorilor,
- **9** ședințe ale Colegiului de disciplină și etică.

❖ **Politica recrutării de personal în perioada ianuarie- decembrie 2019**

La începutul anului 2019 Aparatul avea în componența sa **14 angajați**, ceea ce constituie 37% din statul de personal aprobat, (*2 angajați pe funcții publice de conducere de nivel superior, 4 –pe funcții publice de conducere, 5 –pe funcții publice de execuție și 3 pe funcții de deservire tehnică*).

Comisia de concurs pentru ocuparea funcțiilor publice în Aparatul Consiliului Superior al Procurorilor, instituită prin Ordinul Președintelui Consiliului nr.12/1 din 11.01.18, a fost antrenată în organizarea a **3 concursuri** pentru suplinirea funcțiilor vacante din cadrul Aparatului CSP (2 concursuri pentru ocuparea unităților de funcționari publici, 1 concurs-pentru suplinirea funcțiilor de natură contractuală). Urmare a acestor concursuri au fost suplinite **4 funcții**.

Politica de personal a Aparatului se exprimă prin următorii indicatori:

a) ocuparea posturilor vacante de execuție și de deservire tehnică:

- 3 persoane au fost numite în funcție publică de execuție, prin concurs de recrutare (*specialist principal și specialis superior al Secției legislație și documentare; specialist principal al Serviciului protocol, relații internaționale și cu publicul*);
- 1 persoană – numită în funcție de deservire tehnică prin concurs de recrutare (șofer);

b) promovare în grad de calificare:

- 1 funcționar public de conducere a fost promovat în grad de calificare în temeiul art.33 alin.(3) din *Legea 158/2008 (șef al Secției legislație și documentare)*;

- 1 funcționar public debutant i-a fost conferit grad de calificare în temeiul art.33 alin.(2) din *Legea 158/2008 (specialist principal al Serviciului protocol, relații internaționale și cu publicul)*.

c) confirmare pe funcție publică de execuție:

- 1 funcționar public debutant, angajat pe termen de probă de 6 luni) a fost definitivat pe funcție publică de execuție în grad de calificare în temeiul art.31 alin.(5) din *Legea 158/2008 (specialist principal al Serviciului protocol, relații internaționale și cu publicul)*.

În același areal de competențe, conducerea Aparatului a fost antrenată activ în procesele de evaluare anuală și trimestrială a performanțelor profesionale ale funcționarilor publici, în corespundere cu prevederile Regulamentului, anexat la Hotărârea Guvernului nr.201 din 11 martie 2009, precum și de elaborare a fișelor de post pentru unele funcții publice de conducere și de execuție, în corespundere cu prevederile Legii nr.158 din 04.07.2018 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

CAPITOLUL IX. Prioritățile Consiliului Superior al Procurorilor pentru anul 2020

I. Priorități în domeniul organizării autoadministrării

1. Convocarea Adunării Generale a Procurorilor pentru alegerea membrilor din rândul colegiilor din subordine.
2. Organizarea concursurilor pentru selectarea și numirea membrilor colegiilor din subordinea CSP din rândul societății civile.
3. Organizarea concursurilor în vederea ocupării funcțiilor publice vacante în cadrul Aparatului CSP.
4. Elaborarea proiectului de buget al CSP pentru anul 2021 și prezentarea acestuia Ministerului Finanțelor.

II. Priorități orientate la consolidarea capacităților de autoadministrare

1. Analiza proceselor de evaluare și selecție a procurorilor și elaborarea propunerilor pentru îmbunătățirea cadrului legislativ și organizatoric. Implementarea propunerilor înaintate.
2. Revizuirea locului și gradului de independență a Inspecției procurorilor. Promovarea unor modificări în domeniu, în scopul sporirii eficienței IP.
3. Conectarea CSP la baza de date "Resurse umane" a Procuraturii și utilizarea acesteia la realizarea domeniilor de activitate.

4. Accesul la baza de date a INJ pe segmentul perfecționării profesionale inițiale și continuu a procurorilor.

III. Priorități în domeniul politicilor de personal

1. Promovarea unei politici de personal bazate pe integritate, competență și merit.

2. Remedierea deficiențelor de personal în procuraturile specializate și teritoriale.

3. Organizarea unui sondaj în vederea identificării necesităților de instruire a procurorilor și înaintarea în baza rezultatelor a propunerilor către INJ spre elaborarea planurilor de instruire.

IV. Priorități în domeniul sporirii independenței și responsabilității procurorilor

1. Implicarea activă la elaborarea, adoptarea inițiativei de implementare a Strategiei de întărire a independenței și integrității în justiție 2020-2023.

2. Finalizarea, expertizarea și publicarea Ghidului bunelor practici în domeniul eticii de procuror.

V. Priorități în domeniul răspunderii disciplinare și combaterii corupției

1. Realizarea acțiunilor prevăzute în Strategia Națională Anticorupție pentru 2017-2020.

2. Fortificarea rolului de instanțe disciplinare ale CSP și CDE.

VI. Priorități în domeniul transparenței și sporirii imaginii instituției

1. Dezvoltarea capacităților și alinierea la noi standarde privind comunicarea Consiliului Superior al Procurorilor cu publicul.

2. Elaborarea și implementarea Strategiei de comunicare a CSP.